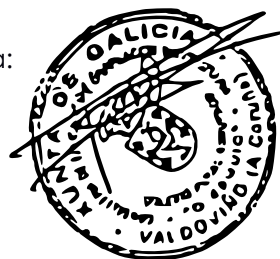

PROGRAMACIÓN XERAL ANUAL

CRA "O ESQUÍO"
CURSO 2021/2022

Esta PXA foi informada polo Claustro e aprobada no Consello Escolar do día 27 de setembro de 2021.

A Directora:

Asdo.: Paula Curto Agulló

En Valdoviño, a 27 de setembro de 2020

ÍNDICE:

1. Obxectivos Xerais do Centro.....	4
- Xerais do centro	
- Específicos do centro para este curso.	
2. Órganos de Goberno.....	5
- Equipos docentes.	
- Adscripción funcional do profesorado.	
3. Calendario escolar.....	6
4. Planificación e horarios.....	7
5. Plan de Adaptación Escolar.....	12
6. Plan de Utilización das Instalacións do Centro.....	13
7. Plan de Actividades Propostas Polo Anpa.....	13
8. Matrícula Alumnado.....	14
9. Materiais Curriculares.....	14
10. Necesidades Educativas Específicas de Apoio Educativo.....	15
11. Dinamizacións.....	16
- TIC.	
- Biblioteca e Plan Lector.	
- PFPP	
- Contratos programa.	
- Actividades extraescolares e complementarias.	
- Convivencia escolar.	
- Proxecto grupos interactivos	
- Proxecto lingüístico.	
12. Avaliación da PXA.....	24
13. Programacións didácticas.....	24
- Programación de Educación Infantil.....	25
- Programación didáctica 1º de Educación Primaria.....	54
- Programación didáctica 2º de Educación Primaria.....	140
- Programación de Música.....	239
- Programación de Lingua Extranxeira (Inglés).....	252
- Programación de Educación Física.....	293
- Programación de Educación Religiosa.....	326

1. OBXECTIVOS

Obxectivos xerais do centro

- Procurar o desenvolvemento armónico e pleno da personalidade do neno/a mediante unha formación humana integral.
- Formar ao alumnado no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, no exercicio da tolerancia e liberdade, dentro dos principios democráticos de convivencia.
- Educar ao alumnado para a paz, a cooperación e a solidariedade entre os pobos.
- Adquirir hábitos intelectuais e técnicas de traballo, así como coñecementos científicos, técnicos, humanísticos, históricos e estéticos.
- Formar ao alumnado no respecto da pluralidade lingüística e cultural de España.
- Preparar ao alumnado para participar activamente na vida social e cultural.
- Continuar a nosa liña pedagóxica en relación coas metodoloxías activas.
- Mellorar a convivencia escolar no centro.

Obxectivos específicos de centro para este curso

Os obxectivos xerais do centro para este curso serán os seguintes:

- o Revisión, actualización e elaboración dos documentos e arquivos do centro.
 - Proxecto lector
 - Plan de Atención á Diversidade.
 - Plan de Acción Titorial.
 - Plans Específicos de Alumnado Repetidor.
 - Elaboración do plan dixital.
 - NOF
 - Plan de Convivencia
 - Plan de Xestión Económica
 - Plan COVID
- o Participar no PFPP sobre pedagogías activas:
 - (Textos de uso social na escola: Maiuca)
 - Plan experimental de formación docente en artes na escola no contexto rural (Chema Mesias)
- o Readaptar espazos exteriores e continuar coa adquisición de materiais nas escolas a través do PFPP.
- o Desenvolver o proxecto de Dinamización Lingüística.
- o Participar nos contrato-programa CP incluído: Convive-t, Inclúe-t, Iguála-t e Emociona-t.
- o Participar nos contratos – programa CP innova: Eduinnova e Edusaúde.
- o Levar a cabo as directrices marcadas no Plan de Autoprotección.
- o Programar actividades orientadas ao fomento da lectura.
- o Fomentar o uso do galego en todas as actividades que se realicen no centro.

2. ÓRGANOS DE GOBERNO

- **Equipo directivo:** Paula Curto Agulló (Directora)

- **Consello Escolar:**
 - o Presidenta: Paula Curto Agulló
 - o Secretaria: Lucía Leira Martínez
 - o Concello de Valdoviño: Rosana García López
 - o Profesorado: Lucía Leira Martínez
Vanessa Muíño Rodríguez

 - o Nais/Pais: *Pendente das eleccións

- **Claustro:** María Rodeiro Casas
Lucía Leira Martínez
Vanessa Muíño Rodríguez
Daniel Regueiro Pérez
Paula Curto Agulló
Ana Cristina Pérez Campos
Noelia María Alonso Malde

Equipos docentes

Dado que somos un centro con 3 unidades, todo o claustro pertence e participa en todos os equipos docentes sendo o profesorado coordinador os seguinte:

- **Coordinadora do ciclo de Educación Infantil:**
 - o Ana Cristina Pérez Campos
- **Coordinadora de Educación Primaria:**
 - o Vanessa Muíño Rodríguez.
- **Coordinadora do equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares:**
 - o Paula Curto Agulló
- **Coordinadora do equipo de Biblioteca:**
 - o Ana Cristina Pérez Campos
- **Coordinadora de Normalización de Dinamización Lingüística:**
 - o María Rodeiro Casas
- **Coordinadora de Convivencia Escolar:**
 - o Paula Curto Agulló
- **Coordinador TIC:**
 - o Ana Cristina Pérez Campos

Adscripción funcional do profesorado

Mestra	Titoría	Especialidade	Apoios	Horas LD
Paula Curto Agulló		Directora	17	0
María Rodeiro Casas	E. Vilarrube	Música	0	2
Vanessa Muíño Rodríguez	E. Lago	--	0	0
Lucía Leira Martínez	E. Taraza	--	0	0
Daniel Regueiro Pérez	--	L. Estranxeira: 9 sesións.	10	3
Ana Cristina Pérez Campos	--	Ed. Física: 7 sesións	7	3
Noelia María Alonso Malde	---	Valores: 3 sesións Proxecto lector: 3 sesións	12	3

3. CALENDARIO ESCOLAR E FESTAS CULTURAIS

Os días lectivos do curso actual terán lugar entre o 9 de setembro de 2021 e o 22 de xuño de 2022 (ambos inclusive) en xornada de 9:30 a 14:30 horas.

Vacacións:

- **Nadal:** do 22 de Decembro ao 7 de xaneiro, ambos inclusive.
- **Entroido:** 28 de febreiro e 1,2 de marzo.
- **Semana Santa:** do 11 ata o 17 de abril, ambos inclusive
- **Día do ensino:** O 11 de outubro de 2021.
- **Días festividade local:** Solicítase a Xefatura Territorial, en consonancia co CPI de Atios o 7 de decembro e o 16 de maio.

Festas culturais:

- **Magosto e Samaín:**
- **Nadal:** 21 de decembro nas escolas.
- **Entroido:** 27 de febreiro nas escolas.
- **Letras Galegas:** 17 de maio nas escolas.
- **Fin de Curso:** 21 de xuño nas escolas.

4. PLANIFICACIÓN E HORARIOS.

Polas características peculiares do noso centro, non temos elaborado un cadro de gardas. No caso de ausencia dunha mestra titora, as mestras especialistas cubrirán dita ausencia procurando evitar, na medida do posible, que o alumnado perda a sesión de especialidade e realizando o menor número de desprazamentos posibles.

Cada mestra titora reservará unha sesión para traballar o proxecto lector do centro que será impartida pola mestra de apoio a infantil.

Os horarios do profesorado para o presente curso serán os seguintes:

HORARIOS POR ESCOLAS:

LAGO

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO (Noe)	APOIO (Dani)	APOIO (Noe)	APOIO (Noe)	APOIO (Dani)
10:20- 11:10	APOIO (Noe)	APOIO (Dani)	APOIO (Noe)	APOIO (Noe)	Inglés
11:10- 12:00	APOIO (Noe)	INGLÉS	APOIO (Noe)	RELI/VALORES	Inglés
12:00- 13:00	Recreo VANE	Recreo DANI	Recreo VANE	Recreo OSCAR	Recreo DANI
13:00- 13:45	P.L	APOIO (Inés)	APOIO (Ana)	APOIO (Inés)	MUSÍCA
13:45- 14:00	E.F	APOIO (Inés)	E.F	APOIO (Inés)	TITORIA

TARAZA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)
10:20- 11:10	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)	APOIO (Paula)
11:10- 12:00	E.F INFANTIL	APOIO (Paula)	E.F PRIMARIA	Inglés	APOIO (Ana)
12:00- 13:00	Recreo ANA	Recreo APOIO	Recreo LUCI	Recreo Inglés	Recreo Paula
13:00- 13:45	APOIO (Paula)	P.L	APOIO (Paula)	Inglés	E.F
13:45- 14:00	APOIO (Paula)	Inglés	APOIO (Paula)	RELI/VALORES	MÚSICA

VILARRUBE

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO (Dani)	TITORÍA	APOIO (Dani)	TITORÍA	APOIO (Noe)
10:20- 11:10	APOIO (Dani)	APOIO (Ana)	APOIO (Dani)	APOIO (Ana)	APOIO (Noe)
11:10- 12:00	APOIO (Dani)	APOIO (Ana)	Inglés	APOIO (Ana)	APOIO (Noe)
12:00- 13:00	Recreo MARÍA	Recreo ANA	Recreo DANI	Recreo ANA	Recreo OSCAR
13:00- 13:45	APOIO (Dani)	APOIO (Ana)	Inglés	E.F	P.L
13:45- 14:00	INGLÉS	E.F	Apoio/Inglés ⁺	MÚSICA	RELI/VALORES

HORARIO POR PROFESORADO:**INÉS**

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	---	LD	---	TARAZA	---
10:20- 11:10	---	TARAZA	---	TARAZA	---
11:10- 12:00	---	TARAZA	---	TARAZA	---
12:00- 13:00	---	GARDA	---	GARDA	---
13:00- 13:45	---	LAGO	---	LAGO	---
13:45- 14:00	---	LAGO	---	LAGO	LD

DANIEL

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	Apoio VILA	Apoio LAGO	Apoio VILA	LD	Apoio LAGO
10:20- 11:10	Apoio VILA	Apoio LAGO	Apoio VILA	GARDA	Inglés LAGO
11:10- 12:00	Apoio VILA	Inglés LAGO	Inglés VILA	Inglés TARAZA	Inglés LAGO
12:00- 13:00	GARDA	Recreo LAGO	Recreo VILA	Recreo TARAZA	Recreo LAGO
13:00- 13:45	Apoio VILA	GARDA	Inglés VILA	Inglés TARAZA	GARDA
13:45- 14:00	Inglés VILA	Inglés TARAZA	Apoio VILA	LD	LD

PAULA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
10:20- 11:10	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
11:10- 12:00	DIRECCIÓN	APOIO	APOIO	GARDA	DIRECCIÓN
12:00- 13:00	GARDA	GARDA	GARDA	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	APOIO	DIRECCIÓN	APOIO	DIRECCIÓN	Coordinación convivencia
13:45- 14:00	APOIO	APOIO	APOIO	DIRECCIÓN	DIRECCIÓN

NOELIA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	Apoio LAGO	LD	Apoio LAGO	Apoio LAGO	Apoio VILA
10:20- 11:10	Apoio LAGO	LD	Apoio LAGO	Apoio LAGO	Apoio VILA
11:10- 12:00	Apoio LAGO	GARDA	Apoio LAGO	Valores LAGO	GARDA
12:00- 13:00	GARDA	RecreoTARAZA	GARDA	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	P.L LAGO	PL TARAZA	Apoio VILA	GARDA	P.L VILA
13:45- 14:00	LD	GARDA	Apoio VILA	ValoresTARAZA	Valores VILA

ANA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	GARDA	LD	Coordinación ciclo infantil	LD	Coordinación BIBLIO
10:20- 11:10	GARDA	Apoio VILA	Coordinación TIC	Apoio VILA	Coordinación BIBLIO
11:10- 12:00	E.F TARAZA	Apoio VILA	E.F TARAZA	Apoio VILA	ApoioTARAZA
12:00- 13:00	Recreo Taraza	Recreo VILA	ITINERANCIA	Recreo VILA	Recreo Taraza
13:00- 13:45	GARDA	Apoio VILA	Apoio LAGO	E.F VILA	E.F
13:45- 14:00	E.F LAGO	E.F VILA	E.F LAGO	LD	GARDA

LUCIA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
10:20- 11:10	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
11:10- 12:00	APOIO	APOIO	GARDA	APOIO	APOIO
12:00- 13:00	GARDA	GARDA	RecreoTARAZA	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	APOIO	GARDA	APOIO	GARDA	GARDA
13:45- 14:00	APOIO	GARDA	APOIO	GARDA	GARDA

MARÍA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO	TITORÍA	APOIO	TITORÍA	APOIO
10:20- 11:10	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
11:10- 12:00	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
12:00- 13:00	Recreo VILA	GARDA	GARDA	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	APOIO	APOIO	LD	GARDA	Música LAGO
13:45- 14:00	APOIO	GARDA	LD	Música VILA	Música TARAZ

VANE

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
10:20- 11:10	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO	APOIO
11:10- 12:00	APOIO	APOIO	APOIO	Coordinación ciclo	APOIO
12:00- 13:00	Recreo LAGO	GARDA	Recreo LAGO	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	APOIO	APOIO A.L	APOIO	APOIO	GARDA
13:45- 14:00	GARDA	APOIO A.L	GARDA	APOIO	TITORIA

ÓSCAR

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	--	--	--	--	--
10:20- 11:10	--	--	--	--	--
11:10- 12:00	--	--	--	Reli LAGO	Apoio VILA
12:00- 13:00	--	--	--	Recreo LAGO	Recreo VILA
13:00- 13:45	--	--	--	GARDA	Apoio VILA
13:45- 14:00	--	--	--	Reli TARAZA	Reli VILA

O horario complementario do claustro está distribuída da seguinte maneira:

- Hora de titoría: de 9:00 a 9:30 todos os días da semana.
- Reunións de coordinación e equipos: Os martes de 16:30 a 19:30 horas.

As quendas de recreo quedaron distribuídos da seguinte maneira:

Recreos	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
Lago	Vanessa	Daniel	Vanessa	Óscar	Daniel
Taraza	Ana	Noelia	Lucía	Daniel	Ana
Vilarrube	María	Ana	Daniel	Ana	Óscar

5. PLAN DE ADAPTACIÓN ESCOLAR

O proceso de incorporación do alumnado de tres anos realízase mediante un plan de adaptación. A primeiros de setembro convócase a unha reunión ás familias e dáselles unas orientacións e pautas de cómo facilitar ás nenas e nenos a adaptación á escola. Nesa reunión explícase o proxecto que se leva a cabo nas escoliñas, faise unha primeira toma de contacto mestra/familia/ alumna/o e elabórase un horario de incorporación progresiva que se implementa ao longo dos dez días lectivos que marca a lexislación vixente.

Ao longo deses dez días lectivos, a alumna/o vaise incorporando paulatinamente ás dinámicas da vida na escola e xera un vínculo coa mestra e as compañeiras/os. As mestras consideramos un dereito indiscutible da nena/o que este proceso sexa respectado, polo que dende o centro non admitimos nin recomendamos que non se realice o período de adaptación ou se acurte a súa duración salvo que sexa por motivo xustifico.

O presente curso, o calendario do período de adaptación para o alumnado de 4º de educación infantil será o seguinte:

Escola de Lago e Vilarrube:

Luns 13 e Martes 14: de 13:00 a 14:30 horas.

Mércores 15 , Xoves 16 e Venres 17: de 12:00 a 14:30 horas.

Luns 20 e Martes 21: de 11:00 a 14:30 horas.

Escola de Taraza:

Luns 13; Grupo 1: de 12:30 a 13:30 horas. Grupo 2: de 13:30 a 14:30 horas.

Martes 14; Grupo 2: de 12:30 a 13:30 horas. Grupo 1: de 13:30 a 14:30 horas.

Mércores 15; Grupo 1: de 11:30 a 13:30 horas. Grupo 2: de 13:00 a 14:30 horas.

Xoves 16; Grupo 1: de 13:00 a 14:30 horas. Grupo 2: de 11:30 a 13:00 horas.

Venres 17: Todos: de 12:00 a 14:30 horas.

Luns 20 e Martes 21: de 11:00 a 14:30 horas.

A partir do 22 de setembro comezarán a acudir ao centro en horario normal de 9:30 a 14:30.

No terceiro trimestre, o alumnado de 2º de educación primaria acuden a unha visita guiada ao CPI de Atios para familiarizarse co centro adscrito ao que irán ao rematar a súa escolaridade no CRA. Este curso queda a espera das instrucións COVID e se a situación o permita.

6. PLAN DE UTILIZACIÓN DAS INSTALACIÓNS DO CENTRO

Todas as escolas teñen os seus propios espazos para desenvolver as actividades ordinarias de ensino-aprendizaxe, e cada mestra titora é responsable de facer o mellor aproveitamento dos mesmos no día a día.

Para desenvolver as actividades complementarias e extraescolares, solicitaranse ao concello ou á entidade correspondente en cada caso os espazos necesarios para a celebración dos eventos co fin de poder disfrutar de cada festividade.

Para a utilización das instalacións do noso centro por parte de entidades ou persoas alleas á comunidade escolar, presentarse a solicitude á dirección do centro, que solicitará do Consello Escolar o preceptivo informe para a súa posterior tramitación á Delegación Provincial de Educación.

Para o uso ocasional e con carácter excepcional, a directora poderá autorizar o uso das instalacións sempre que non se altere o normal desenvolvemento das actividades docentes, tomando a decisión de forma colexiada co resto do claustro.

A utilización das instalacións por parte das ANPAs, sindicatos, movementos de renovación pedagóxica e grupos de mestras/es, só require solicitude previa á directora do centro cunha antelación mínima de **tres días**, quen concederá a autorización se xunto co resto do claustro e sempre que non se altere o normal funcionamento do centro.

As instalacións do centro disporanse sempre a disposición da Administración para a formación do profesorado, cursos para a educación de adultos, etc.

Dado á situación que se está a vivir en canto ao COVID-19 é posible que as nosas instalacións non podan ser utilizadas por persoas alleas a cada unha das escolas para favorecer a permanencia dos grupos estables. Así mesmo as convivencias entre escolas e as saídas extraescolares quedan suxeitas a situación actual que se viva nese momento.

7. PLAN DE ACTIVIDADES PROPOSTAS POLO ANPA

Polo momento, non se concretou ningunha proposta co ANPA do centro.

8. MATRÍCULA ALUMNADO

O presente curso, o cadro de matrícula de alumnado será o seguinte:

Escola	4º EI	5ºEI	6º EI	1º EP	2º EP	Total	Vacantes
Lago	4	2	1	3	-	10	10
Taraza	8	5	1	1	3	18	2
Vilarrube	3	3	5	2	-	12	7
Total	15	10	7	6	3	41	19

9. MATERIAIS CURRICULARES

ESCOLA DE VILARRUBE			
1º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Área Materia	Editorial	ISBN	Lingua
Matemáticas	Anaya	978-84-680-3274-0	Castelán
Lengua Castellana	Santillana	978-84-680-4001-1	Castelán
Ciencias Naturais	Santillana	978-84-680-4356-2	Castelán
Oxford Reading Tree Biff, Chip And Kipper Level 4	Oxford	978-01-984-8205-5	Inglés
Oxford Reading Tree Biff, Chip And Kipper Level 5	Oxford	978-01-984-8241-3	Inglés
Oxford Reading Tree Biff, Chip And Kipper: Stories and Activities	Oxford	978-01-927-6473-7	Inglés
Libros bilingües para niños: "El Tesoro Pirata"	El Pirata	978-84-150-8991-9	Bilingüe
Libros bilingües para niños: "Dos Monstruos"	Anaya	978-84-667-6250-2	Bilingüe

ESCOLA DE TARAZA E DE LAGO			
1º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Matemáticas	Anaya	978-84-680-3274-0	Castelán
Matemáticas "Cálculo y operaciones"	Santillana	978-84-680-1941-3	Castelán
Matemáticas "Entrénate"	Santillana	978-84-680-1943-7	Castelán
2º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Matemáticas	Anaya	978-84-698-3864-8	Castelán

10. NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO

Os obxectivos xerais plantexados para o presente curso son:

- Prestar o apoio educativo necesario ao alumnado que presenta NEAE.
- Adoptar as medidas oportunas para atender ao alumnado.
- Coodinarse e colaborar cos titores e co resto do profesorado co fin de manter unas liñas de actuacións común, máis especialmente con aqueles mestres e mestras que imparten apoio educativo.
- Manter reunión coa familia das nenas e nenos con NEAE para intercambiar información sobre o desenvolvemento educativo e persoal dos seus fillos/as.
- Aproveitar os recursos, medios e materiais dos que dispón o Centro para favorecer o proceso de ensino-aprendizaxe.
- Dotar as escolas de material axeitado ás NEAE.

Este curso contamos cunha mestra especialista en Audición e Linguaxe con centro base no noso CEIP DE Pazos, asiste a nosas escolas dous días a semana, interviniendo na escola de Taraza e Lago, estando valorando a súa intervención na escola de Vilarrube. A orientadora do CPI de Afios ten o CRA como centro adscrito e visita en momentos puntuais o centro para asesorar ao profesorado.

Na confección dos horarios tivéronse en conta diversos aspectos: a prioridade dos alumnos con informe psicopedagóxico, a escola con maior número de niveis e a escola con maior número de alumnado.

A avaliación realizarase conxuntamente, a mestra especialista en audición e linguaxe e a mestra titora de cada alumno.

Este ano contamos cunha alumna con necesidades educativas especiais que está a repetir 1º de primaria e que xa flexibilizou en infantil e varios alumnos que presentan dificultades e precisan apoios e reforzo na escola de Taraza. Un alumno que repite 1º de primaria e un alumno de nova incorporación que presenta bastantes dificultades e necesidades na escola de Lago. 2 alumnos e 2 alumnas de fala inglesa, 1 alumna de fala portuguesa e 1 alumno que presenta dificultades e necesidades na escola de Vilarrube.

11. DINAMIZACIÓNS

- TIC

A situación actual que estamos a pasar polo COVID-19 fai necesario a posta en marcha da páxina web e aula virtual do noso centro.

O claustro formará un equipo TIC, o cal elaborará un plan dixital de cara a levalo a cabo de forma práctica o vindeiro curso.

Continuaremos iniciando ao alumnado en robótica e fomentando o uso das TIC nas escolas, co emprego do ordenador, tablet ou pantalla dixital.

- Biblioteca e plan lector

- Obxectivos:

- Fomentar a paixón pola lectura, como fonte de lecer, de información e de coñecemento.
- Utilizar a biblioteca para favorecer a lectura dunha maneira lúdica e atractiva.
- Potenciar a comprensión lectora como base de toda aprendizaxe en calquera das áreas.
- Crear un clima que favoreza o achegamento aos libros, á lectura e a escritura.
- Integrar as TICs nas prácticas lectoras para mellorar a competencia lingüística, dixital e o tratamento da información.
- Motivar, implicar e dotar de medios axeitados ao profesorado como dinamizador de cultura.
- Potenciar a lectura de libros en lingua galega, así como tamén que os nenos/as coñezan autores importantes da literatura galega por medio de xogos, actividades, lecturas...
- Realizar o proxecto de cara o curso que ven solicitar o PLAMBE.

Organización de espazos e tempos para a lectura

A mestra de apoio levará a cabo o proxecto lector nas escolas, adicando unha sesión semanal en cada unha delas. Este curso seguirase o proxecto de Angelica Dass, o cal baséase na realización dun pantone seguindo a gama de cores da nosa propia pel.

Empregaráse libros e contos relacionados coa temática e incorporaremos recursos bibliográficos para a nosa biblioteca.

A mestra de Educación Física e coordinadora e dinamizadora da biblioteca encargárase de elaborar e distribuír polas escolas a mochila viaxeira, xestionando o préstamo de libros e velando pola posterior cuarentena do material emprestado. Cada mochila irá rotando por cada alumno e alumna cada semana nas escolas e estará formada por contos, libros de temáticas diversas e material que sexa relevante para o traballo de aula, así como un caderno viaxeiro onde poderán rexistrar o máis interesante para eles e elas.

Ademáis cada escola tendrá unha biblioteca de aula, a cal tentarase que estea relacionada co proxecto actual, a selección de libros renovarase en canto se teña necesidade de maneira que na escola haxa variedade bibliográfica. Cada semana levarase a cabo o empréstamo de libros semanal, de maneira que todo o alumnado poida levar un libro para a súa casa.

Ao longo da semana, as mestras titoras fomentarán a lectura con contacontos e actividades de lectura diversas, dinamizando o ambiente de lectoescritura e favorecendo o uso do recuncho de ler.

Consulta de libros, dicionarios ou internet

Poderase utilizar a biblioteca de aula, así como os inventarios, atlas e libros de consultas do ambiente de ciencias, en todo momento para buscar información de traballos que se levarán a cabo en cada escola.

Así como tamén poderán acceder ao ordenador ou Tablet para a búsqueda de información relevante que precisen en cada momento.

- **PFPP**

O claustro íntegro participará nun PFPP para formarse en pedagogías activas. Ao longo desta formación adaptaranse os espazos, os materiais e a presentación de actividades das escolas seguindo a corrente pedagóxica Reggio Emilia. Este ano participaremos en dúas formacións:

- . Plan experimental de formación docente en artes no contexto rural (Chema Mesías)
- . Profundización dos textos de uso social nas aulas de infantile e primaria (Maiuca)

A coordinadora do PFPP será Noelia María Alonso Malde

- **Contratos programa**

Co fin de completar a nosa programación de xeito satisfactorio, solicitaremos dende o centro os **contratos programa** que se relaciona a continuación para axudarnos a financiar o noso proxecto educativo: Con-vive, Iguala-T, Inclúe-T, Eduemociona e Mellora das competencias clave (matemáticas e lectoescritura) e Promoción da Actividade Física en Horario Lectivo.

- **Actividades extraescolares y complementarias**

Pola situación que estamos a atravesar polo COVID-19 quedan todas as saídas escolares pendentes de confirmación para garantir a permanencia do grupo estable de cada escola.

Quedan permitidas as saídas ao entorno das escolas por separado ou xuntando as escolas sempre cumprindo as medidas de seguridade, tanto o uso da máscara como a distancia social.

Propoñemos saídas ao entorno de forma habitual, actividades de exploración, búsqueda e mellora da actividade física. Tamén propoñemos saídas ao finalizar o curso, aun sen determinar e sempre que a situación sanitaria o permita.

- **Convivencia escolar.**

Reelaboraremos as normas, organización e funcionamento do centro, de cara a unificar o máximo posible os criterios a seguir nas tres escolas, fronte a situacións graves e leves de comportamento, así como as saídas e entradas das escolas, estas normas se farán públicas e deberán estar aprobadas tanto polo claustro coma polo consello escolar.

No caso de ser necesario realizaremos reunións con familias tanto conxuntas como individuais mellorando así, se cabe, a relación coas familias, sobre todo as das novas incorporacións.

- **Proxecto grupos interactivos**

Pola situación que estamos a pasar por mor do COVID-19 queda suspendida esta actividade.

- **Proxecto lingüístico de centro**

• **INTRODUCCIÓN**

As linguas constitúen un elemento básico de identidade cultural e representan un valor fundamental de cohesión dunha comunidade, partindo desta premisa e tendo en conta que na nosa Comunidade Autónoma coexisten como linguas cooficias o galego e o castelán é preciso regular o uso de ambas linguas nos centros educativo, tendo como premisa garantir e fomentar o uso equitativo de ambas linguas como pilar fundamental da riqueza cultural da comunidade. Neste sentido xorde o proxecto lingüístico de centro, que forma parte do Proxecto Educativo e ten como finalidades regular o uso das dúas linguas cooficiais de Galicia no contexto escolar á vez que se pretenden instaurar unhas liñas de actuación para o fomento da lingua galega entre a comunidade educativa.

Este proxecto lingüístico elaborouse para o curso 2020/2021 e terá unha vixencia de catro cursos escolares.

• **CONTEXTUALIZACIÓN LINGÜÍSTICA**

O CRA “O Esquí” de Valdoviño está situado no concello de Valdoviño, unha zona costeira e rural da comarca de Ferrol, na provincia de A Coruña. Valdoviño limita ao norte co municipio de Cedeira, ao sur co de Narón, ao oeste co océano Atlántico e ao este cos municipios de Cerdido e San Sadurniño. O concello de Valdoviño conta con 6.594 habitantes (IGE, 2017) repartidos en 8 parroquias: Lago, Loira, Meirás, Pantín, San Bartolo, O Sequeiro, Valdoviño, Vilaboa e Vilarrube.

O CRA está formado por 3 escolas situadas nas parroquias de Meirás (Escola de Taraza), Lago (Escola de Lago) e Vilarrube (Escola de Vilarrube). A escola de taraza imparte o segundo ciclo da Educación Infantil, 1º e 2º de educación primaria, mentres que nas escolas de Lago e Vilarrube impártense o segundo ciclo da Educación Infantil máis 1º de Educación Primaria. O número total de alumnado matriculado no curso 2021/2022 é de 41 alumnos/as, repartidos do seguinte xeito: 18 na escola de Taraza, 13 na escola de Vilarrube e 10 na escola de Lago.

O Claustro docente do centro está formado por sete mestres: tres titoras (unha por escola), unha especialista de Educación Física, un especialista de Lingua Estranxeira (inglés), unha mestra de apoio a infantil e unha mestra de educación primaria que exerce o cargo directivo. Ademais conta con un mestre compartido de Relixión e unha mestra compartida de Audición e Linguaxe.

En canto á situación lingüística do entorno salienta que o galego atópase nunha situación minoritaria debido á perda do seu uso ao longo das xeracións, polo que tan so os sectores de maior idade manteñen o galego como lingua oral e quedando nas novas

xeracións un uso exclusivo do castelá. Isto vese reflectido no ámbito escolar de modo que o predominio da lingua castelá sobre a galega vese moi marcado, sendo a primeira a de uso maioritario pola comunidade educativa en xeral.

- **MARCO LEGAL**

Para a elaboración deste Proxecto Lingüístico de Centro tomouse como referencia o marco lingüístico establecido lexislativamente actualmente. Este marco lingüístico está establecido na Constitución Española de 1978 e no Estatuto de Autonomía de Galicia de 1981, ademais desenvólvese na Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística, no relativo ao uso do galego no ensino nos niveis non universitarios, e a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, modificada pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa; e concrétase no Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

- **DISTRIBUCIÓN LINGÜÍSTICA CURRICULAR**

A distribución lingüística curricular depende da etapa educativa a que nos refiramos; existindo diferencias entre as dúas etapas que se imparten no noso centro, a Educación Infantil e a Educación Primaria.

Así pois na Educación Infantil, seguindo o artigo 5 do Decreto 79/2010 utilizarase a lingua materna predominante entre o alumnado e procurarase a adquisición de forma oral e escrita da outra lingua oficial. Neste sentido, a lingua predominante entre o alumnado é a castelá, polo que é a lingua utilizada nas sesións, integrando o galego nas mesmas de forma oral e escrita para fomentar o seu uso entre o alumnado.

En canto á Educación Primaria, o artigo 6 do citado Decreto recolle que se garantirá a adquisición da competencia lingüística das dúas linguas oficiais de Galicia e para iso establece que se impartirán en lingua galega as materias de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais, ademais da Lingua e Literatura Galega, e en lingua castelá a propia materia de Lingua e Literatura Castelá e as Matemáticas. O resto de materias impartiranse nunha ou outra lingua en función da decisión do centro, sempre garantindo o mesmo porcentaxe de horas semanais para cada unha das linguas oficiais. Así pois, no noso centro educativo impartiranse en galego a Música e Educación Física en castelán, a Plástica e a Relixión ou Valores Sociais e Cívicos impartírase en Lingua Galega.

- **OBXECTIVOS XERAIS**

- Fomentar o uso da lingua galega en todos os ámbitos e formatos entre a comunidade educativa.
- Promover o coñecemento e participación en actividades diversas relacionadas coa cultura e a lingua galega.

- Dar a coñecer e participar en festas tradicionais galegas propias da nosa cultura.
- Garantir o uso correcto e equitativo de ambas linguas cooficiais no ensino.
- Dar a coñecer a literatura galega fomentando a lectura en galego entre o alumnado e profesorado.
- Aumentar a presenza da lingua galega tanto nas actividades educativas coma no tempo de lecer.
- Fomentar o uso das TIC como recurso para o coñecemento da lingua e cultura galegas.
- Compartir experiencias de aprendizaxe con outros centros e institucións promovendo e utilizando a lingua galega.

• LIÑAS DE ACTUACIÓN PARA O FOMENTO DA LINGUA GALEGA

Ante a preocupante situación da lingua galega no entorno do noso centro educativo, onde se viu reflectida unha gran perda do uso da mesma ao longo dos anos e xeracións, as liñas de actuación desde o colexio teñen como pilar fundamental recuperar o uso do galego e integralo pouco a pouco na comunidade educativa para intentar revertir esta situación. Para iso realizaremos actuacións nos tres sectores da comunidade educativa, familia, alumnado e profesorado.

En canto á familia utilizaremos o galego como lingua para as comunicacións familia-escola en todas as autorizacións, notas informativas e/ou documentos emitidos desde o centro; convidarémolas a participar en actividades relacionadas co coñecemento e potenciación da cultura galega; fomentaremos a lectura en galego enviando suxestións sobre lectura escolar en galego.

No referente ao profesorado utilizarase o galego como lingua vehicular nas reunións colexiadas do centro (claustro e consello escolar); potenciarase o uso de materiais e recursos en lingua galega; e fomentarse a participación en grupos de traballo e formación relacionados coa cultura e o idioma galego.

Por último, respecto ao alumnado, integraremos o galego na aula de forma paulatina na etapa de Educación Infantil e fomentaremos a expresión tanto oral como escrita en galego na Educación Infantil e Primaria; realizaremos actividades culturais para o fomento da cultura galega e a potenciación do uso do galego; daremos a coñecer novo vocabulario relacionado con tradicións propias da cultura galega e cos proxectos que se traballan a nivel de centro; e interpretaranse obras literarias galegas en diferentes formatos nas diferentes actividades e conmemoracións que se celebrarán.

- **MEDIDAS ADOPTADAS PARA O ALUMNADO QUE NON TEÑA SUFICIENTE DOMINIO DAS LINGUAS**

Co fin de alcanzar o obxectivo xeral establecido na *Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística*, no relativo ao uso do galego no ensino nos niveis non universitarios, e seguindo as directrices que marca o *Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia* levaranse a cabo as medidas necesarias para garantir a adquisición e dominio das dúas linguas cooficias de Galicia entre todo o alumnado. Neste senso temos que tomar como referencia ademais o *Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio de educación*, que prioriza sempre as medidas ordinarias sobre as extraordinarias e esas primeiras serán a base da nosa actuación.

Tendo en conta as características especiais do noso centro educativo intentaremos aproveitar ao máximo posible os recursos dispoñibles para atender a todo aquel alumno/a que precise medidas de apoio ou reforzo para acadar un correcto dominio das linguas, procurando sempre o acceso ás mesmas tanto de forma oral coma escrita e enlazado e contextualizado coa riqueza cultural da nosa Comunidade Autónoma.

Con todo isto, as posibles medidas a adoptar serán:

- Comunicación constante coas familias para informar e traballar de forma conxunta ante as posibles dificultades do alumnado e de como afrontalas e traballar para solucionarlas cun traballo coordinado.
- Aproveitamento de actividades lúdicas para a inclusión da expresión oral e escrita en ambas linguas.
- Uso das novas tecnoloxías como recurso motivacional en relación a adquisición e uso do linguaxe.
- Aproveitamento dos apoios dos mestres do centro na aula para reforzar a aprendizaxe enfocada cara as dificultades presentes entre o alumnado.
- Uso de metodoloxías activas e innovadoras que faciliten o desenvolvemento e a autonomía do alumnado.
- Traballo coordinado entre as tres escolas para un maior aproveitamento das experiencias educativas vividas.
- Mantemento dunha actitude positiva cara a aprendizaxe das linguas, intentando motivar ao alumnado desde os primeiros cursos.

En caso de que estas posibles medidas non fosen suficientes estudarase e planificarase a execución de outra serie de medidas ordinarias adaptadas as peculiaridades e

características de cada alumno/a.

Nun último momento recorreráse a medidas extraordinarias, sempre unha vez esgotadas as ordinarias sen éxito e baixo a supervisión do departamento de orientación adscrito ao noso centro educativo.

- **ADENDA**

a) RESULTADO DA ENQUIZA AOS PAIS, NAIS, TITORES/AS OU REPRESENTANTES LEGAIS DO ALUMNADO SOBRE A LINGUA MATERNA DOMINANTE

A seguinte táboa recolle o resultado da enquisa realizada aos pais, nais, titores/as ou representantes legais do alumnado sobre a lingua materna dominante desglosado por escolas.

	GALEGO	CASTELÁN	AMBAS	NS/NC
LAGO	0	12	0	0
TARAZA	3	15	0	0
VILARRUBE	2	11	0	0

b) INFORMACIÓN E VALORACIÓN DOS PROGRAMAS E ACTIVIDADES PARA O FOMENTO DA LINGUA GALEGA DO CURSO ANTERIOR

Durante o pasado curso 2020/2021 realizáronse as seguintes actividades en relación ao fomento da lingua galega:

- Celebración de diversas conmemoracións en relación a tradicións da cultura galega: para a celebración de cada unha destas festividades realizouse previamente en cada escola pero de forma coordinada un traballo de coñecemento das mesmas e achegamento aos nenos e nenas a cada unha das tradicións e ao vocabulario en galego relacionado coas mesmas; para continuar coa propia conmemoración do seguinte modo:
 - o Magosto: actividade nas tres escolas na que se realizaron diversos xogos tradicionais galegos e pintamos trompos e realizamos diferentes xogos con eles.
 - o Samaín (do 30 de outubro ao 3 de novembro): durante esa semana o alumnado trouxo á cada escola cabazas decoradas coa temática do samaín, realizáronse merendas saudables terroríficas e rematouse cunha celebración con cantigas e disfraces.
 - o Nadal: No mes de decembro cada escola rematou o trimestre cunha festa de

nadal, na escola de Taraza convidouse as familias, o alumnado interpretou unha obra de teatro e un baile final.

- o Entroido (xaneiro-febreiro): durante as semanas anteriores o alumnado colaborou na creación dos disfraces: "O circo", e o día da celebración fixemos un pasacalles cantando e facendo actuacións acrobáticas.
- o Letras galegas: Realizamos diferentes actividades relacionadas coa importancia do uso do galego e traballamos diferentes poemas de Xela Arias.
- o Os maíos: Decoramos con flores e diferentes elementos naturais unha estrutura por escola coa colaboración das familias.

• INFORMACIÓN DOS PROGRAMAS E ACTIVIDADES PARA O FOMENTO E DINAMIZACIÓN DA LINGUA GALEGA NO VINDEIRO CURSO

Tendo en conta a valoración realizada sobre o curso 2020/2021 para este curso 2021/2022 seguiranse unhas liñas de actuación similares, continuando co traballo e desenvolvemento das conmemoracións tradicionais galegas como modo para o achegamento dos nenos e nenas á cultura galega; aproveitaranse ás actividades propostas polo Concello e outras organizacións ou asociacións relacionadas co uso e fomento do galego; e potenciarase a lectura en galego a partir do proxecto lector e as bibliotecas de aula.

Co fin de intentar potenciar o uso do galego entre o alumnado fomentarse a comunicación en lingua galega nas diversas actividades de aula así como no tempo de lecer e procurarse un maior uso desta lingua entre o claustro docente.

12. AVALIACIÓN DA PXA

A P.X.A. avaliarase na Memoria de fin de Curso, onde se reflectirán as dificultades atopadas e as medidas encamiñadas a solucionarlas, os logros obtidos, os proxectos que non se puideron realizar e as causas polas que non se levaron a cabo.

13. PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
2º CICLO DE
EDUCACIÓN INFANTIL**

C.R.A. O ESQUÍO

CURSO 2021/2022

ÍNDICE

- 1. CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN.**
- 2. COMPETENCIAS BÁSICAS.**
- 3. OBXECTIVOS XERAIS.**
- 4. CONTIDOS XERAIS.**
- 5. EDUCACIÓN EN VALORES.**
- 6. METODOLOXÍA.**
- 7. ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.**
- 8. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.**
- 9. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.**
- 10. ANEXOS PROGRAMACIÓN: PROXECTOS E INVESTIGACIÓNS QUE XURDEN NA AULA COAS QUE ACADAMOS OS OBXETIVOS XERAIS DE ETAPA E DE ÁREA.**

1. CONTEXTUALIZACIÓN DA PROGRAMACIÓN.

Este proxecto vén xustificado pola súa definición e obxectivo. Segundo **Viciano 2002**, é a planificación da tarefa educativa para un grupo concreto de alumnos/as nun tempo concreto, neste caso o curso 2020/2021. O *obxectivo*, seguindo a **Imbernón e Zabalza**, é ordenar o proceso de ensino/aprendizaxe e adaptar a tarefa docente ás características do alumnado e ao contexto, asegurando a coherencia no proceso educativo.

A **NECESIDADE DA PROGRAMACIÓN**, ven dada tamén por catro razóns fundamentais:

- ▶ **Razóns psicolóxicas:** **Vigotsky e Piaget** din que a programación debe adaptarse ás necesidades, intereses e nivel psicomadurativo dos nenos/as.
- ▶ **Razóns pedagóxicas:** **Imbernón, Zabalza e autores da Escola Nova**, din que é necesaria para sistematizar o desenvolvemento do currículo e mellorar a tarefa docente.
- ▶ **Razóns sociais:** Veñen dadas pola sociedade que demanda a introdución do alumnado nas TIC's e na educación en valores.
- ▶ **Razóns legais:** O **Real Decreto 1630/2006** do 29 de decembro polo que se establecen as ensinanzas mínimas para o 2º ciclo de Educación Infantil e o **Decreto 330/2009** do 4 de xuño polo que se establece o currículo da Educación Infantil en Galicia, baseándose no **enfoque globalizador**, din que o profesorado temos que plasmar **propostas didácticas integradas e diversas** que sexan significativas para o alumnado.

Marco organizativo e curricular: En primeiro lugar, temos presente a **Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio de Educación**, e ao situarnos nun centro rural agrupado o **Decreto 374/1996** do 17 de outubro e a **Orde 22 de xullo de 1997** que establecen o regulamento orgánico dos centros. Para elaborar a **Programación Didáctica** contamos co **Proxecto Educativo** do centro (PE), instrumento que concreta as decisións colectivas curriculares para definir as características da intervención pedagóxica do centro e dotala de coherencia ao longo do ensino. Este PE, concrétase cada ano na **Programación Xeral Anual**, que recolle as medidas organizativas e curriculares para este curso 2020/2021 e na **Programación Didáctica** elaborada polo equipo de ciclo de educación infantil, partindo das disposicións curriculares.

Contextualización:

Diagnóstico do centro: O CRA O ESQUÍO está situado na localidade de Valdoviño e conta cun total de 3 escolas con aulas mixtas. A escola de Vilarrube e a escola de Lago con aulas mixtas dende 4º EI ata 1º de primaria, e a escola de Taraza cunha aula mixta dende 4º EI ata 2º de primaria.

A **xornada escolar** é **continua** cun horario de 9:30h. a 14:30h., regulada pola **Orde do 29 de**

maio de 2008 pola que se establece o proceso da implantación da xornada lectiva en sesión única de mañá ou mixta.

As **instalacións** non cumpren o establecido no **Real Decreto 132/2010** do 12 de febreiro que regula os requisitos mínimos dos centros que imparten o 2º ciclo de educación infantil, primaria e secundaria, e non contamos co servizo de **comedor** regulado no **Decreto 132/2013** do 1 de agosto, de comedores escolares dos centros docentes dependentes da consellería.

Pero este ano si contamos co servizo “Concilia tempos mañás en Valdoviño” (madrugadores), do que se fará uso na escola de Taraza con 4 alumnos/as desta escola.

Canto ao departamento de orientación, estamos adscritos ao CPI de Atios da nosa localidade, pero este ano contamos cun mestre de audición e linguaxe dous días a semana, que ven do CEIP de Pazos.

Canto ao **diagnóstico das aulas** sinalo a continuación o número de alumnado de cada escola e o nivel no que se atopan:

Escola de Vilarrube:

2º primaria	0
1º primaria	2
6º ei	5
5º ei	3
4º ei	2

Escola

2º primaria	0
1º primaria	3
6º ei	1
5º ei	2
4º ei	4

Escola de Lago:

de Meirás:

2º primaria	3
1º primaria	1
6º ei	1
5º ei	5
4º ei	8

Todos estes alumnos e alumnas foron admitidos cumprindo o establecido no **Decreto 254/2012** do 13 de decembro e na **Orde do 12 de marzo de 2013** que regulan a admisión do alumnado.

Cumpren a ratio establecida na **Orde 25 de xuño de 2009** e na **Orde do 12 de marzo de 2013**.

En canto á **LINGUA AMBIENTAL**, empregamos nas aulas a lingua materna do alumnado seguindo así o proxecto lingüístico do centro aprobado polo claustro. Aínda que, como os nenos e nenas son castelán falantes, empregaremos tamén o galego a través de diversas actividades, para que ao finalizar o ciclo adquiran de forma oral e escrita as dúas linguas ambientais da nosa comunidade autónoma, dentro dos límites establecidos para a etapa seguindo o **Decreto 330/2009**, a **Orde 25 de xuño de 2009** e o **Decreto 79/2010 do 20 de maio**, para o plurilingüismo, que desenvolve a **Lei 3/1983 do 15 de xuño** de Normalización Lingüística.

Canto aos **recursos humanos nas nosas escolas**, desenvolvemos a nosa labor varias mestras e mestres. O mestre de lingua estranxeira e linguaxe musical, a mestra de psicomotricidade e as titoras de cada escola, así como tamén un mestre de relixión católica compartido con outro

centro, un mestre de pedagogía terapéutica a media xornada, e unha mestra de apoio.

2. COMPETENCIAS BÁSICAS.

As **competencias básicas**, como manifestan, **Isus e outros** (2002), comportan un conxunto de coñecementos, procedementos, actitudes e capacidades persoais que complementáanse entre si, de xeito que o individuo para actuar con eficacia debe: *saber, saber facer, saber estar e saber ser*. No “**Proxecto DeSeCo**” defínense como a capacidade de responder a demandas complexas e levar a cabo tarefas diversas de forma axeitada. A LOE e o **Decreto 330/2009** establecen 8 competencias que aínda que veñen indicadas para o ensino obrigatorio, é preciso iniciar o seu desenvolvemento ao inicio da escolarización para unha adquisición progresiva. Cambian o modelo educacional, sendo o novo paradigma referente o “aprender a aprender”. Cada competencia abordarase a través dos obxectivos e contidos das diferentes áreas, e cada obxectivo axudará a desenvolver varias competencias, polo tanto, a través dunha metodoloxía globalizadora e constructivista, faremos que as competencias se relacionen cos demais elementos curriculares de forma integradora e interdisciplinar. Seguindo a **Muñoz Sandoval**, presentamos a súa definición:

Competencia en comunicación lingüística (CL): a linguaxe é vía de aprendizaxe, de expresión e comunicación, de autorregulación persoal, de relación e interacción cos outros.

INDICADORES PARA A COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA
Comprender ordes e mensaxes orais.
Comprender textos narrativos sinxelos.
Practicar a escoita activa e outras estratexias de diálogo.
Pronunciar claramente e utilizar recursos expresivos lingüísticos.
Expresar de forma correcta necesidades e demandas.
Expresar ideas e sentimentos.
Describir obxectos e imaxes.
Etiquetar imaxes referidas ao vocabulario básico.
Ler e escribir palabras significativas.
Utilizar a biblioteca.

Comunicar ideas sinxelas e significativas nunha lingua estranxeira
Adaptar a comunicación ao contexto
Utilizar el dialogo para resolver conflitos
Eliminar estereotipos e expresións sexistas

Competencia matemática (CM): supón habilidade para usar números e operacións básicas, os símbolos e as formas de expresión e razoamento matemático, tanto para producir como para interpretar os distintos tipos de información.

INDICADORES PARA A COMPETENCIA MATEMÁTICA
Contar e ordenar obxectos
Asociar cantidade e número (serie numérica)
Estimar medidas
Ordenar obxectos e numeralos
Situarse no tempo
Ubicar no tempo actividades cotiás
Clasificar elementos segundo determinados criterios
Identificar formas planas e obxectos que as representan
Explorar corpos xeométricos e formas tridimensionais do entorno
Resolver problemas sinxelos da vida cotiá.
Desenvolver as tarefas con iniciativa, constancia e rigor

Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico (CCIMF): está relacionada directamente co coñecemento, valoración e coidado do entorno físico e natural. Implica unha actuación responsable de respecto e coidado.

INDICADORES PARA O COÑECEMENTO E INTERACCIÓN CO MUNDO FÍSICO
Explorar e coñece-lo corpo
Controla-lo corpo en repouso e movemento
Utilizar os hábitos de hixiene, alimentación, vestido e descanso
Previr os riscos e os perigos
Ter comportamentos de saúde

Observar o medio natural
Protexer e conservar o entorno
Amosar curiosidade por coñecer os seres vivos, os materiais e a paisaxe
Formular hipóteses sobre causas e consecuencias dos fenómenos naturais
Establecer relacións entre fenómenos
Gozar das actividades en contacto coa natureza

Tratamento da información e competencia dixital (TICD): supón a adquisición das habilidades no tratamento da información para buscar, obter, procesar e comunicar a información e transformala en coñecemento.

INDICADORES PARA O TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMPETENCIA DIXITAL
Acceder ao ordenador
Manexar o rato e o teclado
Manexar o encerado dixital interactivo
Debuxar cos programas
Realizar xogos
Manexar as iconas para utilizar os programas
Manexar enlaces na navegación controlada
Respectar o tempo de uso
Valorar o uso das tecnoloxías da información e a comunicación
Gozar co uso dos medios audiovisuais

Competencia social e cidadá (CSC): supón optar pola autenticidade nas relacións interpersoais e implica interiorizar valores e adquirir actitudes e habilidades sociais para que sexa posible convivir nunha sociedade cada vez máis plural.

INDICADORES PARA A COMPETENCIA SOCIAL E CIDADANA
Practicar o respecto e a colaboración
Coidar a saúde
Coidar o entorno
Construír, aceptar e cumprir regras e normas
Ter un sentido de pertenza á familia e á escola
Establecer relacións con grupos cada vez máis amplos

Compartir actividades con persoas doutras culturas
Coñecer e participar nas actividades sociais do entorno
Resolver conflitos mediante o diálogo
Escoitar e participar de forma activa en situacións habituais
Coñecer, controlar e expresar os seus sentimentos e emocións
Manifestar afecto cos adultos e cos iguais
Comprender as intencións e sentimentos doutros nenos e adultos

Competencia cultural e artística (CCA): implica a posibilidade de valorar e comprender as diferentes manifestacións culturais e artísticas e apreciar a expresión de ideas, experiencias ou sentimentos de forma creativa a través da música, arte, linguaxe,...

INDICADORES PARA A COMPETENCIA CULTURAL E ARTÍSTICA
Representación plástica do corpo
Representación gráfica do entorno
Asociar formas xeométricas, naturais e artísticas
Practicar distintos materiais e técnicas
Utilizar o son e o silencio como expresión
Seguir ritmos
Cantar cancións
Utilizar a biblioteca para ver e ler contos
Facer xuízos sobre as obras artísticas, desde o seus gustos e intereses
Facer música con obxectos e instrumentos musicais
Escoitar obras musicais
Participar en movementos e danzas
Realizar dramatizacións
Interese por escoitar contos, historias, etc
Recitar poemas
Amosar interese polas actividades culturais
Respecto e coidado polo patrimonio cultural
Manifestar interese polos costumes dos nenos doutras culturas

Competencia para aprender a aprender (CAA): supón iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuoalo de xeito autónomo, buscando respostas e admitindo diversas solucións.

INDICADORES PARA A COMPETENCIA PARA APRENDER A APRENDER
Coñecer e confiar nas súas posibilidades
Valorar o traballo ben feito
Planificar e organizar tarefas
Prestar e manter a atención
Ser constante nas tarefas
Observar e explorar
Recoller e rexistrar información
Manter unha actitude adecuada

Autonomía e iniciativa persoal (AIP): supón saber optar con criterio propio e levar adiante as iniciativas necesarias para desenvolver a opción elixida no ámbito persoal, social ou laboral.

INDICADORES PARA A COMPETENCIA NA AUTONOMÍA E INICIATIVA PERSOAL
Actuar con seguridade
Ter unha imaxe axustada das súas posibilidades e limitacións
Adoptar comportamentos de prevención e seguridade ante o risco
Actuar con autonomía na hixiene, alimentación, vestido e descanso
Cumprir con responsabilidade as tarefas
Resolver novas tarefas e problemas da vida cotiá
Iniciativa para desprazarse polos espazos habituais
Tolerar a frustración e o fracaso

3. OBXECTIVOS XERAIS.

Zabalza (2011) considera que “o establecemento dos obxectivos supón un proceso de reflexión, de depuración e de explicitación do que se quere facer”. Seguindo un proceso de adaptación, concreción e avaliación, establécense 3 niveis xerárquicos. Para concretalos parto dos establecidos na LOE, no **Real Decreto 1630/2006** e no **Decreto 330/2009**.

3.1. Obxectivos xerais de etapa: establecen as capacidades que se espera teñan adquiridas as nenas/os ao finalizar a etapa: **físicas, afectivas, sociais e intelectuais**. Son **prescritivos** e non son medibles ni avaliáveis:

*Coñecer o seu propio corpo e o dos outros, as súas posibilidades de acción e aprender a

respectar as diferenzas.

*Observar e explorar o seu contorno familiar, natural e social.

*Adquirir progresivamente autonomía nas súas actividades habituais.

*Desenvolver as súas capacidades afectivas.

*Relacionarse cos demais e adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e de relación social, así como exercitarse na resolución pacífica de conflitos.

*Desenvolver habilidades comunicativas en diferentes linguaxes e formas de expresión.

*Iniciarse nas habilidades lóxico-matemáticas e achegarse á lectura e escritura como medio de comunicación, información e gozo.

*Sentir o xesto, o movemento e o ritmo como recursos para a expresión e a comunicación.

*Achegarse, na medida das súas posibilidades, ao uso das TIC'S.

3.2. Obxectivos xerais de área: son prescriptivos e refírense ás capacidades que se espera teña adquiridas o alumnado como consecuencia da intervención escolar ao traballar as tres áreas de experiencia ao finalizar a etapa. Relaciónanse coas competencias básicas, xa que estas como dixen anteriormente, teñen un carácter interdisciplinar e integrador. Ao final de cada obxectivo irei poñendo os códigos das competencias coas que teñen máis relación:

Área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

*Formarse unha autoimaxe positiva, identificando as propias características, posibilidades e limitacións, desenvolvendo a autoestima e autonomía persoal. AIP, CSC.

*Coñecer o seu corpo, as posibilidades de acción e expresión, coordinando xestos e movementos. AIP, CCA.

*Realizar tarefas sinxelas/resolver problemas cotiás, superando as dificultades que se presentan, reforzando a autoconfianza e sendo quen de solicitar axuda. CCIMF, CSC.

*Identificar sentimentos e emocións propios e dos outros e comunicalos. CSC, CL.

*Adecuar o propio comportamento ás necesidades das outras persoas, desenvolvendo actitudes e hábitos de respecto, axuda e colaboración. CSC, CAA.

*Progresar na adquisición de hábitos de seguridade, hixiene, alimentación, saúde. AIP, CSC.

*Progresar na adquisición de hábitos de orde e planificación das tarefas. CAA, AIP.

*Amosar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais. CSC, CCIMF.

*Descubrir e vivir o xogo como medio que favorece o desenvolvemento. CCIMF, CAA.

Área de coñecemento do contorno.

- *Observar e explorar de forma activa o seu contorno. CCIMF, CSC.
- *Observar os cambios e modificacións dos elementos do contorno, desenvolvendo actitudes de coidado, respecto e conservación. CCIMF, TICD.
- *Iniciarse na formulación de hipóteses dalgúns experimentos realizados. CL, CM.
- *Relacionarse cos demais persoas, de forma equilibrada e satisfactoria, interiorizando pautas de comportamento. CSC, CL.
- *Coñecer distintos grupos sociais, algunhas das súas características, producións culturais, valores e formas de vida. CAA, CCIMF.
- *Establecer relacións de confianza, afecto, colaboración, baseadas no respecto ás persoas, ás normas e valores da sociedade a que pertencen. CAA, CCIMF.
- *Apreciar e facer seus algúns elementos propios da tradición e da cultura galega -expresións artísticas, costumes, festas populares, folclore, gastronomía, etc...CSC, CCIMF.
- *Iniciarse nas habilidades matemáticas, manipulando coleccións, identificando os atributos e calidades, establecendo relacións de clasificación, orde e cuantificación. CM, TICD.
- *Empregar o coñecemento matemático establecendo relacións, ordenando, comparando, cuantificando, medindo, pesando, etc... CM, CAA.

Área de linguaxes: comunicación e representación.

- *Recoñecer a importancia das manifestacións non verbais (silencio, mirada, xestualidade, olfacto e tacto) como elementos xenuínos da comunicación humana. CSC, CCIMF.
- *Comprender que as palabras, números, notas musicais, iconas e outros símbolos e signos poden representar pensamentos, experiencias, coñecementos e ideas das persoas. CL, CM.
- *Comunicarse oralmente nas dúas linguas oficiais con diferentes interlocutores e contextos, valorando a lingua para relacionarse, regular a convivencia e para o aprendizaxe. CAA, CL.
- *Comprender a intencionalidade comunicativa doutras nenas e doutros nenos, así como das persoas adultas, adoptando unha actitude positiva cara as linguas. CL, CSC.
- *Iniciarse no uso oral dunha lingua estranxeira para comunicarse e mostrar interese e gozo ao participar nestes intercambios comunicativos. CL, CSC.
- *Utilizar as diversas linguaxes como instrumentos de comunicación. CL, CCA.
- *Achegarse á lingua escrita a través de distintos tipos de textos. CL, TICD.
- *Comprender, reproducir, reescribir -tendo en conta as diferentes etapas individuais no proceso de adquisición da lingua escrita-, e recrear textos.
CCA, CL.
- *Facer uso da biblioteca valorándoa como fonte de información e pracer.
CCIMF, CAA.

*Potenciar a capacidade creativa a través das linguaxes artísticas para imaxinar, inventar, transformar... dende as súas ideas, sentimentos, experiencias, coñecementos... CCA, CL.

*Achegarse ao coñecemento de obras artísticas expresadas en distintas linguaxes, adquirindo sensibilidade estética. CCA, TICD.

*Desenvolver autoconfianza nas producións artísticas persoais, amosando interese pola súa mellora, respectando e valorando as creacións propias e as das demais persoas. AIP, CCA.

*Achegarse ao coñecemento, emprego e valoración das TIC como ferramentas de busca de información, creación, expresión e comunicación. TICD, CAA.

3.3. Obxectivos didácticos ou de aprendizaxe: constitúen as intencións educativas e unha guía inmediata para planificar a aprendizaxe, proporcionan criterios de valoración do proceso e dos resultados. Son o referente indispensable para avaliar a adquisición de capacidades e competencias básicas. Son observables, medibles e avaliáveis e contribúen á consecución das capacidades propostas. Son coherentes e adecúanse ás características do centro e do alumnado a través da Programación Didáctica de Ciclo. Adáptanse ao nivel correspondente e gardan coherencia cos contidos propostos.

Os obxectivos didácticos para o 2º ciclo de educación infantil son:

ÁREA DE COÑECEMENTO DE SI MESMO E AUTONOMÍA PERSOAL.

- Construír o esquema corporal mediante sensacións e percepcións.
- Vivenciar o seu corpo e sentir as súas partes.
- Expresarse co corpo a través de xestos e movementos.
- Recoñecer os sentidos como medio para comprender o entorno.
- Controlar as necesidades básicas do corpo.
- Identificar sentimentos propios e dos compañeiros.
- Controlar progresivamente as súas emocións.
- Identificar e respectar as súas preferencias e as dos demais.
- Explorar o seu corpo e as súas posibilidades e limitacións.
- Valorar positivamente as diferenzas entre as persoas.
- Recoñecer e valorar os cambios físicos nas persoas.
- Vivenciar distintas referencias espazo-temporais.
- Aceptar a identidade propia e dos demais.
- Gozar co xogo como medio para coñecer a realidade.
- Xogar co seu corpo de xeito individual e grupal.
- Aceptar compromisos e acordos tendo en conta aos demais.
- Aceptar regras nos xogos grupais.

- Recoñecer o xogo como elemento común a todas as culturas.
- Valorar xogos propios e doutras culturas.
- Mellorar as habilidades motrices.
- Coordinar movementos segmentarios no uso das TIC'S.
- Adaptar a postura corporal ás características da situación.
- Adquirir nocións básicas de orientación corporal.
- Adquirir dominio nas capacidades corporais.
- Adaptar o ton e a postura a unhas características concretas.
- Coordinar movementos corporais e orientarse no espazo.
- Interaccionar e colaborar cos seus iguais.
- Establecer relacións de afecto con outras persoas.
- Resolver de xeito pacífico os conflitos da aula.
- Planificar a acción para resolver tarefas sinxelas.
- Interesarse polas actividades cotiás con certa autonomía.
- Amosar iniciativa e esforzo nas actividades cotiás.
- Adquirir hábitos elementais de organización nas rutinas cotiás.
- Valorar o traballo ben feito.
- Buscar recursos para rematar os proxectos.
- Realizar tarefas satisfactoriamente.
- Xestionar o seu comportamento en función das necesidades.
- Adquirir hábitos saudables e de benestar.
- Adquirir hábitos de hixiene corporal empregando espazos e materiais.
- Recoñecer as necesidades básicas do corpo e satisfacelas axeitadamente.
- Aceptar normas de comportamento e pautas sociais.
- Solicitar e prestar axuda.
- Colaborar no mantemento de espazos saudables.
- Manifestar gusto por un aspecto persoal coidado.
- Empregar útiles cotiás na aula evitando riscos.

ÁREA DE COÑECEMENTO DO ENTORNO.

- Clasificar e explorar obxectos atendendo ás súas propiedades.
- Comparar as propiedades de diversos materiais.
- Empregar os números para contar en situacións funcionais.
- Facer uso da acción de contar como estratexia para obter datos.
- Numerar e ordenar elementos na vida diaria.
- Rexistrar cantidades en situacións contextualizadas.

- Localizar datos numéricos e facer estimacións.
- Utilizar os xogos de mesa para razoar e divertirse.
- Investigar o comportamento físico de materiais e obxectos.
- Achegarse a magnitudes físicas comparando e observando.
- Identificar situacións nas que hai que medir.
- Orientarse temporalmente a través das rutinas da aula.
- Establecer relacións de orientación espacial.
- Explorar as características dos corpos xeométricos.
- Interpretar o espazo empregando a imaxinación en debuxos.
- Recoñecer países en fotos e mapas.
- Discriminar diferentes características dos elementos naturais.
- Explorar activamente obxectos do medio natural.
- Observar características dos seres vivos.
- Observar seres vivos na aula contrastando datos cos iguais.
- Identificar cambios nas diferentes estacións.
- Identificar as características dos fenómenos atmosféricos.
- Hipotetizar sobre causas/consecuencias de fenómenos atmosféricos
- Realizar hipóteses e consensuar respostas cooperativamente.
- Participar en investigacións sobre un centro de interese.
- Representar resultados obtidos nas investigacións.
- Hipotetizar sobre fenómenos producidos por nós mesmos.
- Interesarse polo descubrimento activo.
- Apreciar o medio natural como espazo para a recreación.
- Aceptar pequenas responsabilidades da vida da aula.
- Compartir materiais e obxectos cos seus iguais.
- Iniciar relacións con nenos e nenas doutras culturas.
- Valorar o traballo dos diferentes servizos na comunidade.
- Achegarse a algúns resgos da cultura galega.
- Recoñecer e identificar festas doutras culturas.
- Aproximarse a personaxes significativos galegos e doutras partes do mundo.

ÁREA DE LINGUAXES: COMUNICACIÓN E REPRESENTACIÓN.

- Valorar a linguaxe oral como medio para expresar sentimentos.
- Expresar e comunicar ideas ao grupo.
- Acomodar os seus enunciados aos formatos convencionais.
- Participar en xogos orais ampliando o vocabulario.

- Empregar a lingua oral para regular a súa conduta.
- Empregar novo vocabulario en situacións cotiás.
- Participar en debates e conversas respectando as normas.
- Empregar argumentos nas súas conversas.
- Participar en conversas, narracións e xogos lingüísticos.
- Iniciarse na lingua escrita en situacións contextualizadas.
- Empregar diferentes soportes para iniciarse na lingua escrita.
- Percibir semellanzas e diferenzas nas palabras.
- Prestar atención nas narracións e instrucións lidas por outros.
- Reproducir palabras significativas e usuais.
- Diferenciar entre formas escritas e outras formas de expresión.
- Mellorar no uso da escrita a través de contos, poesías e adiviñas.
- Producir trazos cada vez máis lexibles e precisos.
- Comprender lecturas e recitar poesías adaptadas.
- Apreciar a biblioteca de aula como espazo para divertirse.
- Empregar a biblioteca como recurso.
- Compartir sentimentos producidos por obras literarias.
- Dramatizar poesías con recursos non lingüísticos.
- Gozar escoitando lecturas doutros nenos/as en voz alta.
- Valorar a lectura como fonte de aprendizaxe.
- Utilizar diferentes materiais para realizar producións plásticas.
- Planificar a elaboración de obras plásticas.
- Identificar elementos plásticos básicos en obras de arte.
- Explorar as posibilidades creativas de diversos materiais.
- Valorar obras plásticas do noso entorno e doutros países.
- Crear composicións artísticas con material de refugallo.
- Explorar diferentes técnicas plásticas.
- Interpretar obras plásticas indicando emocións que lle producen.
- Realizar xestos e movementos para expresarse e comunicarse.
- Dramatizar os sentimentos que lles provoca un texto.
- Dramatizar poemas con recursos variados.
- Participar activamente en xogos musicais.
- Vivenciar o son a través de obras musicais.
- Crear movementos e ritmos musicais para comunicarse.
- Explorar as posibilidades sonoras da voz e do corpo.

- Interpretar e asociar cancións e obras musicais.
- escoitar atentamente obras musicais.
- Utilizar as tecnoloxías como fonte de información, investigación e aprendizaxe.
- Achegarse ao uso da cámara fotográfica.
- Coidar e usar as ferramentas tecnolóxicas.
- Investigar sobre o centro de interese coa axuda das TIC'S.
- Achegarse a producións audiovisuais.
- Valorar de xeito crítico os contidos das producións audiovisuais.
- Usar moderadamente as TIC'S.

4. CONTIDOS XERAIS

Son un conxunto de **formas e saberes culturais** seleccionados en función dos obxectivos. Recóllense na **LOE**, no **Real Decreto 1630/2006** e no **Decreto 330/2009** e adáptanse ás características do centro a través da Programación de Ciclo. Son de natureza conceptual, procedimental e actitudinal, aínda que en base ao enfoque competencial cobran máis relevancia os procedementos e actitudes na educación infantil.

Área 1. Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

O corpo e a propia imaxe.

- Identificación do esquema corporal a través da exploración do propio corpo, das súas características, sensacións, percepcións e interaccións cos compañeiros.
- Recoñecemento das percepcións sensoriais como medio de comprensión do mundo.
- Regulación e control das necesidades básicas corporais.
- Identificación, verbalización, control e expresión dos propios sentimentos e emocións.
- Aceptación da propia imaxe a través do descubrimento das súas posibilidades motrices.
- Valoración propia axustada e positiva, recoñecendo posibilidades e limitacións.
- Observación e valoración dos cambios físicos nas persoas como co paso do tempo.
- Aceptación das diferenzas nas persoas evitando actitudes discriminatorias.
- Adquisición de referencias espazo-temporais partindo do corpo, persoas e obxectos.
- Asimilación da identidade sexual e rexeitamento aos estereotipos ofertados polos medios.

Xogo e movemento.

- Implicación no xogo e no movemento con iniciativa e conciencia das posibilidades.
- O xogo como medio para coñecer a realidade, como forma de gozo e relación cos demais.
- Establecemento de acordos durante o xogo e comprensión e aceptación das normas.
- Potenciación do xogo como ferramenta para coñecer tanto a súa cultura como outras.
- Progresión na coordinación psicomotriz fina e grosa.
- Progresión no dominio das habilidades motoras e control do equilibrio, ton e respiración.

- Adquisición de nocións básicas de orientación e de coordinación en diferentes contextos.
- Coñecemento das posibilidades perceptivas, motrices e expresivas propias e das demais persoas amosando interese por aprender novas habilidades.

A actividade cotiá.

- Relación e colaboración cos demais establecendo relacións e valorando a diversidade.
- Xestión do seu comportamento cara á unha axeitada resolución de conflitos.
- Resolución e planificación autónoma das tarefas tendo en conta posibilidades e limitacións.
- Adquisición de hábitos básicos de organización, constancia, atención, iniciativa e esforzo.
- Gusto polo traballo ben feito empregando recursos axeitados e pedindo axuda se a necesita
- Adecuación do seu comportamento ás necesidades dos demais e ás normas do grupo
- Autorrecoñecemento da identidade persoal: capacidades, actitudes e coñecementos.

O coidado persoal e a saúde.

- Recoñecemento das necesidades básicas do corpo e realización de accións relacionadas.
- Interiorización das pautas sociais establecidas nas comidas, desprazamentos e hixiene.
- Capacidade para pedir axuda e valoración da mesma nas situacións que así o requiran.
- Valoración de hábitos saudables e ambientes limpos para o seu desenvolvemento.
- Satisfacción ante un aspecto persoal coidado manifestando os seus gustos.
- Emprego axeitado de instrumentos e espazos previndo situacións de risco e enfermidades.

Área 2. Coñecemento do contorno.

Medio físico: elementos, relacións e medida.

- Clasificación e cuantificación de obxectos recoñecendo características, funcións e usos.
- Exploración lúdica das propiedades dos corpos xeométricos.
- Recoñecemento da funcionalidade do número na vida real e rexistro de cantidades.
- Emprego da acción de contar para obter resultados e cálculos sinxelos e funcionais.
- Proposición e resolución de sinxelas problemáticas da vida diaria.
- Emprego de xogos de mesa como actividades lúdicas para reflexionar e divertirse.
- Aproximación a algunhas magnitudes físicas a través de procedementos como a comparación, observación e exploración de obxectos con diversas accións e situacións.
- Concepción do paso do tempo a través da realización das actividades diarias.
- Achegamento ao uso do calendario e orientación temporal usando as nocións correctas.
- Establecemento de relacións de orientación espacial empregando o vocabulario topolóxico elemental e representación dos espazos con imaxinación en debuxos, planos, mapas...

Achegamento á natureza.

- Observación a través dos sentidos dalgunhas características, funcións e cambios nos seres vivos, empregando a exploración e contrastando as observacións.
- Interese, respecto e coidado cara o medio natural.
- Detección dos cambios coa luz, o sol e a lúa, ao longo dun día, dos meses e estacións.
- Formulación e contraste de hipóteses buscando explicacións sobre as causas e consecuencias dos fenómenos do medio natural e dos relacionados coa acción humana.
- Gozo realizando actividades na natureza e valoración da súa transcendencia como lugares para a recreación e conservación tendo en conta a súa importancia para o benestar.
- Participación en investigacións expresando as actividades realizadas e resultados obtidos.

Cultura e vida en sociedade.

- Identificación da familia e da escola como primeiros grupos de pertenza valorando as relacións afectivas que neles se establecen, colaborando e asumindo responsabilidades.
- Disposición para manter relacións afectivas e recíprocas con nenas/os doutras culturas.
- Aproximación ás funcións que cumpren diversas persoas, organizacións e institucións para cubrir necesidades e achegar servizos da comunidade evitando calquera estereotipo.
- Colaboración cos demais na vida da aula compartindo e resolvendo os conflitos xurdidos.
- Recoñecemento de signos culturais galegos e persoas galegas e do mundo relevantes.

Área 3. Linguaxes: comunicación e representación.

Linguaxe verbal.

***Escoitar, falar e conversar.**

- Uso e valoración da lingua oral como medio para relatar feitos, expresar ideas, emocións, para facer peticións e para regular o comportamento propio e o dos demais.
- Participación en situacións orais mellorando o vocabulario, argumentando ideas e respectando quendas.
- Utilización das formas sociais establecidas para relacionarse cos demais.
- Participación en rutinas e situacións orais en lingua estranxeira cunha actitude positiva.

***Aproximación á lingua escrita.**

- Aproximación á lingua escrita en situacións contextualizadas e reais como medio de comunicación, expresión e goce a través de diversos soportes.
- Atención na escoita de narracións e instrucións lidas por outras persoas.
- Percepción de diferenzas e semellanzas entre palabras e frases atendendo a propiedades cuantitativas (número de letras, palabras longas/curtas) e cualitativas (variedade de grafías).
- Progreso na decodificación de palabras e gusto por producir trazos lexibles e precisos.

***Achegamento á literatura.**

- Escoita e comprensión da lectura de contos, relatos, poesías, rimas, adiviñas en voz alta tradicionais e contemporáneas, en ambas as linguas propias como fonte de pracer.
- Dramatización de textos literarios e interese por expresarse a través de recursos non orais.
- Memorización e recitado de poemas, gozando co ritmo, a rima e a beleza das palabras.
- Participación creativa en xogos lingüísticos aprendendo xunto cos iguais e persoas adultas.
- Iniciación ao uso das bibliotecas como recurso para achegarse á literatura e para divertirse.

Linguaxes artísticas: plástica, musical e corporal.

- Exploración sensorial das posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais, útiles e soportes e das diversas técnicas como recursos e medios de expresión e comunicación.
- Experimentación das posibilidades de transformación dos diversos materiais e obxectos.
- Interpretación e valoración dos diversos tipos de obras compartindo as sensacións xeradas.
- Planificación do proceso de elaboración dalgunha obra plástica e do seu desenvolvemento.
- Exploración das posibilidades sonoras da voz, do corpo, dos obxectos cotiáns e dos instrumentos musicais e utilización destes sons para a interpretación e creación musical.
- Audición de obras musicais e participación na interpretación de cancións e xogos musicais.
- Expresión con xestos e movementos como recursos corporais e para o intercambio afectivo.
- Participación en actividades de dramatización, danzas e calquera outro xogo de expresión corporal colaborando na elaboración dos elementos para a súa ambientación.
- Enriquecemento da creatividade fomentando a imaxinación e a fantasía.

Linguaxe audiovisual e tecnoloxías da información e a comunicación.

- Utilidade dos instrumentos e tecnoloxías como fontes de información, expresión, exploración e investigación e emprego responsable e moderado destes recursos.
- Aproximación a producións audiovisuais como películas, series e videoxogos.
- Valoración crítica dos contidos e da estética das producións audiovisuais.

5. EDUCACIÓN EN VALORES.

No que se refire ao **ámbito social**, enténdese a **educación en valores** como o proceso que capacita ás persoas dos mecanismos cognitivos e afectivos que nos axudan a convivir coa equidade e comprensión necesarias para integrarnos como persoas únicas na sociedade.

Encarnación Portero Fernández, selecciona unha lista de valores entre os que destacamos a amizade, a colaboración ou o respecto. Di que os momentos clave para traballar os valores son as asembleas, horas de ocio e o momento da saída en colaboración coas familias para garantir a

interiorización dos valores de xeito natural. A educación en valores tamén irá orientada á sensibilización ante temas recollidos na **Lei 4/2011** de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa; na **Lei 27/2005** do 30 de novembro, de fomento da educación e cultura da paz, ou na **Lei 7/2004** do 16 de xullo, galega para a igualdade entre homes e mulleres.

6. METODOLOXÍA.

Trataremos as decisións relativas a **como ensinar**, tendo en conta que non existe un método mellor que outro, xa que depende dos beneficios que se conseguen na axuda pedagóxica.

Partindo das **ORIENTACIÓNS METODOLÓXICAS** recollidas no **Decreto 330/2009** e do **enfoque competencial**, organizamos a práctica educativa en torno aos seguintes principios:

PERSPECTIVA DIDÁCTICA.

Organizamos os contidos co **enfoque globalizador** defendido por **Decroly**, xa que os nenos/as deben aprender dende unha perspectiva global, integrada e diversa. Aplicamos o **enfoque competencial** que modifica os puntos de vista convencionais sobre a forma de aprender e de ensinar, pois o aspecto central non é a acumulación de coñecementos, senón o desenvolvemento das posibilidades que posúe calquera individuo mediante fórmulas de “saber e facer” contextualizados.

Partimos do principio de **consistencia evolutiva** de **Piaget** que supón adaptar os contidos e actividades ao nivel psicomadurativo dos nenos. Isto garantirá a aplicación do principio de **pedagogía do éxito** de **Vigotsky** ou **Froëbel**, proponendo aos alumnos/as actividades que partan da **zona de desenvolvemento próximo** e que poidan realizar con éxito.

Poñeremos en práctica o principio das **interaccións positivas medio ambiente/neno/a**, sinalado por **Vigotsky**, a través da **organización do traballo por proxectos** negociados e consensuados no grupo que fomentan as interaccións positivas dos nenos/as co entorno e que permiten que o alumnado aprenda a planificar, decidir, coordinar e organizarse, tal e como sinala **Kilpatrick**.

Outro aspecto da perspectiva didáctica, seguindo a **Montessori** e **Carmen Díez Navarro** é adecuar o ensino aos intereses e necesidades educativas do alumnado, aplicando o principio de **individualización**.

Tamén estará presente nas aulas o **enfoque centrado na filosofía para nenos/as** de **Matthew Lipman**, o Proxecto Noria de **Angélica Sátiro** e o proxecto Miroscopio de **Carmen Loureiro** en Galicia. Con esta proposta pretendemos que a vida cotiá entre nas aulas, aplicando o principio de **aprendizaxe significativo e funcional**, porque as aprendizaxes, seguindo a **Ausubel**, deben de relacionarse co que o alumno/a xa sabe previamente. Ademais, será un **recurso didáctico básico** nas aulas o **principio de actividade lúdica** promovido por **Froëbel** e **Montessori**, xa que o **xogo**

é o motor de desenvolvemento do neno/a e promoveremos un clima de **seguridade e confianza**, onde a **afectividade** sexa o fío condutor do proceso.

AMBIENTE DE APRENDIZAXE. En canto a **distribución espazo-temporal**, é un recurso didáctico básico na nosa tarefa docente a ter en conta, tal como establece a nosa disposición curricular e autores de renome como **Gairín, Antúnez** ou **Piaget**.

A **distribución do tempo** é un recurso flexible, organizativo e relevante no proceso de construción persoal dos nenos/as. Adaptámonos ás características e ritmos do alumnado seguindo o principio de flexibilidade, acomodando a secuencia temporal e duración das actividades ao modo de ser e de aprender dos nenos, combinando tempos de actividade con tempos de descanso, tempos onde seguirán ás miñas consignas e outros nos que realizarán xogo libre e espontáneo. Temos en conta a **curva de aprendizaxe de Emil Kraepelin**, que di que as tarefas que requiren maior esforzo e concentración débense facer a primeira hora da mañá. Traballaremos con carácter invariable **hábitos ou rutinas**, que contribúen á creación dun ambiente de seguridade e supoñen unha secuencia estable de actividades, favorecen a comprensión do paso do tempo e axudan a prever accións.

Distribución da xornada da aula de forma xeral:

- *Momento da entrada:* autonomía no vestido, rutinas, asemblea inicial, motivación cara ao centro de interese e propostas de aprendizaxe de Reggio Emilia.
- *Actividades sobre o centro de interese* en diferentes agrupamentos como o gran grupo, a nivel individual, parellas, pequenos grupos, etc...
- *Hora do aseo, almorzo e saída ao patio do recreo.* Volta á calma e hora de ler.
- *Actividades rotatorias* nos recantos ou actividades tamén en diferentes agrupamentos de linguaxe artístico, corporal, musical, dixital, etc...
- *Momento de recoller e despedirse.* Asemblea de recordo e rutinas de saída.

Dentro da organización do tempo sinalar que recibirán cada semana unha sesión de linguaxe musical, unha sesión de lingua estranxeira, dúas sesións de psicomotricidade e unha sesión de ensinanza relixiosa ou atención educativa segundo a opción elixida.

TRÁNSITO LIBRE. O alumnado distribúese nos diferentes espazos da escola, tanto exteriores como interiores. Deste xeito cubrimos as necesidades individuais de cada neno e nena ao tempo que favorecemos a autonomía, a toma de decisións e a elección das actividades a realizar. Nestas sesións contamos sempre con dous mestres ao mesmo tempo, xa que ten que haber un no exterior e outro no interior no caso de que haxa nenos e nenas nos dous espazos.

O **espazo** organizámolo con intención educativa de modo que permita atender ás necesidades de movemento, afecto, xogo, exploración, comunicación ou descanso dos nenos/as. Esta

distribución facilitará os desprazamentos e será accesible seguindo a **Fröebel** ou **Decroly**. Tódolos espazos son xeradores de interacción e comunicación, polo que prevemos que as nenas/os dispoñan de lugares propios e de uso común para compartir, para estar sos, para xogar e relacionarse cos demais; para actividades que requiran concentración e espazos amplos que faciliten o movemento dentro das posibilidades das aulas.

Temos tamén en conta o **espazo exterior** xa que debe ser unha prolongación do que acontece na aula. Por iso, poñeremos en marcha este curso o tránsito libre xa comentado previamente.

Temos **áreas diferenciadas de actividade** como os recunchos ou zonas de xogo libre que estimulan a interacción infantil, a planificación e toma de decisións, a actividade mental e permítenos atender á diversidade.

No presente curso estamos cambiando os espazos das aulas seguindo así a filosofía Reggio Emilia, que cumpre igualmente con dito anteriormente e a maiores promove a liberdade dos nenos e nenas á hora de elixir tarefas, trabállase con material da contorna, especialmente material natural, é moi coidadosa coa distribución dos mobles e estanterías da aula para a creación dun ambiente favorable, etc...

Os **materiais** serán variados, asequibles e motivadores, adaptados á idade dos nenos/as cumprindo as normas básicas de seguridade e hixiene e os principios de funcionalidade que propugna **Gimeno Sacristán**.

Os materiais ofrecerán múltiples posibilidades de uso en función das necesidades de cada situación e serán elaborados polo equipo de ciclo.

Tamén contamos seguindo a Reggio Emilia con materiais didácticos como elementos do medio natural e sociocultural que favorecerán o vínculo coa identidade do alumnado e crearán un ambiente significativo, ademais de espertar o interese por explorar e experimentar.

Non esquecemos o **papel compensador** da escola, facilitando que algúns pequenos/as teñan acceso á manipulación de obxectos e recursos inusuais no contexto no que se desenvolven. Dentro destes recursos materiais sinalamos a importancia dos **contos** dentro da aula. Elemento motivador que axuda a desenvolver a linguaxe, estimula o vocabulario e ten gran valor pedagóxico como din **Gianni Rodari e Ana Pelegrín**.

PAPEL DO PROFESORADO. O noso papel é de **guías, orientadoras e dinamizadoras**, que organizan e conducen, pero que tamén aprenden, partindo dos coñecementos previos do alumnado. Estimuladoras da creatividade contrarrestando convencionalismos e estereotipos. Seguindo a **Robert Swartz e Lipman**, potenciamos habilidades de pensamento, e proporcionamos ferramentas que lles permitan evolucionar co fin de construír novas aprendizaxes. Partimos dos seus esquemas de coñecemento para ofrecer unha intervención que conecte co saber, saber facer e saber estar. Seguindo a filosofía para nenos traballaremos

habilidades cognitivas e emocionais, deixando que os pequenos pensen, falen e consideren diversas perspectivas de forma que se convertan en persoas máis reflexivas.

PAPEL DO ALUMNADO. Serán protagonistas e exploradores activos da súa aprendizaxe. Aprenderán facendo nun proceso que require observación, manipulación, experimentación, reflexión e esforzo mental, seguindo así a **Reggio Emilia**. Realizarán actividades de forma autónoma, con iniciativa, planificar e secuenciar a súa acción, etc...

AGRUPAMENTOS. Organizamos diversos agrupamentos para atender á diversidade e tamén para fomentar un bo ambiente de convivencia. Así, levaremos a cabo traballos en:

Gran grupo como as asembleas, exposicións, lectura de contos, xogos, cancións, etc... e tamén actividades con nenos/as das outras escolas.

Pequenos grupos como o traballo nas diversas zonas das aulas.

Traballarán tamén en **parellas** desenvolvendo o diálogo, a titoría entre iguais,...

Por último sinalar o traballo a nivel **individual**, que servirá para abordar conceptos máis específicos, o reforzo individual con algún neno/a que o precise, a autoavaliación figuro-analóxica para traballar a reflexión e as habilidades cognitivas que cita a filosofía para nenos de **Mathew Lipman**.

As actividades e agrupamentos comentados con anterioridade realizaranse coas normas de seguridade que marca o protocolo Covid, cunha correcta hixiene de material e de mans en cada cambio de espazo ou de actividade e, dentro do posible, o uso da máscara en todo momento.

APERTURA AO CONTORNO. Será un recurso nas aulas xa que a educación infantil acada o seu pleno sentido nun marco de colaboración entre os elementos que inciden no proceso educativo: o equipo docente, as familias e o contorno, cunha *tarifa compartida*. No centro hai unha boa **coordinación entre o profesorado**, intercámbianse ideas, experiencias, suxerencias,... Levamos a cabo todos en conxunto a preparación e deseño das actividades complementarias.

Promovemos a **participación e colaboración coas familias**, a través dunha vía formal, como o Consello Escolar ou ANPA, as reunións trimestrais con carácter xeral, as horas semanais de titoría que serán os martes pola tarde adaptándonos aos horarios das familias, notas informativas, co compromiso da rutina semanal do préstamo do libro da biblioteca e tamén coa actividade da mochila viaxeira.

ACTIVIDADES: As actividades que desenvolveremos favorecerán a autonomía, afectividade e a comunicación. Realizamos actividades *iniciais* como as de ambientación, motivación, de coñecementos previos, etc...; de *desenvolvemento* e *finais* para afianzar contidos, e constatar se

acadaron os obxectivos. Temos en conta a **diversidade** da aula, realidade social derivada da singularidade de cada persoa e contexto. Cada neno e nena ten características e peculiaridades, e cada situación que viven provoca neles diferentes estados emocionais e expresións, polo que como mestras adaptamos o proceso de ensino aprendizaxe ao grupo. Seguindo a **Montessori**, individualizamos o ensino partindo do nivel psicoadurativo e as características persoais de cada neno e nena. As medidas de atención á diversidade que adoptemos serán inclusivas e integradoras, tendo en conta o principio de flexibilidade, seguindo así a filosofía do **Decreto 229/2011**. Levamos a cabo, entre outras, as seguintes adecuacións:

- Compensar na medida do posible as desigualdades de partida.
- Ofrecer oportunidades múltiples e variadas de aprendizaxe que transcendan estereotipos.
- Promover un contexto no que atenderemos ás características e peculiaridades dos nenos.
- Realizar unha organización de tempos e espazos, que faciliten a aprendizaxe significativa.
- Poñer en práctica unha educación compartida.
- Prestar máis atención aos procesos que aos resultados que obteña o alumnado.
- Realizar actividades de reforzo e ampliación para evitar a desmotivación ou aburrimiento.

Dentro da metodoloxía, sinalar por último que o noso alumnado traballará a linguaxe musical a partir de cancións, secuencias rítmicas, bailes, coordinación, estimulación auditiva, etc... a lingua estranxeira que ten como obxectivo achegar aos nenos e nenas a unha nova lingua e cultura e inicialos no uso oral da mesma para comunicarse en actividades contextualizadas aprendendo vocabulario de centros de interese como son as cores, animais, roupa, comidas, saúdos e despedidas, palabras de cortesía, etc... e tamén traballarán a psicomotricidade, o que conleva coordinación xeral do corpo, psicomotricidade grossa, habilidades específicas con pelotas, aros, zancos, churros, etc... a participación en xogos colaborativos, a toma de decisións, o esquema corporal, etc...

Todo isto serán os mestres e as mestras especialistas as encargadas de desenvolvero nas aulas, pero como en educación infantil trabállase todo de xeito globalizado, todos estes aspectos traballaránse tamén nas titorías.

Sinalar tamén a ensinanza da relixión católica para aproximar ao alumnado aos valores que esta promove así como a atención educativa para os nenos e nenas que non optan polas ensinanzas relixiosas, cos que se desenvolverá un traballo de educación en valores moi necesarios na nosa sociedade actual. Este traballo desenvolverase a través de contos, curtametraxes, filosofía para nenos e nenas, situacións dialóxicas, etc... todo isto dentro do posible tendo en conta o número de alumnado que opta pola atención educativa.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO.

Son alumnos/as neae, segundo a LOE e o **Decreto 229/2011** aqueles que requiran de forma temporal ou permanente, apoios ou provisións educativas diferentes ás ordinarias por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, por altas capacidades intelectuais, por incorporarse tardiamente ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar. O centro non conta con departamento de orientación. Estamos adscritos ao CPI de Atios como dixen anteriormente.

Nos casos dos nenos e nenas con NEAE que podemos atoparnos nas nosas escolas, sinalar que están atendidos especialmente polas titoras e polos mestres de lingua estranxeira, de educación física e profe de apoio que son os que realizan apoios nas aulas. Evidentemente non somos especialistas nin de pedagogía terapéutica nin de audición e linguaxe, polo que os nenos e nenas neae son atendidos o mellor posible dentro das nosas posibilidades e coñecementos. Ademais, comezamos a súa atención no momento en que se detecta a necesidade, e ríxese polos principios de **equidade, normalización, inclusión e compensación de desigualdades**, dándolles a resposta educativa que mellor se adapte ás súas necesidades.

A maiores, temos un mestre de audición e linguaxe compartido co CEIP de Pazos e que ven dous días á semana para adicalos neste caso, á unha nena NEAE coa que traballa os aspectos máis específicos, e a outros dous nenos que tamén teñen algunhas dificultades.

8. AVALIACIÓN.

Pila Teleña di sobre a avaliación que consiste nunha operación que se realiza na actividade educativa que ten como obxectivo alcanzar o melloramento continuo dun grupo de alumnos. A **Orde 25 de xuño de 2009** que regula a implantación, desenvolvemento e avaliación do 2º ciclo da educación infantil en Galicia, di que debe constituír unha **práctica habitual e permanente** na aula para mellorar os procesos de ensino-aprendizaxe. Dado o seu **carácter global** atendemos ao desenvolvemento das capacidades do alumnado e á práctica docente. O **carácter continuo** permítenos coñecer como levo a cabo o proceso, se é axeitado ou polo contrario temos que modificar a intervención educativa e en que dirección, conferíndolle así un carácter **formativo, retroalimentador, regulador, orientador e autocorrector**.

A continuación, pasamos a formular uns interrogantes sobre a avaliación seguindo a **César Coll**. **QUE IMOS AVALIAR?** A resposta está nos **criterios de avaliación**, indicadores do grao de consecución das capacidades sinaladas nos obxectivos, consensuados polo equipo de ciclo e adaptados polas titoras ás características do seu grupo. O **Decreto 330/2009** especifica os criterios para cada área que deben ser concibidos como referentes para a avaliación.

Salientar por último, os **aspectos máis importantes a avaliar na Educación Infantil son:**

▪ A organización da aula, o seu clima escolar e as diversas interaccións:

- Adaptamos os espazos ás necesidades e características do alumnado.
- Axustamos tempos de forma positiva para a realización das actividades programadas.
- Seleccionamos axeitadamente o material para que os nenos acadasen os obxectivos.
- Promovimos diferentes agrupamentos para favorecer as interaccións entre os nenos e nenas.

▪ A coordinación entre os profesionais dun mesmo ciclo e a coherencia entre os ciclos:

- Colaboramos co resto de profesorado para deseñar e levar a cabo as programacións.
- Mantivemos reunións cos especialistas para expoñer puntos en común, programar e avaliar.

▪ A regularidade e calidade da relación coas familias e a súa participación:

- Promovimos dentro das aulas a participación das familias en diferentes actividades.
- Mantivemos informadas ás familias do alumnado de todo o relativo ao proceso educativo.
- Facilitamos ás familias que acudisen á titoría para falar aspectos dos seus fillos e fillas.

▪ A adecuación da proposta pedagóxica e da propia planificación:

- Os obxectivos e contidos estiveron adaptados ao nivel psicomadurativo do meu alumnado.
- Fomentamos a realización de actividades que contemplaran diferentes agrupamentos, habilidades cognitivas e emocionais, competencias básicas, construción de coñecemento,...

▪ A adecuación da proposta metodolóxica na contribución á adquisición das competencias:

- Desenvolvimos actividades de interacción lingüística, comprensión, lectura e escritura.
- Promovimos actividades de manipulación e exploración fomentando o razoamento matemático.
- Puxemos aos nenos/as en contacto co entorno físico e natural valorando o que nos ofrece.
- Fomentamos o uso das tic's para a busca de información e adquisición de coñecemento.
- Implicamos ao alumnado en actividades grupais para traballar a adquisición de hábitos sociais.
- Traballamos actividades de forma creativa para valorar diferentes manifestacións artísticas.
- Iniciamos aos nenos e nenas na aprendizaxe e no ser capaz de continuo de forma autónoma.
- Facilitamos actividades onde tomen a iniciativa e escollan opcións con criterio propio.

▪ A evolución no proceso de aprendizaxe do alumnado:

Área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal.

- *Desenvolveu a autoestima persoal identificando as súas propias posibilidades e limitacións.
- *Coñece o seu corpo, posibilidades de acción e expresión e coordina xestos e movementos.
- *Identifica sentimentos e emocións propios e dos outros e comunícaos.
- *Realiza tarefas sinxelas superando as dificultades que se presentan e solicita axuda.
- *Adecúa o comportamento ás necesidades dos outros amosando axuda e colaboración.
- *Progresa na adquisición de hábitos de seguridade, hixiene, alimentación, saúde,...

- *Progresa na adquisición de hábitos de orde e planificación das tarefas.
- *Amosa unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais.
- *Descubre e vive o xogo como medio que favorece o desenvolvemento.

Área de coñecemento do contorno.

- *Observa e explora de forma activa o seu contorno.
- *Observa as modificacións do contorno cunha actitude de coidado, respecto e conservación.
- *Iníciase na formulación de hipóteses dalgúns experimentos realizados.
- *Relaciónase cos demais, de forma satisfactoria e interioriza pautas de comportamento.
- *Coñece distintos grupos sociais, producións culturais, valores e formas de vida.
- *Aprecia e fai seus algúns elementos propios da tradición e da cultura galega.
- *Iníciase nas habilidades matemáticas, manipulando coleccións, identificando os atributos e calidades, establecendo relacións de clasificación, orde e cuantificación.
- *Emprega o coñecemento matemático comparando, cuantificando, medindo, pesando, etc.

Área de linguaxes: comunicación e representación.

- *Utiliza as diversas linguaxes como instrumentos de comunicación.
- *Recoñece a importancia das manifestacións non verbais como elementos de comunicación.
- *Comprende que diversos símbolos e signos poden representar pensamentos e ideas.
- *Comunícase oralmente nas dúas linguas oficiais con diferentes interlocutores en diversidade de contextos, e valora a linguaxe para as relacións e regulación da convivencia.
- *Comprende a intencionalidade comunicativa dos demais cunha actitude positiva.
- *Iníciase no uso oral dunha lingua estranxeira e mostra interese e gozo cara ela.
- *Achégase á lingua escrita a través de distintos tipos de textos.
- *Comprende, reproduce, reescribe e recrea textos segundo a súa maduración.
- *Fai uso da biblioteca valorándoa como fonte de información e pracer.
- *Amosa capacidade creativa nas linguaxes artísticas dende as súas ideas e experiencias.
- *Achégase a obras artísticas en distintas linguaxes e adquire sensibilidade estética.
- *Desenvolveu autoconfianza nas súas producións, mellorándoas e valorando as dos outros.
- *Emprega e valora as TIC como ferramentas de busca de información, creación, expresión,..

A resposta ao segundo interrogante **COMO AVALIAR?**, obtémola a través das **técnicas e instrumentos de avaliación**. A nosa principal técnica será a *observación directa e sistemática* que serve para identificar as aprendizaxes adquiridas e o ritmo e características de cada neno/a, pero existen outras que nos axudarán a obter a información necesaria: *observación natural, diario de aula, rexistro anecdótico, escalas ou guías de observación, intercambios de experiencias con outros docentes especialistas cos que mantereirei unha reunión trimestral de avaliación, análise dos traballos dos nenos/as, avaliación figuro-analóxica* que reflicte a opinión

do neno/a sobre o seu traballo, e tamén contaremos cos *intercambios coas familias, etc...* Faremos a **avaliación por triangulación**, xa que obtemos datos do alumnado, profesorado e familias que contrastamos coas nosas observacións. As titoras coordinarán o proceso de avaliación do seu alumnado, recollendo a información proporcionada polos outros profesionais que participan no proceso e deixando constancia das valoracións, e recollendo os progresos efectuados e, se é o caso, as medidas de reforzo e adaptación levadas a cabo.

A resposta ao terceiro interrogante **CANDO AVALIAR?** Remítese a tres **momentos**:

Avaliación inicial, que nos permite coñecer o punto de partida do alumnado. As titoras realizarán unha reunión coas familias. Ademais, partimos dos datos do informe de avaliación inicial e dos informes anuais de avaliación individualizado dos cursos anteriores.

Avaliación continua, recollendo información durante todo o proceso sobre a adaptación ás características dos nenos/as e a súa validez, adecuación e significatividade. As titoras informarán regularmente ás familias sobre os progresos e dificultades detectados no proceso educativo dos seus fillos/as a través dun informe trimestral e de forma persoal.

Por último, realizaremos a **avaliación final** que permite valorar globalmente o proceso, coñecer o grao de consecución dos obxectivos e o nivel de idoneidade da miña función docente.

9. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

En colaboración con todo o equipo docente facemos o deseño e planificación das actividades complementarias e extraescolares. Moitas delas, desenvólvense para celebrar algúns acontecementos significativos da nosa cultura e por tanto implican a toda a comunidade educativa. Debido ao estado actual da pandemia, veremos modificadas as conmemoracións, realizando as actividades sen a visita das familias nin a xuntanza das 3 escolas. Seguiremos a orde do calendario **do presente curso** que explicita cales son estas conmemoracións.

Para este curso escolar esta é a organización das actividades:

1º Trimestre

- Festas do agosto.
- Festa do Nadal.

2º Trimestre

- Día da Paz.
- Entroido

3º Trimestre

- Letras galegas.
- Día do libro.
- Festa de Fin de Curso.

Esta é unha proposta que pode sufrir modificacións o longo do curso, incorporándose novas actividades que son ofertadas ao centro polo Concello ou por outros organismos oficiais.

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
1º EDUCACIÓN PRIMARIA**

C.R.A. O ESQUÍO

CURSO 2021/2022

ÍNDICE

1. **INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN**
2. **OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA DE EDUCACIÓN PRIMARIA**
3. **ÁREAS DE APRENDIZAXE: CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES**
 - 3.1. **ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.**
 - 1.1. **ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.**
 - 3.2. **ÁREA DE MATEMÁTICAS.**
 - 3.3. **ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.**
 - 3.4. **ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.**
 - 3.5. **ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA).**
 - 3.6. **ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.**
4. **METODOLOXÍA DIDÁCTICA. MATERIAIS E RECURSOS**
 - 4.1. **ADAPTACIÓN DA METODOLOXÍA E ACTIVIDADES A OUTRAS MODALIDADES DE ENSINO**
5. **MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**
6. **AVALIACIÓN**
 - 6.1. **PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.**
 - 6.2. **DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.**
 - 6.3. **CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN. MÍNIMOS.**
 - 6.4. **INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.**
7. **ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZO**
8. **PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN EN VALORES**

- 9. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PROXECTO LECTOR**
- 10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC**
- 11. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PLAN DE CONVIVENCIA**
- 12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO**
- 13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES**
- 14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN**

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A programación é, ante todo, un instrumento de planificación da actividade da aula. A súa utilidade dependerá do bo deseño das seguintes accións:

- Planificar o proceso de ensino- aprendizaxe que se desenvolve na aula.
- Asegurar a coherencia entre as intencións educativas do centro e a práctica docente.
- Promover a reflexión sobre a propia práctica docente.
- Facilitar a progresiva implicación do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe.
- Atender á diversidade de intereses, motivacións e necesidades do alumnado.

A necesidade de deseñar unha programación, que sistematice o proceso no desenvolvemento da acción didáctica, está amplamente xustificada porque:

- Axudaranos a eliminar o azar (en sentido negativo), o cal non significa eliminar a capacidade de engadir novas ideas, corrixir erros, rectificar previsións, etc. Evitará, así, perdas de tempo.
- Sistematizará e ordenará o proceso de ensino- aprendizaxe.
- Permitirá adaptar o traballo pedagóxico ás características culturais e ambientais do contexto.

Esta programación está destinada a un grupo de 6 alumnas e alumnos de Educación Primaria do CRA “O Esquí” de Valdoviño. A distribución do alumnado deste nivel é a seguinte: 3 alumnos na escola de Lago, 2 alumnos na escola de Vilarrube e 1 alumna na escola de Taraza. Nas tres escolas atopamos grupos mixtos, con alumnado do segundo ciclo de Educación Infantil, e do primeiro e segundo curso de Educación Primaria. Esta organización, xunto coa continuidade do alumnado coa mesma titora, facilita de xeito considerable a transición das crianzas da etapa de Educación Infantil á de Educación Primaria. Por outra banda, as titoras coñecen as características e necesidades de cada unha das nenas e nenos das escolas. Dentro do grupo de alumnado do primeiro curso para o que se diseña esta programación didáctica, está escolarizada unha alumna con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE) e un alumno procedente do estranxeiro.

Para o desenvolvemento da presente programación, rexerémonos pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro (LOMCE), o Decreto 105/2014, do 4 de setembro que establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e a Orde do 9 de xuño 2016 que regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria.

2. OBXECTIVOS XERAIS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.

Os obxectivos da Educación Primaria estarán encamiñados ao logro da adquisición, por parte de todo o alumando, das capacidades que permitan:

- a. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b. Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c. Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e. Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f. Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g. Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h. Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i. Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j. Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k. Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l. Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m. Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos

de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.

n. Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o. Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. ÁREAS DE APRENDIZAXE: CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE, CRITERIOS DE APRENDIZAXE E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

Para poder acadar os obxectivos recollidos no epígrafe anterior, os contidos constituirán a base sobre a cal se programarán as actividades de ensino- aprendizaxe. Estes contidos, ou conxuntos de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos da etapa educativa e á adquisición de competencias, ordénanse en disciplinas, que se clasifican en áreas de aprendizaxe.

Por outra parte, coa posta en práctica desta programación didáctica potenciarase unha aprendizaxe por competencias. Segundo se establece no Decreto 105/2004, do 4 de setembro, “unha aprendizaxe baseada en competencias caracterízase pola súa transversalidade, o seu dinamismo e o seu carácter integral. O proceso de ensino e aprendizaxe competencial debe abordarse desde todas as áreas de coñecemento e por parte das diversas instancias que conforman a comunidade educativa, tanto nos ámbitos formais coma nos non formais e informais; o seu dinamismo reflíctese en que as competencias non se adquiren nun determinado momento e permanecen inalterables, senón que implican un proceso de desenvolvemento mediante o cal os individuos van adquirindo maiores niveis de desempeño no seu uso”.

Para poder traballar todos os contidos establecidos para este nivel, son necesarias a secuenciación e organización dos mesmos, para así, contextualizalos e adaptalos ás características particulares dun determinado grupo de alumnas e alumnos . Os criterios que se seguen no primeiro curso de Educación Primaria para a secuenciación dos contidos, baséanse nas achegas da concepción construtivista da aprendizaxe, as contribucións psicopedagóxicas e a propia práctica e experiencia do/ a mestre/ a.

A continuación, recóllense os contidos que se traballarán ao longo deste curso, clasificados por áreas de aprendizaxe, a súa temporalización, competencias clave que se traballan con cada un deles, os estándares de aprendizaxe avaliáveis e os criterios de avaliación.

Sen prexuízo do establecido no epígrafe relacionado coa metodoloxía didáctica, tamén se fai unha pequena recompilación dos materiais e recursos didácticos que se empregan de xeito concreto en cada unha das áreas.

3.1. ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.

ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CMCCT • CSIEE • CCEC • CD
		CNB1.1.2. Manifiesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSIEE
B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	CN1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSC • CSIEE
B2.1. Identificación do home e da muller como seres vivos. B2.2. Comparación con outros seres vivos. B2.3. Observación de iguais e diferenzas	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CN2.1.1. Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
		CN2.1.2. Recoñece partes do propio corpo.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC

entre as persoas. B2.4. Identificación das partes do corpo humano. B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia) e sentimentos propios e alleos.		CN2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CSC
B2.6. Hábitos que inflúen nunha vida saudable: alimentación variada e equilibrada, a hixiene persoal, o exercicio físico regulado, o descanso e a adecuada utilización do tempo de lecer.	B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario.	CN 2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
		CN2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSC
B2.7. Identificación de alimentos diarios necesarios. B2.8. Análise e costumes na alimentación diaria.	B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSIEE
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CMCCT • CSIEE • CCEC • CD
		CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSIEE
B3.1. Os seres vivos: as plantas e os animais. B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio.	B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos animais.	CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
		CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL

		plantas do seu contorno.	
		CNB3.1.3. Aмоса condutas de respectos e coidado cara aos seres vivos.	• CMCCT
B3.3. Observación e identificación de animais e plantas do contorno. B3.4. Clasificación e rexistro dos seres vivos do contorno segundo criterios observables e variados empregando diferentes soportes. B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos e do contorno.	B3.2. Observar e identificar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	CNB3.2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comunicaos empregando diferentes soportes.	• CMCCT • CCL • CAA • CSIEE • CD
B4.1. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo. B4.2. Uso responsable da auga na vida cotiá. B4.3. Identificación do ruído como unha forma de contaminación acústica e de fontes sonoras do contorno próximo.	B4.1. Adoptar medidas de protección medioambientais e poñelas en práctica na escola.	CNB4.1.1. Reduce, reutiliza e recicla obxectos na escola.	• CMCCT • CSC • CSIEE
		CNB4.1.2. Identifica e adopta medidas de uso responsable da auga na escola.	• CMCCT • CSC
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca e selecciona información de forma guiada e comunica o resultado de forma oral e escrita, de maneira limpa, clara e ordenada, en diferentes soportes.	• CAA • CCL • CMCCT • CSIEE • CCEC • CD
		CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	• CAA • CMCCT • CSIEE
B4.4. Exploración de	B4.2. Experimentar e	CNB4.2.1. Identifica	• CMCCT

materiais e obxectos do contorno para identificar propiedades físicas observables (cor, dureza, cheiro, sabor e textura) e a súa utilidade.	manipular instrumentos e obxectos sinxelos de uso cotián identificando algunhas propiedades físicas.	cor, dureza, cheiro, sabor e textura en materiais e obxectos de uso cotián.	
B5.1. Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade e evitando estereotipos sexistas. B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de aparellos sinxelos domésticos e escolares (lapis, afialapis, teléfono, balanza, tesoiras, espremedor, etc.) B5.3. Montaxe e desmontaxe de xogos e obxectos sinxelos relacionados coa vida cotiá.	B5.1. Manexar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares, describir os seus materiais e o seu funcionamento e utilízalos con seguridade evitando estereotipos sexistas.	CNB5.1.1. Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas. CNB5.1.2. Identifica e manexa algúns aparellos e máquinas simples de uso cotián empregándoos con seguridade e evitando estereotipos sexistas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC • CCL
B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador. B5.5. Coidado dos recursos informáticos.	B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	CNB5.2.1. Identifica e nomea correctamente as partes dun ordenador cando traballa con el. CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC • CSIEE • CMCCT • CD

3.1.1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN EMPREGAR.

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.

- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.
- Na escola de Vilarrube, empregárase tamén como recurso o libro Ciencias Naturales Santillana.

3.2. **ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.**

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
<p>B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico.</p> <p>B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3. Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, de observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para esta fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusión sinxelas e as comunica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CMCCT
		<p>CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC

<p>B1.5. O traballo en equipo.</p> <p>B1.6. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo.</p> <p>B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2. Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.</p>	<p>CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<p>B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.</p>	<p>CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
<p>B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.</p>	<p>B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.</p>	<p>CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CSC
<p>B2.1. A contorna física: observacións das características principais.</p>	<p>B2.1. Identifica os elementos principais da contorna partindo do máis próximo a través da observación e uso das TIC.</p>	<p>CSB2.1.1. Elabora e recolle información sobre aspectos da súa contorna natural, empregando imaxes, debuxos e outras fontes incluídas as TIC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD • CAA
		<p>CSB2.1.2. Describe os elementos básicos da súa contorna máis próxima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
<p>B2.2. O aire e a auga. Estudo das súas características e propiedades mediante a observación, experimentación a través de sentidos e a formulación de conxecturas. A importancia para a vida e consumos responsables.</p>	<p>B2.2. Recoñecer as características básicas do aire e a auga observadas e experimentadas a través dos sentidos.</p>	<p>CSB2.2.1. Describe as características principais do aire e da auga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
	<p>B2.3. Recoñecer e valorar a importancia que a auga e o aire teñen para a vida e reflexionar sobre a importancia que o uso responsable ten na súa contorna máis próxima.</p>	<p>CSB2.3.1. Explica, de forma sinxela, a importancia que o uso responsable destes elementos ten na súa contorna máis próxima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC • CCL
<p>B2.3. O tempo atmosférico. Observación e medicións sinxelas dos fenómenos atmosféricos que teñen lugar no espazo</p>	<p>B2.4. Coñecer os fenómenos atmosféricos, a través das sensacións corporais, e describir os que xorden con máis frecuencia na súa</p>	<p>CSB2.4.1. Nomea os fenómenos atmosféricos máis habituais no seu espazo próximo e interpreta a simboloxía básica nun mapa do tempo da</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD • CCL

próximo e a súa simboloxía. Comprobación observado o tempo nos diferentes medios de comunicación: prensa, prensa dixital...	contorna identificándoos nun mapa do tempo da prensa en papel ou dixital.	prensa en papel ou dixital.	
	B2.5. Realizar medicións sinxelas de datos con aparellos cotiás e facer pequenos rexistro do tempo atmosférico a nivel local. Comprobación co tempo dos xornais.	CSB2.5.1. Realiza observacións sinxelas recollidas de datos, rexistros e comprobación sobre o tempo atmosférico local.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
B2.4. Os elementos do ceo, as súas características e o seu movemento como indicador do paso do tempo. Experimentación do paso do tempo observando o movemento do Sol e da Lúa e asocialo ás diferentes partes do día e á noite.	B2.6. Identificar os elementos que aparecen no ceo e coñecer a importancia que o Sol ten para a vida.	CSB2.6.1. Nomea os elementos presentes no ceo e explica a importancia que o Sol ten para a vida.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
	B2.7. Coñecer a importancia que o movemento dos elementos do ceo teñen como indicador do paso do tempo: o día, a noite e as partes do día.	CSB2.7.1. Relaciona o movemento dos elementos do ceo co cambio do día á noite e o paso do tempo ao longo do día: mañá, tarde e noite.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
B2.5. Observación, a través dos sentidos, da paisaxe que nos rodea. Elementos naturais e humanos da contorna. A importancia do coidado da natureza.	B2.8. Diferencias entre os elementos naturais e os producidos pola man do home existentes na contorna próxima poñendo exemplos.	CSB2.8.1. Diferencia entre elementos da paisaxe natural e a construída polo home e identifica algunha das accións humanas máis destacadas da contorna próxima.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
	B2.9. Valorar a importancia que ten para a vida dos seres vivos o coidado dos elementos da paisaxe máis próxima.	CSB2.9.1. Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CMCCT
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico.	B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, de observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e	CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CMCCT

<p>B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3. Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para esta fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>información relevante e a organiza, obtén conclusión sinxelas e as comunica.</p>	
		<p>CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC
<p>B1.5. O traballo en equipo.</p> <p>B1.6. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo.</p> <p>B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2. Traballar en equipo e adoitara un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.</p>	<p>CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<p>B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.</p>	<p>CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
<p>B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.</p>	<p>B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.</p>	<p>CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CSC
<p>B3.1. Investigamos sobre as relacións de</p>	<p>B3.1. Recoñecer as relacións simples de</p>	<p>CSB3.1.1. Identifica as relacións de parentesco,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC

parentesco e roles familiares.	parentesco familiar e os seus roles identificándose, situándose e valorando á pertenza a unha familia con características propias así como contribuíndo ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os seus membros.	discrimina os roles familiares e contribúe ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os membros da familia.	• CAA
B3.2. A escola: organización escolar, os membros e os seus roles, espazos físicos e recursos.	B3.2. Coñecer e respectar todos os elementos que conforman a escola e as súas funcións.	CSB3.2.1. Identifica aos membros da comunidade escolar, describe as tarefas que desenvolven e as respectan.	• CMCCT • CSC • CCL
B3.3. Os deberes e dereitos das persoas. A asemblea de clase como momento para a reflexión, o diálogo, a escoita activa e a resolución pacífica de conflitos.	B3.3. Recoñecer á pertenza a certos grupos e participar neles respectando os principios básicos de convivencia.	CSB3.3.1. Respecta as normas de convivencia establecidas na familia e na escola.	• CSC
B3.4. A casa e o lugar no que vivo. Estancias da casa e localización na contorna: aldea, vila, cidade. Elaboración dun esbozo da distribución da casa.	B3.4. Identificar as partes da casa e o uso que se fai nelas e diferenciar entre os diferentes tipos de vivendas que forman a súa contorna.	CSB3.4.1. Identifica as partes da casa, as representa nun esbozo e coñece e explica o uso que se fai delas.	• CMCCT • CAA
	B3.5. Coñecer as características básicas da contorna próxima e diferenciar os conceptos de cidade, vila, aldea.	CSB3.4.2. Identifica diferentes tipos de vivendas e describe oralmente as diferenzas.	• CCL • CCEC
	B3.5. Coñecer as características básicas da contorna próxima e diferenciar os conceptos de cidade, vila, aldea.	CSB3.5.1. Explica a diferenza entre cidade, vila e aldea e sitúa a súa casa nalgunha delas.	• CCL • CMCCT
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación	B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, de observación, experimentación e da	CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes	• CAA • CCL • CD • CMCCT

<p>ao coñecemento científico.</p> <p>B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3. Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para esta fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>directas e indirectas, selecciónala a información relevante e a organiza, obtén conclusión sinxelas e as comunica.</p>	
		<p>CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC
<p>B1.5. O traballo en equipo.</p> <p>B1.6. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo.</p> <p>B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2. Traballar en equipo e adoitando un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.</p>	<p>CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<p>B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.</p>	<p>CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
<p>B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.</p>	<p>B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.</p>	<p>CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CSC
<p>B3.5. Os medios de transporte. Clasificación e abastecemento.</p>	<p>B3.6. Coñecer os medios de transporte do seu ámbito, as características</p>	<p>CSB3.6.1. Clasifica diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA

	fundamentais e os clasifica segundo a súa función e uso.	funcións e características.	
B3.6. Educación viaria. Camiñando pola rúa.	B3.7. Observar e discriminar diferentes elementos viarios que debera recoñecer un peón ou peoa para unha circulación óptima pola rúa.	CSB3.7.1. Coñece as sinais de tráfico necesarias para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
B3.7. Manifestacións culturais da contorna.	B3.8. Coñecer algunha das grandes manifestacións culturais que se celebran na escola valorando a súa diversidade e contribuindo á súa conservación.	CSB3.8.1. Cita e valora algunha das festas propias do outono, do inverno, da primavera e do verán que se celebran na contorna escola e contribúe á súa conservación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC • CCL
B4.1. Uso e medidas do tempo. Nocións básicas: antes, despois, día, mes. O paso do tempo: Liña do tempo da súa historia persoal. Árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	B4.1. Ordenar temporalmente, a través dunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal empregando métodos sinxelos de observación e as unidades de medida temporais básicas.	CSB4.1.1. Localiza e explica, nunha liña do tempo, a evolución e algúns feitos relevantes da súa vida persoal e empregando as unidades de medida do tempo máis básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CCL
	B4.2. Reconstruír a memoria do pasado próximo partindo de fontes familiares a través da realización dunha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	CSB4.2.1. Explica oralmente unha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CCL
B4.2. Sistemas de medida do tempo. O día, a semana, os meses e o ano. O calendario como instrumento de medida do tempo. Creación dun calendario anual propio establecendo os horarios das xornadas escolares, as semanas, os meses, as estacións do ano, situando os	B4.3. Ser consciente do paso do tempo empregando, como unidades de medida, os días, as semanas, os meses, o ano, as estacións e o calendario como instrumento para medida e representar o paso do tempo.	CSB4.3.1. Sabe o número de días que ten unha semana e os meses, nomea os meses do ano e diferencia as estacións segundo as súas características.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL

aniversario e os acontecementos máis importantes.			
---	--	--	--

3.3.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

3.3. **ÁREA DE MATEMÁTICAS.**

ÁREA DE MATEMÁTICAS			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Expresión verbal do proceso de razoamento da resolución dun problema sinxelo.	B1.1. Expresar verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema simple de matemáticas ou en contextos da realidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto a traballar na área de Matemáticas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B1.3. Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	1.3. Iniciarse na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe coa	MTB1.3.1. Manifesta interese na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA

	axuda guiada do mestre ou da mestra.	de aprendizaxe.	
<p>B2.1. Números naturais ata o 29.</p> <p>B2.2. Nome e grafía dos números ata o 29.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas.</p> <p>B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p> <p>B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado.</p> <p>B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.</p>	<p>B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.</p>	<p>MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 29.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		<p>MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos e reais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CC
	<p>B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 29.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA
		<p>MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B2.9. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</p> <p>B2.10. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.</p> <p>B2.11. Cálculo de sumas e restas.</p> <p>B2.12. Utilización en situacións familiares da suma para xuntar ou engadir e da resta para separar ou quitar.</p>	<p>B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.3.3. Emprega procedementos diversos na realización de cálculos numéricos básicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B2.13. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o</p>	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<p>MTB2.4.2. Iniciarse na reflexión sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

	proceso aplicado para a resolución de problemas.	operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	
B3.5. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.6. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.5. Iníciase no coñecemento do valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes (5, 10, 20 e 50) do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situacións reais como figuradas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B3.1. Medición con instrumentos e estratexias non convencionais.	B3.1. Utilizar o palmo, o paso e o pé para realizar medidas e estimacións.	MTB3.1.1. Realiza medicións co palmo, o paso e o pé.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
B4.1. Interpretación de representacións espaciais sinxelas en situacións da vida cotiá. B4.2. Descrición de posicións e movementos, en relación a un mesmo e a outros puntos de referencia. B4.3. Interese e curiosidade pola identificación das formas e dos seus elementos característicos. B4.4. Confianza nas propias posibilidades; curiosidade, interese e constancia na busca de solucións. B4.5. Uso do vocabulario xeométrico para describir itinerarios: liñas abertas e pechadas; rectas e curvas. B4.6. Busca de elementos de regularidade en figuras e corpos a partir da	B4.1. Interpretar representación espaciais sinxelas realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	<p>MTB4.1.1. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a un mesmo utilizando os conceptos de esquerda- dereita, diante- detrás, arriba- abaixo, preto- lonxe e próximo- afastado.</p> <p>MTB4.1.2. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a outros puntos de referencia utilizando os conceptos de esquerda- dereita, diante- detrás, arriba- abaixo, preto- lonxe e próximo- afastado.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL <ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL

manipulación de obxectos.			
B4.7. Formas planas e espaciais: clasificación de figuras planas.	B4.2. Coñecer as figuras planas básicas: cadrado, círculo, rectángulo e triángulo.	MTB4.2.1. Recoñece formas rectangulares, triangulares e circulares en obxectos do contorno inmediato.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Expresión verbal do proceso de razoamento da resolución dun problema sinxelo.	B1.1. Expresar verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema simple de matemáticas ou en contextos da realidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto a traballar na área de Matemáticas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B1.3. Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	1.3. Iniciarse na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe coa axuda guiada do mestre ou da mestra.	MTB1.3.1. Manifesta interese na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA
B2.1. Números naturais ata o 79. B2.2. Nome e grafía dos números ata o 79. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas. B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado. B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.	B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 79. MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos e reais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CMCT • CCL
B2.7. Identifica os números ordinais do 1º	B2.2. Interpretar diferentes tipos de	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

<p>ao 10º. B2.8. Utilización e relación dos números ordinais. Comparación de números. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas.</p>	<p>números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>contextos reais.</p>	
		<p>MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 79.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA
		<p>MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B2.9. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental. B2.10. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados. B2.11. Cálculo de sumas e restas. B2.12. Utilización en situacións familiares da suma para xuntar ou engadir e da resta para separar ou quitar.</p>	<p>B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de resta (sen levadas) na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.3.3. Emprega procedementos diversos na realización de cálculos numéricos básicos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B2.13. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<p>MTB2.4.2. Iniciarse na reflexión sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

B3.2. Estimación de resultados de medidas (distancias, tamaños, pesos, capacidades...) en contextos familiares.	B3.2. Comparar e identificar cal é o obxecto de maior peso, por estimación e/ ou utilizando a balanza.	MTB3.2.1. Realiza comparacións de peso entre dous obxectos de uso habitual.	• CMCT
	B3.3. Comparar e identificar cal é o recipiente de maior capacidade, por estimación.	MTB3.3.1. Compara e identifica cal é o recipiente de maior capacidade.	• CMCT
B4.8. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.3. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.3.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	• CMCT • CAA
		MTB4.3.2. Iníciase na reflexión sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	• CMCT • CAA • CSIEE
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Expresión verbal do proceso de razoamento da resolución dun problema sinxelo.	B1.1. Expresar verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema simple de matemáticas ou en contextos da realidade.	• CMCT • CCL
B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto a traballar na área de Matemáticas.	• CMCT • CAA
B1.3. Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	1.3. Iniciarse na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe coa axuda guiada do mestre ou da mestra.	MTB1.3.1. Manifesta interese na utilización dos medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	• CMCT • CD • CAA
B2.1. Números naturais	B2.1. Ler, escribir e	MTB2.1.1. Le, escribe	• CMCT

<p>ata o 99.</p> <p>B2.2. Nome e grafía dos números ata o 99.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas.</p> <p>B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p> <p>B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado.</p> <p>B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.</p>	<p>ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.</p>	<p>e ordena números ata o 99.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<p>MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos e reais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
<p>B2.7. Identifica os números ordinais do 1º ao 10º.</p> <p>B2.8. Utilización e relación dos números ordinais. Comparación de números.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades e decenas.</p>	<p>B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 99.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL • CAA
		<p>MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.2.4. Ordena números enteiros e represéntaos na recta numérica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B2.9. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</p> <p>B2.10. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.</p> <p>B2.11. Cálculo de sumas e restas.</p> <p>B2.12. Utilización en situacións familiares da suma para xuntar ou engadir e da resta para separar ou quitar.</p>	<p>B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de resta (sen levadas) na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.3.3. Emprega procedementos diversos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

		na realización de cálculos numéricos básicos.	
B2.13. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB2.4.2. Iniciarse na reflexión sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
B3.3. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano. B3.4. Lectura sinxela en reloxos analóxicos e dixitais.	B3.4. Iníciase no coñecemento das unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoos para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.4.1. Coñece e utiliza as uniades de medida do tempo e as súas relacións. Minuto, hora, día, semana e ano.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		MTB3.4.2. Le en reloxos analóxicos e dixitais a hora en punto e a media hora.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		MTB3.4.3. Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
B3.7. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitos e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
B5.1. Recollida e clasificación de datos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información que se	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos sinxelos en representacións	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

	poida cuantificar, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	gráficas básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB5.1.2. Resolve sinxelos problemas nos que interveña a lectura de gráficos.	

3.3.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Libro de texto “Matemáticas 1. Método ABN” da editorial Anaya
- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Material manipulativo: escarvantes, números, material Montessori, etc.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

3.4. **ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.**

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LCB1.1.2 Aplica as normas socio-comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	integrala na produción propia.	comunicarse oralmente.	
B1.3. Participación en situación de comunicación de aula, espontáneas ou dirixidas, organizando, de forma xeral o discurso.	B1.3. Expresarse e comunicarse de forma oral e con certa coherencia para satisfacer as necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
B1.8. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos orais próximos aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B1.9. Dramatizacións de textos infantís.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación e o volume á representación dramática.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.10. Produción de textos orais breves e sinxelos próximos aos seus gustos e intereses.	B1.9. Expresarse de forma oral en diferentes situacións con vocabulario axeitado e unha secuencia coherente.	LCB1.9.1. Narra situacións e experiencias persoais sinxelas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE
B1.11. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatorio e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.12. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
B2.2. Inicio ás estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións moi redundantes.	B2.2. Anticipar o contido de textos de ámbito escolar e social axeitados ao seu nivel.	LCB2.2.1. Relaciona a información que achega o título e as ilustracións co tema do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B2.5. Uso da biblioteca como recurso para desenvolver o Plan	B2.5. Progresar na adquisición do hábito lector.	LCB2.5.1. Identifica, con axuda, os textos da biblioteca (escritos ou	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

lector.		en soporte informático) máis axeitados para obter información e para o seu lecer.	
B2.6. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.1. Recoñecemento e utilización de recursos gráficos na comunicación escrita.	B3.1. Interiorizar e utilizar as normas básicas de escritura e os seus aspectos gráficos.	LCB3.1.1. Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da Lingua castelá en palabras significativas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B3.2. Uso de elementos lingüísticos e non lingüísticos na comunicación escrita.	B3.2. Relacionar códigos verbais e non verbais.	LCB3.2.1. Ilustra de xeito creativo os seus escritos con ilustracións redundantes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.1. Coñecemento e lectura guiada de contos tradicionais: maravillosos, de fórmulas, de animais,...	B5.1. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	LCB5.1.1. Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómicas, adiviñas...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LCB5.1.2. Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSC
B5.2. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal. B5.3. Uso da biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	B5.2. Gozar da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	LCB5.2.1. Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	B5.3. Coñecer o funcionamento da biblioteca de aula.	LCB5.3.1. Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.4. Recreación e composición de textos literarios: contos, poemas, adiviñas.	B5.4. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos, poemas e adiviñas.	LCB5.4.1. Recrea de xeito individual e cooperativo, sinxelos textos literarios (contos, poemas...) a partir de pautas ou modelos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC

		dados.	
B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recursos de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LCB1.1.2 Aplica as normas socio-comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.3. Participación en situación de comunicación de aula, espontáneas ou dirixidas, organizando, de forma xeral o discurso.	B1.3. Expresarse e comunicarse de forma oral e con certa coherencia para satisfacer as necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
B1.8. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos orais próximos aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B1.9. Dramatizacións de textos infantís.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación e o volume á representación dramática.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.10. Produción de textos orais breves e sinxelos próximos aos	B1.9. Expresarse de forma oral en diferentes situacións con	LCB1.9.2. Describe, de forma sinxela, persoas, animais, obxectos e	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

seus gustos e intereses.	vocabulario axeitado e unha secuencia coherente.	lugares seguindo unha orde: de arriba a abaixo; de abaixo a arriba...	
B1.11. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatorio e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.12. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
B2.1. Lectura de distintos tipos de textos adaptados á súa idade.	B2.1. Ler en voz alta diferentes tipos de textos infantís breves e sinxelos.	LCB2.1.1. Le con pronunciación e entoación axeitada, textos sinxelos, de variada tipoloxía, breves e adaptados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B2.2. Inicio ás estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións moi redundantes.	B2.2. Anticipar o contido de textos de ámbito escolar e social axeitados ao seu nivel.	LCB2.2.1. Relaciona a información que achega o título e as ilustracións co tema do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B2.3. Comprensión de textos de diversa tipoloxía adecuados á súa idade.	B2.3. Comprender a funcionalidade de diferentes tipoloxías textuais, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) adaptados a súa idade.	LCB2.3.1. Recoñece a funcionalidade de determinadas tipoloxías textuais: carteis, anuncios, avisos, receitas, normas, instrucións...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B2.4. Lectura de diferentes textos como fonte de información e de lecer.	B2.4. Mostrar interese e gusto pola lectura.	LCB2.4.1. Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B2.5. Uso da biblioteca como recurso para desenvolver o Plan lector.	B2.5. Progresar na adquisición do hábito lector.	LCB2.5.1. Identifica, con axuda, os textos da biblioteca (escritos ou en soporte informático) máis axeitados para	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

		obter información e para o seu lecer.	
B2.6. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.1. Recoñecemento e utilización de recursos gráficos na comunicación escrita.	B3.1. Interiorizar e utilizar as normas básicas de escritura e os seus aspectos gráficos.	LCB3.1.2. Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B3.2. Uso de elementos lingüísticos e non lingüísticos na comunicación escrita.	B3.2. Relacionar códigos verbais e non verbais.	LCB3.2.1. Ilustra de xeito creativo os seus escritos con ilustracións redundantes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B3.3. Utiliza estratexias para a produción de textos: planificación, identificación da función, textualización, revisión e reescritura. B3.4. Produción de textos segundo Plan de escritura.	B3.3. Planificar e producir, con axuda, diferentes tipos de textos atendendo ao seu formato (descritivos, narrativos, dialogados) e intencionalidade comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) e coida a presentación.	LCB3.3.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas normas, felicitación, instrucións, contos, anécdotas...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LCB3.3.2. Presenta os seus escritos con limpeza, evitando riscos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B4.1. A palabra. Iniciación ao orde alfabético. Recoñecemento das características e uso das diferentes clases de palabras. Xénero e número do nome. Tempos verbais.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da lingua.	LCB4.1.1. Desenvolver a conciencia fonolóxica: identifica sílabas e fonemas como elementos fundamentais da palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB4.1.2. Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB4.1.3. Distingue nome e adxectivo en palabras significativas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB4.1.4. Distingue xénero e número en palabras habituais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B4.2. Vocabulario. Sinónimos e antónimos. Aumentativos e diminutivos. Comparacións e palabras derivadas.	B4.2. Mellorar o coñecemento da lingua e sistematizar a adquisición de vocabulario.	LCB4.2.1. Relaciona sinónimos e antónimos básicos en parellas de palabras significativas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB4.2.2. Establece comparacións ente distintos elementos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

B5.1. Coñecemento e lectura guiada de contos tradicionais: maravillosos, de fórmulas, de animais,...	B5.1. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	LCB5.1.1. Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómicas, adiviñas...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LCB5.1.2. Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSC
B5.2. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal. B5.3. Uso da biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	B5.2. Gozar da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	LCB5.2.1. Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	B5.3. Coñecer o funcionamento da biblioteca de aula.	LCB5.3.1. Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.4. Recreación e composición de textos literarios: contos, poemas, adiviñas.	B5.4. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos, poemas e adiviñas.	LCB5.4.1. Recrea de xeito individual e cooperativo, sinxelos textos literarios (contos, poemas...) a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recursos de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LCB1.1.2. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC

B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.3. Participación en situación de comunicación de aula, espontáneas ou dirixidas, organizando, de forma xeral o discurso.	B1.3. Expresarse e comunicarse de forma oral e con certa coherencia para satisfacer as necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
B1.4. Interese pola ampliación de vocabulario. B1.5. Creación de redes semánticas moi sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.6. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) e procedentes de diversas fontes.	B1.5. Comprender o sentido global dun texto oral. Identificar información relevante.	LCB1.5.1. Comprende o sentido global de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B1.7. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1 Identifica as ideas xerais en reportaxes audiovisuais sobre temas do seu interese.	<ul style="list-style-type: none"> • CCE • CAA
B1.8. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos orais próximos aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B1.9. Dramatizacións de textos infantís.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación e o volume á representación dramática.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

B1.10. Produción de textos orais breves e sinxelos próximos aos seus gustos e intereses.	B1.9. Expresarse de forma oral en diferentes situacións con vocabulario axeitado e unha secuencia coherente.	LCB1.9.3. Utilizar correctamente expresións para situar e ordenar as rutinas: antes, despois, pola mañá, pola noite...	• CCL
B1.11. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatorio e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	• CCL • CSC
B1.12. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.	• CCL • CAA • CSC • CSIEE
B2.1. Lectura de distintos tipos de textos adaptados á súa idade.	B2.1. Ler en voz alta diferentes tipos de textos infantís breves e sinxelos.	LCB2.1.1. Le con pronunciación e entoación axeitada, textos sinxelos, de variada tipoloxía, breves e adaptados á súa idade.	• CCL
B2.2. Inicio ás estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións moi redundantes.	B2.2. Anticipar o contido de textos de ámbito escolar e social axeitados ao seu nivel.	LCB2.2.1. Relaciona a información que achega o título e as ilustracións co tema do texto.	• CCL • CAA
B2.3. Comprensión de textos de diversa tipoloxía adecuados á súa idade.	B2.3. Comprender a funcionalidade de diferentes tipoloxías textuais, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) adaptados a súa idade.	LCB2.3.1. Recoñece a funcionalidade de determinadas tipoloxías textuais: carteis, anuncios, avisos, receitas, normas, instrucións...	• CCL • CAA
B2.4. Lectura de diferentes textos como fonte de información e de lecer.	B2.4. Mostrar interese e gusto pola lectura.	LCB2.4.1. Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer.	• CCL
		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	• CCL
B2.5. Uso da biblioteca como recurso para	B2.5. Progresar na adquisición do hábito	LCB2.5.1. Identifica, con axuda, os textos da	• CCL • CD

desenvolver o Plan lector.	lector.	biblioteca (escritos ou en soporte informático) máis axeitados para obter información e para o seu lecer.	• CAA
B2.6. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	• CCL • CSC
B3.1. Recoñecemento e utilización de recursos gráficos na comunicación escrita.	B3.1. Interiorizar e utilizar as normas básicas de escritura e os seus aspectos gráficos.	LCB3.1.2. Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia...	• CCL
B3.2. Uso de elementos lingüísticos e non lingüísticos na comunicación escrita.	B3.2. Relacionar códigos verbais e non verbais.	LCB3.2.1. Ilustra de xeito creativo os seus escritos con ilustracións redundantes.	• CCL
B3.3. Utiliza estratexias para a produción de textos: planificación, identificación da función, textualización, revisión e reescritura. B3.4. Produción de textos segundo Plan de escritura.	B3.3. Planificar e producir, con axuda, diferentes tipos de textos atendendo ao seu formato (descritivos, narrativos, dialogados) e intencionalidade comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) e coida a presentación.	LCB3.3.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas normas, felicitación, instrucións, contos, anécdotas...	• CCL • CD • CAA
		LCB3.3.2. Presenta os seus escritos con limpeza, evitando riscos.	• CCL • CAA
B4.1. A palabra. Iniciación ao orde alfabético. Recoñecemento das características e uso das diferentes clases de palabras. Xénero e número do nome. Tempos verbais.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da lingua.	LCB4.1.5. Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.	• CCL
		LCB4.1.6. Forma grupos nominais respectando as normas de concordancia.	• CCL
		LCB4.1.7. Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro e textos sinxelos.	• CCL
B4.2. Vocabulario. Sinónimos e antónimos. Aumentativos e diminutivos. Comparacións e palabras derivadas.	B4.2. Mellorar o coñecemento da lingua e sistematizar a adquisición de vocabulario.	LCB4.2.3. Utiliza diminutivos e aumentativos, en textos orais e escritos.	• CCL
		LCB4.2.4. Identifica no seu contorno palabras derivadas de outras moi	• CCL

		evidentes.	
B4.3. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Signos de puntuación.	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza de forma correcta os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos significativos sinxelos e seguindo modelos.	• CCL
B4.4. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer textos sinxelos.	• CCL
B4.5. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas e aplicacións educativas dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de xeito guiado, distintos programas e aplicacións educativos dixitais como ferramenta de aprendizaxe.	• CCL • CD • CAA
B4.6. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	• CCL • CSC
B5.1. Coñecemento e lectura guiada de contos tradicionais: maravillosos, de fórmulas, de animais,...	B5.1. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	LCB5.1.1. Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómicas, adiviñas...	• CCL • CCEC
		LCB5.1.2. Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos.	• CCL • CAA • CCEC • CSC
B5.2. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal. B5.3. Uso da biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	B5.2. Gozar da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	LCB5.2.1. Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	• CCL • CCEC
		LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	• CCL • CAA

	B5.3. Coñecer o funcionamento da biblioteca de aula.	LCB5.3.1. Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.4. Recreación e composición de textos literarios: contos, poemas, adiviñas.	B5.4. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos, poemas e adiviñas.	LCB5.4.1. Recrea de xeito individual e cooperativo, sinxelos textos literarios (contos, poemas...) a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recursos de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

3.4.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, a nivel xeral, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Material manipulativo: letras, abecedario móbil, tarxetas con imaxes, etc.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

Tendo en conta as características do alumnado do primeiro curso de Educación Primaria da escola de Vilarrube, acordouse que, ademais dos materiais e recursos citados anteriormente, dispoñan tamén dos seguintes libros:

- Lingua Castellana Santillana
- Oxford Reading Tree Bliff, Chip and Kipper Level 4, editorial Oxford
- Oxford Reading Tree Bliff, Chip and Kipper Level 5, editorial Oxford

- Oxford Reading Tree Bliff, Chip and Kipper: Stories and Activities, editorial Oxford
- Libros bilingües para niños: “El tesoro Pirata”, editorial Anaya
- Libros bilingües para niños: “Dos Monstruos”, editorial Anaya

3.5. **ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.**

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. O autoconhecimento. A toma de conciencia dun mesmo/ a. A autopercepción positiva das calidades persoais. A descrición física.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/ a valorando positivamente as súas características físicas e calidades, expresándoa mediante a linguaxe oral e representacións.	VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade.	• CSC
		VSCB1.1.2. Expresa oralmente a súa autodescrición.	• CSC • CCL
		VSCB1.1.3. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas características físicas e calidades persoais.	• CSC • CCL
B1.2. As emocións. Identificación e expresión. O vocabulario das emocións. Os estados de ánimo.	B1.2. Tomar conciencia das emocións, recoñecendo os signos físicos que as poden acompañar.	VSCB1.2.1. Identifica e comunica as súas emocións.	• CSC • CSIEE
		VSCB1.2.2. Describe oralmente os signos físicos que acompañan as diferentes emocións.	• CSC • CCL
		VSCB1.2.3. Dramatiza diferentes estados de ánimo.	• CCL • CCEC
B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control de impulsos.	VSCB1.3.1. Participa na práctica de técnicas de relaxación.	• CSC • CSIEE
		VSCB1.3.2. Emprega algunhas estratexias que lle axudan a sentirse mellor.	• CSC • CSIEE
		VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e desenvólvese nel con autonomía.	• CSC • CSIEE
B1.4. A responsabilidade. A realización responsable	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	• CSIEE

das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	responsabilidade.	VSCB1.4.2. Analiza e manifesta verbalmente que e como aprendeu.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE • CAA
B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Compoñentes da comunicación non verbal: postural, xestos, expresión facial.	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Imita e reproduce expresións, sentimentos e estados de ánimo coordinando a expresión verbal coa facial e corporal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra.	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra.	VSCB2.2.1. Expresa axeitadamente, experiencias, ideas, pensamentos e emocións en exposicións orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade.	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
		VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
		VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC

		VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiás.	B3.2. Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1. Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE • CSC
B3.3. As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de convivencia. B3.4. Respetto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.	B3.3. Valorar as condutas cotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais escolares.	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas de convivencia da aula.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razoamentos sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B3.5. Valoración da igualdade de dereitos entre homes e mulleres na familia e na escola.	B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		VSCB3.4.2. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
2ª AVALIACIÓN			
B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control de impulsos.	VSCB1.3.1. Participa na práctica de técnicas de relaxación.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.3.2. Emprega algunhas estratexias que lle axudan a sentirse mellor.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE

		desenvólvese nel con autonomía.	
B1.4. A responsabilidade. A realización responsable das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	• CSIEE
		VSCB1.4.2. Analiza e manifesta verbalmente que e como aprendeu.	• CSC • CSIEE • CAA
B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Compoñentes da comunicación non verbal: postural, xestos, expresión facial.	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Imita e reproduce expresións, sentimentos e estados de ánimo coordinando a expresión verbal coa facial e corporal.	• CCL • CSC
		VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	• CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	• CCL • CSC • CSIEE
B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra.	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra.	VSCB2.2.1. Expresa axeitadamente, experiencias, ideas, pensamentos e emocións en exposicións orais.	• CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo.	• CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	• CCL • CSC
B2.3. O respecto e a valoración dos e das demais. A empatía.	B2.3. Comprender a outras persoas, detectar e expresar as súas características e identificar as súas emocións.	VSCB2.3.1. Describe oralmente as características de diferentes persoas.	• CSC • CCL
		VSCB2.3.2. Recoñece e explica emocións e estados de ánimo das demais persoas.	• CCL • CSC
		VSCB2.3.3. Identifica e	• CCL

		comunica as emocións dos e das personaxes en fotografías, pinturas ou películas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB2.3.4. Dramatiza feitos observados, reflectindo os sentimentos e estados de ánimo dos e das protagonistas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
B2.4. O respecto e da valoración. A comprensión dos e das demais. A detección das calidades doutras persoas. O descubrimento e a comprensión das diferenzas.	B2.4. Descubrir e comprender as diferenzas entre as persoas, realizar valoracións positivas das súas calidades e facer cumprimentos.	VSCB2.4.1. Representa e dramatiza diferentes formas de vida.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
		VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos seus compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade.	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
		VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
		VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiás.	B3.2. Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1. Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE • CSC
B3.3. As normas de	B3.3. Valorar as	VSCB3.3.1. Coñece e	<ul style="list-style-type: none"> • CSC

convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de convivencia. B3.4. Respecto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.	condutas cotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais escolares.	enumera as normas de convivencia da aula.	
		VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razoamentos sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B3.5. Valoración da igualdade de dereitos entre homes e mulleres na familia e na escola.	B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.3.3. Fai uso adecuado do material.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		VSCB3.4.2. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
3ª AVALIACIÓN			
B1.3. A autorregulación das condutas cotiás. O control dos impulsos. A relaxación.	B1.3. Autorregular as condutas cotiás e adquirir algunha estratexia de control de impulsos.	VSCB1.3.1. Participa na práctica de técnicas de relaxación.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.3.2. Emprega algunhas estratexias que lle axudan a sentirse mellor.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e desenvólvese nel con autonomía.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B1.4. A responsabilidade. A realización responsable das tarefas. As consecuencias das accións. A motivación extrínseca.	B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
		VSCB1.4.2. Analiza e manifesta verbalmente que e como aprendeu.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE • CAA
B2.1. Habilidades de comunicación: A importancia de pensar o que se vai expresar. Componentes da comunicación non verbal: postural, xestos,	B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Imita e reproduce expresións, sentimentos e estados de ánimo coordinando a expresión verbal coa facial e corporal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		VSCB2.1.2. Responde	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

expresión facial.		preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
B2.2. A conversa. A expresión clara das ideas. A escoita atenta. O respecto da quenda de palabra.	B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando con atención e respectando a quenda de palabra.	VSCB2.2.1. Expresa axeitadamente, experiencias, ideas, pensamentos e emocións en exposicións orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas durante o traballo en equipo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.1. As habilidades sociais. A detección das propias necesidades. A boa disposición para recibir e dar axuda. A participación en actividades lúdicas grupais. O gozo da amizade.	B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
		VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
		VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CNIEE
B3.2. A resolución de conflitos. Identificación de situacións agradables e desagradables na vida cotiá. Recoñecemento	B3.2. Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1. Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE • CSC

dos conflitos habituais. Explicación dos conflitos cotiás.			
B3.3. As normas de convivencia. O coñecemento e o respecto das normas de convivencia na casa e na aula. A valoración das condutas cotiás en relación coas normas de convivencia. B3.4. Respecto e conservación do medio ambiente. O uso responsable dos materiais persoais e escolares.	B3.3. Valorar as condutas cotiás en relación ás normas de convivencia do colexio e realizar un uso responsable dos materiais escolares.	VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas de convivencia da aula.	• CSC
		VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos e razoamentos sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes ás normas de convivencia escolares.	• CSC • CSIEE
		VSCB3.3.3. Fai uso adecuado do material.	• CSC
B3.5. Valoración da igualdade de dereitos entre homes e mulleres na familia e na escola.	B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	• CSC
		VSCB3.4.2. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	• CSC
B3.6. A educación viaria. As normas básicas de educación viaria. Sinais de tráfico para os peóns ou peoas.	B3.5. Valorar as normas de seguridade viaria.	VSCB3.5.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	• CSC • CSIEE
		VSCB3.5.2. Recoñece e interpreta o significado dos sinais de tráfico de uso frecuente.	• CSC • CAA
		VSCB3.5.3. Explica oralmente a importancia de respectar os sinais de tráfico.	• CSC • CCL

3.5.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.

- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Xogos de mesa.

3.6. **ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA).**

ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Valoración e respecto polas obras plásticas do contorno.	B1.1. Amosar respecto pola área e polos diferentes tipos de expresión plástica.	EPB1.1.1. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B1.2. Valoración da limpeza, a orde e a presentación ao realizar un traballo. B1.3. Satisfacción na manipulación e na exploración de diferentes materiais. B1.4. Interese por usar adecuadamente os instrumentos, os espazos, etc.	B1.2. Valorar a limpeza, os materiais e a orde na realización dunha tarefa plástica e o seu produto final.	EPB1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B1.5. Observación e exploración sensorial dos elementos plásticos presentes nos ámbitos natural, artificial e artístico. B1.6. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo. B1.7. Observación de elementos plásticos do ambiente artificial presentes en edificios, moblaxe urbana, luminosos ou sinais.	B1.3. Describir calidades e características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	EPB1.3.1. Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB1.3.2. Identifica, nomea e debuxa as formas básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL • CMCCT
		EPB1.3.3. Identifica os tamaños.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CMCCT
		EPB1.3.4. Identifica e usa as cores aprendidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		EPB1.3.6. Recoñece e nomea as principais partes da figura humana.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL

<p>B1.8. Descrición verbal de sensacións e observación das obras plásticas.</p> <p>B1.9. Observación da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos, e comentarios posteriores sobre elas.</p> <p>B1.10. Expresión das impresións que a obra artística xera.</p>	<p>B1.4. Usar léxico sinxelo e adecuado para comentar as obras plásticas propias e alleas.</p>	<p>EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras, usando o vocabulario axeitado.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CCEC
<p>B2.1. Uso de diferentes de formas, texturas e cores nas producións.</p>	<p>B2.1. Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.</p>	<p>EPB2.1.1. Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<p>EPB2.1.3 Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posterior obras plásticas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		<p>EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
<p>B2.2. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, ilustracións, volumes, encartado de formas, etc.</p> <p>B2.3. Manipulación de obxectos para a súa transformación (monicreques, disfraces, escenarios, etc.)</p> <p>B2.4. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras.</p>	<p>B2.2. Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.</p>	<p>EPB2.2.2. Elabora portadas, colaxes e outros obxectos empregando as ferramentas e as técnicas básicas (recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores, lapis de cores, etc.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSIEE
		<p>EPB2.2.3. Realizar un mosaico coa axuda da cuadrícula identificando e recoñecendo os tamaños.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		<p>EPB2.2.4. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
<p>B2.5. Manipulación adecuada de materiais, instrumentos e espazos.</p>	<p>B2.3. Respetar e coidar os materiais, os utensilios e os espazos.</p>	<p>EPB2.3.1. Respetar as normas preestablecidas e coida os materiais, os</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC

		utensilios e os espazos.	
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Valoración e respecto polas obras plásticas do contorno.	B1.1. Amosar respecto pola área e polos diferentes tipos de expresión plástica.	EPB1.1.1. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B1.2. Valoración da limpeza, a orde e a presentación ao realizar un traballo. B1.3. Satisfacción na manipulación e na exploración de diferentes materiais. B1.4. Interese por usar adecuadamente os instrumentos, os espazos, etc.	B1.2. Valorar a limpeza, os materiais e a orde na realización dunha tarefa plástica e o seu produto final.	EPB1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B1.5. Observación e exploración sensorial dos elementos plásticos presentes nos ámbitos natural, artificial e artístico. B1.6. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo. B1.7. Observación de elementos plásticos do ambiente artificial presentes en edificios, moblaxe urbana, luminosos ou sinais.	B1.3. Describir calidades e características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	EPB1.3.1. Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB1.3.5. Nomea e reconece as figuras xeométricas básicas e os elementos plásticos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL • CMCCT
		EPB1.3.7. Identifica figuras xeométricas básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CMCCT
B1.8. Descrición verbal de sensacións e observación das obras plásticas. B1.9. Observación da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos, e comentarios posteriores sobre elas. B1.10. Expresión das impresións que a obra artística xera.	B1.4. Usar léxico sinxelo e adecuado para comentar as obras plásticas propias e alleas.	EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras, usando o vocabulario axeitado.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CCEC
B1.11. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co	B1.5. Identificar diferentes formas de representación do espazo.	EPB1.5.1. Observa diferentes formas de presentar o espazo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA • CMCCT
		EPB1.5.2. Explora as	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC

espazo. B1.12. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos de vivendas, maquetas, mapas, etc.)		distancias, os percorridos e as situacións de obxectos e persoas en relación ao espazo.	• CAA
B2.1. Uso de diferentes de formas, texturas e cores nas producións.	B2.1. Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.	EPB2.1.1. Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais.	• CCEC
		EPB2.1.3 Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posterior obras plásticas.	• CCEC • CAA
		EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.	• CCEC
B2.2. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, ilustracións, volumes, encartado de formas, etc. B2.3. Manipulación de obxectos para a súa transformación (monicreques, disfraces, escenarios, etc.) B2.4. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras.	B2.2. Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.	EPB2.2.1. Produce e identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.	• CCEC • CAA
		EPB2.2.2. Elabora portadas, colaxes e outros obxectos empregando as ferramentas e as técnicas básicas (recortar, pegar, encher; usar pinceis, rotuladores, lapis de cores, etc.).	• CCEC • CSIEE
		EPB2.2.3. Realizar un mosaico coa axuda da cuadrícula identificando e recoñecendo os tamaños.	• CCEC
		EPB2.2.4. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	• CCEC • CAA
B2.5. Manipulación adecuada de materiais, instrumentos e espazos.	B2.3. Respetar e coidar os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.3.1. Respetar as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.	• CCEC • CSC

3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Valoración e respecto polas obras plásticas do contorno.	B1.1. Amosar respecto pola área e polos diferentes tipos de expresión plástica.	EPB1.1.1. Valora e respecta os diferentes tipos de expresión plástica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B1.2. Valoración da limpeza, a orde e a presentación ao realizar un traballo. B1.3. Satisfacción na manipulación e na exploración de diferentes materiais. B1.4. Interese por usar adecuadamente os instrumentos, os espazos, etc.	B1.2. Valorar a limpeza, os materiais e a orde na realización dunha tarefa plástica e o seu produto final.	EPB1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B1.5. Observación e exploración sensorial dos elementos plásticos presentes nos ámbitos natural, artificial e artístico. B1.6. Descrición de imaxes presentes no contexto próximo. B1.7. Observación de elementos plásticos do ambiente artificial presentes en edificios, moblaxe urbana, luminosos ou sinais.	B1.3. Describir calidades e características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	EPB1.3.1. Describe calidades e características de materiais, obxectos e instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB1.3.8. Identifica os diferentes tipos de liña.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CMCCT
B1.8. Descrición verbal de sensacións e observación das obras plásticas. B1.9. Observación da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos, e comentarios posteriores sobre elas. B1.10. Expresión das impresións que a obra artística xera.	B1.4. Usar léxico sinxelo e adecuado para comentar as obras plásticas propias e alleas.	EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras, usando o vocabulario axeitado.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CCEC
B2.1. Uso de diferentes de formas, texturas e cores nas producións.	B2.1. Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.	EPB2.1.1. Manexa e emprega as diferentes texturas naturais e artificiais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		EPB2.1.2. Emprega os	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC

		diferentes tipos de liña e experimenta con elas para completar debuxos.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
		EPB2.1.3 Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posterior obras plásticas.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
		EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
<p>B2.2. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, ilustracións, volumes, encartado de formas, etc.</p> <p>B2.3. Manipulación de obxectos para a súa transformación (monicreques, disfraces, escenarios, etc.)</p> <p>B2.4. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras.</p>	<p>B2.2. Realizar composicións plásticas que representen o mundo imaxinario, afectivo e social.</p>	EPB2.2.1. Produce e identifica obras sinxelas usando formas xeométricas básicas.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
		EPB2.2.2. Elabora portadas, colaxes e outros obxectos empregando as ferramentas e as técnicas básicas (recortar, pegar, encher; usar pinces, rotuladores, lapis de cores, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSIEE
		EPB2.2.3. Realizar un mosaico coa axuda da cuadrícula identificando e recoñecendo os tamaños.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC
		EPB2.2.4. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CAA
B2.5. Manipulación adecuada de materiais, instrumentos e espazos.	B2.3. Respetar e coidar os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.3.1. Respetar as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.	<ul style="list-style-type: none"> CCEC CSC

3.6.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado

3.7. **ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.**

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Comprensión de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais moi sinxelas procedentes de diferentes soportes.	B1.2. Comprender informacións audiovisuais sinxelas de carácter específico procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presente imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.3. Comprensión e produción de textos orais moi sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposicións ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		LGB1.3.2. Segue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB1.3.4. Participa no traballo en pequeno grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
B1.4. Actitude de escoita adecuada nas diferentes situacións comunicativas cotiás (conversas e	B1.4. Manter unha adecuada actitude de escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

exposicións orais) e respecto polas opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	intervencións dos e das demais.	LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou pequenas narracións), con respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala e actitude receptiva de escoita).	B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese e unha actitude receptiva de escoita.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
B1.6. Uso de fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo e propia	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE

		da lingua galega.	
B1.9. Recoñecemento de usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	B1.9. Recoñecer usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingual: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LGB1.10.2. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B2.4. Interpretación da información das ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE • CMCT
B2.6. Introducción ao uso xeral das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Usar as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento.	LGB2.4.1. Utiliza as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas e máis sinxelas do seu funcionamento.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LGB2.4.2. Valora a utilidade das bibliotecas de aula e de centro e manipula os libros con coidado, devolvéndoo ao seu sitio logo de lelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B2.7. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B3.8. Utilización de elementos gráficos sinxelos, como a	B3.5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten	LGB3.5.1. Ilustra creativamente os seus escritos con imaxes	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE

ilustración, para facilitar a comprensión.	a comprensión dos textos.	redundantes co seu contido.	
B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.	B3.6. Interesarse pola presentación dos traballos escritos e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.6.1. Interésase pola presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LGB3.6.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego. B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.	B4.3. Recoñecer a relación entre son e grafía así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	LGB4.3.1 Recoñece a relación entre son e grafía.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.3.2 Separa as palabras que conforman un enunciado.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.1. Recreación e reescritura moi sinxela, usando modelos, de diversos textos literarios (narrativos ou poéticos): breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. Recrear e reescribir de xeito moi sinxelo diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.2. Valora textos breves e sinxelos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.4. Recreación e composición de breves relatos para comunicar sentimentos e experiencias persoais.	B5.3. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.3.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B5.5. Valoración da	B5.4. Valorar a	LGB5.4.1. Valora a	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
B5.6. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.7. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.5. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.5.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Comprensión de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais moi sinxelas procedentes de diferentes soportes.	B1.2. Comprender informacións audiovisuais sinxelas de carácter específico procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presente imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.3. Comprensión e produción de textos orais moi sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposicións ante a clase, conversas	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		LGB1.3.2. Segue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).		traballo.	
		LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB1.3.4. Participa no traballo en pequeno grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
B1.4. Actitude de escoita adecuada nas diferentes situacións comunicativas cotiás (conversas e exposicións orais) e respecto polas opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha adecuada actitude de escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as intervencións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou pequenas narracións), con respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala e actitude receptiva de escoita).	B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese e unha actitude receptiva de escoita.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
		LGB1.6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse,	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	comunicativos máis habituais.	presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	
B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. A mosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.	LGB1.7.1. A mosar respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
B1.9. Recoñecemento de usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	B1.9. Recoñecer usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingual: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LGB1.10.2. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitación, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas. B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos breves e sinxelos	B2.1. Comprender a información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	GB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos,	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<p>procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia.</p> <p>B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencias, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).</p>		<p>proprios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p>	
<p>B2.4. Interpretación da información das ilustracións.</p>	<p>B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.</p>	<p>LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE • CMCT
<p>B2.5. Lectura guiada de textos sinxelos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.</p>	<p>B2.3. Ler, de forma guiada, textos sinxelos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.</p>	<p>LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos moi sinxelos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<p>LGB2.3.2. Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
<p>B2.6. Introducción ao uso xeral das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.</p>	<p>B2.4. Usar as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento.</p>	<p>LGB2.4.1. Utiliza as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas e máis sinxelas do seu funcionamento.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<p>LGB2.4.2. Valora a utilidade das bibliotecas de aula e de centro e manipula os libros con coidado, devolvéndooos ao seu sitio logo de lelos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
<p>B2.7. Iniciación á creación da biblioteca persoal.</p>	<p>B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.</p>	<p>LGB2.5.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
<p>B2.9. Adquisición progresiva da autonomía lectora, da capacidade de elección</p>	<p>B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu</p>	<p>LGB2.7.1. Selecciona textos dos seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	interese, así como ser quen de expresar preferencias.	e preferencias e explica dun xeito moi sinxelo, as súas preferencias lectoras.	
<p>B3.1. Produción e reescritura de textos moi sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.</p> <p>B3.2. Composición de textos moi sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.</p> <p>B3.3. Composición de textos moi sinxelos relacionados coa escola para organizar e comunicar información (listaxe3s, descrições, explicacións elementais).</p> <p>B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.</p>	<p>B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola, respectando as convencións elementais da escrita.</p>	LGB2.7.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
		LGB3.1.1. Produce e reescribe textos moi sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB3.1.2. Elabora pequenos textos con certa coherencia e de xeito creativo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	B3.2. Utilizar de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	LGB3.2.1. Utiliza de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

B3.6. Creación de textos moi sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.3. Elaborar textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.3.1. Elabora textos moi sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA • CSIEE
B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.4. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.4.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
B3.8. Utilización de elementos gráficos sinxelos, como a ilustración, para facilitar a comprensión.	B3.5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.5.1. Ilustra creativamente os seus escritos con imaxes redundantes co seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE
B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.	B3.6. Interesarse pola presentación dos traballos escritos e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.6.1. Interésase pola presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LGB3.6.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dalgúns termos lingüísticos elementais: denominación dos textos traballados; palabra e sílaba, nome propio. B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical moi básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecementos no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes, de forma xeral, palabras e sílabas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.1.3. Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.1. Recreación e	B5.1. Recrear e	LGB5.1.1. Recrea e	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<p>reescritura moi sinxela, usando modelos, de diversos textos literarios (narrativos ou poéticos): breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte.</p> <p>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>reescribir de xeito moi sinxelo diversos textos literarios, usando modelos.</p>	<p>reescribe de xeito moi sinxelo diversos textos literarios: breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CEC
		<p>LGB5.1.2. Valora textos breves e sinxelos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<p>B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>	<p>B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>	<p>LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
		<p>LGB5.2.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
<p>B5.4. Recreación e composición de breves relatos para comunicar sentimentos e experiencias persoais.</p>	<p>B5.3. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos.</p>	<p>LGB5.3.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
<p>B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>B5.4. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>LGB5.4.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<p>B5.6. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.</p> <p>B5.7. Comparación de imaxes, símbolos e</p>	<p>B5.5. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.</p>	<p>LGB5.5.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.			
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Comprensión de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais moi sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais moi sinxelas procedentes de diferentes soportes.	B1.2. Comprender informacións audiovisuais sinxelas de carácter específico procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presente imaxes e/ ou sons moi redundantes co contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.3. Comprensión e produción de textos orais moi sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposicións ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		LGB1.3.2. Segue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB1.3.4. Participa no traballo en pequeno grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
B1.4. Actitude de escoita adecuada nas diferentes situacións comunicativas cotiás (conversas e	B1.4. Manter unha adecuada actitude de escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

exposicións orais) e respecto polas opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	intervencións dos e das demais.	LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (solicitacións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou pequenas narracións), con respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala e actitude receptiva de escoita).	B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese e unha actitude receptiva de escoita.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
B1.6. Uso de fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo e propia	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE

		da lingua galega.	
B1.9. Recoñecemento de usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	B1.9. Recoñecer usos de linguaxe discriminatoria coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingual: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LGB1.10.2. Recoñece a posibilidade de uso da lingua galega en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitación, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas. B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos breves e sinxelos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia. B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencias, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	B2.1. Comprender a información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LGB2.1.3. Localiza información en textos breves e sinxelos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, explicacións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE

		instrucións e explicacións).	
B2.4. Interpretación da información das ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE • CMCT
B2.5. Lectura guiada de textos sinxelos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade a autonomía lectoras.	B2.3. Ler, de forma guiada, textos sinxelos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos moi sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB2.3.2. Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B2.6. Introducción ao uso xeral das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Usar as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento.	LGB2.4.1. Utiliza as bibliotecas de aula e de centro, respectando as normas básicas e máis sinxelas do seu funcionamento.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LGB2.4.2. Valora a utilidade das bibliotecas de aula e de centro e manipula os libros con coidado, devolvéndoo ao seu sitio logo de lelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B2.7. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B2.9. Adquisición progresiva da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.7. Aмосar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos dos seus intereses con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias e explica dun xeito moi sinxelo, as súas preferencias lectoras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LGB2.7.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
B3.1. Produción e reescritura de textos moi sinxelos relativos a	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos relativos a	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos moi sinxelos relativos a	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA

<p>situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.</p> <p>B3.2. Composición de textos moi sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.</p> <p>B3.3. Composición de textos moi sinxelos relacionados coa escola para organizar e comunicar información (listaxes, descricións, explicacións elementais).</p> <p>B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.</p>	<p>situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola, respectando as convencións elementais da escrita.</p>	<p>situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos.</p>	
		<p>LGB3.1.2. Elabora pequenos textos con certa coherencia e de xeito creativo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<p>LGB3.1.3. Usa o punto nos seus escritos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<p>LGB3.1.4. Interésase por aplicar as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<p>LGB3.1.5. Compón pequenos textos propios dos medios de comunicación social e/ ou dos seus elementos (novas sinxelas e breves, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á súa experiencia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<p>LGB3.1.6. Compón textos relacionados coa escola: listaxes, descricións e explicacións elementais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<p>B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).</p>	<p>B3.2. Utilizar de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).</p>	<p>LGB3.2.1. Utiliza de xeito guiado estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<p>B3.6. Creación de textos moi sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</p>	<p>B3.3. Elaborar textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.</p>	<p>LGB3.3.1. Elabora textos moi sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA • CSIEE

B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.4. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.4.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
B3.8. Utilización de elementos gráficos sinxelos, como a ilustración, para facilitar a comprensión.	B3.5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.5.1. Ilustra creativamente os seus escritos con imaxes redundantes co seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE
B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.	B3.6. Interesarse pola presentación dos traballos escritos e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.6.1. Interésase pola presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LGB3.6.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B4.3. Iniciación ao coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.	B4.2. Coñecer, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
B4.6. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.4. Comparar aspectos moi básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe a lograr unha competencia integrada.	LGB4.4.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.1. Recreación e reescritura moi sinxela, usando modelos, de diversos textos literarios (narrativos ou poéticos): breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte. B5.2. Valoración e	B5.1. Recrear e reescribir de xeito moi sinxelo diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe de xeito moi sinxelo diversos textos literarios: breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CEC
		LGB5.1.2. Valora textos breves e sinxelos da literatura galega	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	
B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
		LGB5.2.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
B5.4. Recreación e composición de breves relatos para comunicar sentimentos e experiencias persoais.	B5.3. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.3.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.4. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.4.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
B5.6. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.7. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.5. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.5.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

3.7.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Material manipulativo: letras, abecedario móbil, tarxetas con imaxes, etc.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA. MATERIAIS E RECURSOS.

En relación ás estratexias metodolóxicas, seguiremos apostando polas metodoloxías activas e polo aproveitamento dos recursos que nos ofrece a contorna para desenvolver o proceso de ensino e aprendizaxe. Tendo en conta isto, tomamos como referentes as ensinanzas de María Montessori, da escola de Reggio Emilia de Loris Magaluzzi, Rebeca Wild e as escolas bosque, entre outras fontes. Neste curso continuaremos a apostar por un modelo de escola activa, na que cada nena e neno sexan os protagonistas do seu proceso evolutivo, e de ensino e aprendizaxe. Por esta razón, teremos en conta os seguintes aspectos:

- Partiremos dos coñecementos previos do alumnado, facendo referencias ás súas aprendizaxes anteriores, así como ao desenvolvemento do neno/ a e ás súas características psicoevolutivas.
- Seguiremos unha metodoloxía dinámica, investigadora, descubridora, creativa, activa e participativa.
- Fomentaremos unha aprendizaxe activa e autónoma, para que as crianzas aprendan por si mesmas.
- Procuraremos a socialización do alumnado, e para iso aproveitaremos todos os tipos de agrupamentos para o traballo: individual, parellas, pequeno ou gran grupo dependendo das características do traballo a realizar. Daremos especial importancia á cooperación.

- Proporcionaremos guías e estratexias de aprendizaxe, fomentaremos o afán de superación e a interiorización das normas do centro.
- Suscitaremos oportunidades de traballar coas TIC e o aproveitamento das posibilidades da biblioteca do centro.
- Negociaremos as rutinas da clase co alumnado e expoñerémolas claramente na aula.

Potenciaremos o recurso do espazo como terceiro axente da aprendizaxe, seguindo a Loris Magaluzzi. As crianzas terán liberdade de movemento por todos os ambientes da escola, acceso a todos os materiais e liberdade para elixir as súas actividades ou as experiencias que queren vivir nese día, segundo os seus propios intereses e o seu momento presente. É importante destacar que nos atopamos en aulas mixtas, nas que están escolarizados alumnos/ as de Educación Infantil e de Educación Primaria, polo que en todos os ambientes haberá materiais e propostas adaptadas ao nivel de cada curso.

A organización dos espazos das escolas segue unha distribución por ambientes de aprendizaxe. En cada un deles, atópanse os materiais e propostas relacionados co mesmo, polo que a nena e o neno é totalmente autónomo á hora de coller e preparar o seu espazo de aprendizaxe e os materiais que necesitará para traballar. ao longo da semana, o alumnado moverase polos ambientes segundo as súas necesidades e intereses circulando libremente. A nosa labor como mestras será guialos e acompañalos neste proceso, procurando motivalos para que experimenten en todos os espazos educativos.

Dentro das escolas, sempre adaptados ás instalacións e recursos dos que cada unha dispón, temos os seguintes ambientes:

- Ambiente de letras: as propostas e materiais deste ambiente teñen como obxectivo á aproximación á lectoescritura para a etapa de educación infantil e o desenvolvemento e afianzamento da lectura e escritura para o alumnado da etapa de educación primaria. Algunha das actividades presentes neste ambiente son, por exemplo: os abecedarios móbiles, trazos con area, auga e outros elementos, dados contacontos, contos, alfombra de grafomotricidade para traballar co dedo, con pedras, coches, paus, etc.
- Ambiente de mates: neste ambiente faranse actividades para traballar a numeración e o conteo, asociación da grafía con cantidade, actividades de medidas, resolución de problemas, estatística, xeometría e operacións básicas. Todo isto apoiarémolo con materiais como os cilindros de Montessori, táboas do 100, material de conteo manipulativo, ábacos, táboas de

multiplicar de Montessori, material para traballar as fraccións, figuras xeométricas, material elaborado polas mestras, xogos de mesa variados, ...

- Ambiente artístico: neste ambiente dispoñemos de todo tipo de material funxible artístico, ademais de cabaletes, murais brancos en paredes para a expresión libre, barro e arxila, etc... Tamén será un ambiente preparado para ofrecerlle ao alumnado diferentes soportes para o fomento da súa expresión artística de xeito creativo, como por exemplo, pintar en encerados de cristal, espellos, lousa, diferentes papeis, elementos naturais, muros, chan, fiestras, etc.; e tamén a libre experimentación con distintos elementos para descubrir as súas posibilidades. Tamén haberá instrumentos musicais, material de refugallo para elaboralos e musicogramas sinxelos.
- Ambiente de xogo simbólico: aquí atoparemos todo tipo de material para o xogo do “como se...”, prestando un especial coidado a que os materiais non sexan estereotipados. Disporán de material como a cociña, comidas, vías de tren, animais, bonecos e roupa, así como tamén roupa e disfraces aportados polas familias. Gustaríanos destacar neste espazo a presentación de minimundos en diferentes soportes como caixas de cartón, alfombras, caixas de madeira, etc... estes minimundos xirarán en torno a temas de interese na aula, como pode ser un minimundo ártico, minimundo africano, minimundo dunha cidade ou pobo, etc.
- Ambiente de construcións: aquí atoparemos, amais das construcións xa coñecidas, elementos naturais para crear e explorar, como troncos, recortes de madeira, cortizas, paus e pólas, etc... Poderán mesturalos para facer a súa construción. Tamén neste ambiente dispoñemos dun espazo delimitado onde as nenas e nenos poden deixar as súas creacións dun día para outro, e así poder continualas ao día seguinte, facerlle modificacións, ampliacións, cambios, etc... xa que nos parece frustrante que, ás veces, por falta de tempo teñan que recoller todo e ao día seguinte volver a comezar. Por iso queremos ofrecerlles un espazo onde se lles poda dar continuidade e visibilidade ás súas creacións e construcións.
- Ambiente de luces e sombras: aquí temos a mesa de luz colocada sobre un moble á altura das nenas e nenos, cuns tallos para unha maior comodidade. Neste ambiente desfrutarán das propiedades desta mesa e das posibilidades educativas que ofrece o material alí disposto, así como outro material natural que está ao seu alcance para diferentes ambientes. Algún material propio deste recuncho serán os materiais translúcidos, construcións imantadas, bandexas de metacrilato para xogar con auga e outros elementos naturais, letras e números transparentes, radiografías do corpo, ...

- Ambiente de transvases: neste ambiente temos dúas mesas feitas a medida con borde para unha mellor manipulación. Tamén hai cacharros e aparellos para traballar os transvases como vasos, xerras, coadores, peneiras, culleres, escumadeiras, etc.
- Ambiente de ciencias: neste último ambiente, dispoñemos tamén de material natural como no resto, pero traballarase con el doutro xeito, analizándoo e observándoo, investigando, rexistrando cambios, etc. Atoparemos material para experimentar coa ciencia, libros de investigación, balanzas e xerras medidoras, ordenador ou tablets para a búsqueda de información, ...

Dadas as circunstancias excepcionais coas que nos atopamos neste curso 2021- 2022, e tendo en conta o establecido no “Protocolo de adaptación ao contexto da COVID19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021-2022”, o traballo nos ambientes de aprendizaxe terán limitacións, como o establecemento dun límite de alumnos/ as por ambiente e a redución dos materiais presentes en cada un (os materiais iranse cambiando de xeito periódico, para poder ofrecer unha maior variedade).

Para poder aproveitar os ambientes exteriores, o alumnado dispón dun vestiario axeitado, o que nos permite realizar sesións de tránsito, durante as cales o alumnado pode decidir se quere traballar dentro da escola ou fóra, independentemente das condicións climatolóxicas que nos atopemos.

Empregaremos estratexias que poden axudar na tarefa de achegamento do alumnado ás aprendizaxes:

- Proxectos: Ao redor dun tema ou aspecto de interese. Isto leva a buscar información e selecciónala para finalmente valorar a aprendizaxe realizada en procesos autoavaliativos e coavaliativos.
- Investigación no medio: Utilizaranse múltiples procesos para o coñecemento da realidade (observar, analizar, recoller, comparar, ordenar, clasificar, identificar, reflexionar explorar...)
- Saídas, visitas, traballo de campo e itinerarios: Elaborar rotas de observación e indicalas en planos ou esquemas sinxelos. Preparar o material necesario e organizar e contrastar todo o observado ou recollido.
- Realización de debates sobre temas de actualidade: De saúde, consumo, medioambientais...

Para que a información se converta nunha aprendizaxe eficaz, e para despertar o interese e fixar a atención sobre cada tema de estudo, realizaremos as seguintes actividades:

- Observación e comentario de láminas, fotos, imaxes, vídeos... ou facer algún experimento.
- Lectura dun texto narrativo inicial que ten como obxectivo a aproximación ao tema e a exploración de coñecementos previos.
- Actividades iniciais con propostas para traballar a expresión oral, falando sobre a lectura, como achegamento ao tema a estudar.
- Faremos fincapé no vocabulario descoñecido, aclarando o seu significado.
- Explicación de feitos do seu contorno.
- Actividades para reforzar a comprensión e a utilización dos coñecementos adquiridos e que teñen por obxectivo comprender, razoar, aplicar e opinar.
- Elaboración de mapas conceptuais, para organizar os coñecementos.
- Realizar esquemas sinxelos, a partires do resumo, para que comprendan a relación entre os distintos conceptos.
- Probas tipo test, para recordar información específica.
- Un texto breve, para reflexionar sobre os propios comportamentos e actitudes.
- Actividades de repaso, que nos permiten manter o control da aprendizaxe e avaliar de maneira permanente o progreso dos alumnos/as, axudándonos a recoñecer o que se aprendeu e o que fai falta reforzar.
- Actividades de experimentación. Vailles permitir achegarse aos procesos científicos como método de coñecemento do mundo circundante.
- Actividades para adquirir hábitos e valores necesarios para convivir responsablemente. Dado que o grupo se converte en eixe da súa vida social necesitan saber que, para permanecer nel ten que cumprir unhas normas comúns e mostrar actitudes de cooperación e respecto.
- Outras posibles actividades de aprendizaxe son:
 - Organización de ficheiros temáticos de vocabulario, de álbums...
 - Producción de diarios de campo, biografías...
 - Elaboración dun cómic sobre un período histórico, monografías sobre un tema local...
 - Construción de maquetas.
 - Realización de xogos de orientación.
 - Dramatizacións...

4.1. ADAPTACIÓN DA METODOLOXÍA E ACTIVIDADES A OUTRAS MODALIDADES DE ENSINO.

Nos primeiros días do curso, enviaremos un cuestionario ás familias, para recadar información. Este cuestionario terá carácter confidencial, e axudaranos a coñecer os recursos dos que dispoñen as nosas familias, no caso de ser necesario cambiar o ensino presencial por unha

modalidade semipresencial ou a distancia. Algunha da información relevante será coñecer se contan con conexión a Internet, que tipo de conexión teñen, de que medios informáticos dispoñen, etc. Tendo en conta a información obtida nos cuestionarios, poderemos adaptar a resposta educativa a cada unha das crianzas, axustándonos aos recursos dos que dispoñen e/ ou buscando alternativas que nos permitan compensar a ausencia deles.

Tendo en conta que nas tres escolas nos atopamos con grupos mixtos, nos que temos alumnado de educación infantil e do primeiro e segundo curso de educación, cada titora establecerá un horario de atención e traballo con alumnado, empregando a videoconferencia como medio. En cada horario dispoñemos de sesións conxuntas, para continuar a traballar en gran grupo; pero tamén se establecerán sesións de traballo só co alumnado de educación primaria, e sesións de traballo por niveis, para desenvolver aprendizaxes máis específicas de cada nivel.

Nas materias que contan con libro de texto, a titora realizará unha recompilación de fichas de traballo, procurando seleccionar aquelas nas que se realice un reforzo/ repaso dos contidos traballados de xeito presencial na clase. Para o resto das materias, realizarase unha recompilación de recursos para traballar os distintos contidos. Tamén se deseñarán fichas de traballo, materiais, presentacións, vídeos, xogos, etc. Para compartir estes materiais empregaremos a aula virtual do centro, o correo electrónico e sistemas de almacenamento na nube.

Realizarase un control e rexistro diario das tarefas realizadas polo alumnado, e estableceranse diferentes reunións coas familias, para poder intercambiar información e inquedanzas sobre o desenvolvemento das actividades.

Dadas as especiais condicións coas que nos atopamos na educación a distancia, e tendo en conta a curta idade do alumnado, todas as propostas realizadas estarán suxeitas a un proceso de revisión constante, que nos permitirá realizar as modificacións necesarias para poder atender as necesidades educativas de todo o alumnado

5. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A nosa intervención educativa atende á diversidade do alumnado. Todas as actuacións educativas están dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, ritmos, estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses dos alumnos/as.

Co obxecto de nos axustar o máximo posible á realidade de cada alumno, realizarase unha valoración das súas características. Porase especial énfase na detección temperá do

alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas da aprendizaxe, por condicións persoais ou de historia familiar.

Como xa se indicou con anterioridade, dentro do grupo de alumnado do primeiro curso de Educación Primaria, atópase escolarizada unha alumna con NEAE e incorporase un alumno procedente do estranxeiro. Como recursos persoais para poder atender as necesidades educativas do noso alumnado, contamos, como recursos persoais, cunha especialista en Audición e Linguaxe (AL), compartida co CEIP de Pazos. Ao inicio de curso, e tras a avaliación inicial, o equipo docente do centro, establecerá as medidas educativas necesarias a nivel individual, que estarán nun período de constante revisión para, se é necesario, modificalas.

Destacaremos dúas modalidades de intervención:

⇒ **Atención á diversidade xeral**, coa conseguinte acomodación do proceso ensino – aprendizaxe ás condicións particulares de cada neno/a (nivel de coñecementos previos, estilos de aprendizaxe, situación sociofamiliar...).

⇒ **Atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo**, que inclúe:

- Nenas/ os con necesidades educativas especiais (vinculadas á diversidade funcional ou trastorno grave de conduta).
- Alumnado con altas capacidades.
- Nenos/ as de incorporación tardía ao sistema educativo.

En canto se detecten dificultades de aprendizaxe nalgún alumno, poñeranse en funcionamento as medidas de **reforzo educativo**. Esta medida ordinaria de atención á diversidade será levada a cabo pola mestra titora ou por algunha das persoas responsables dos apoio dentro da aula ordinaria.

Se un alumno, procedente doutro país se incorpora ao sistema educativo, presentando carencias na lingua poñeranse en marcha as medidas establecidas na **Orde do 24 de febreiro pola que se establecen as medidas de atención específica ó alumnado procedente do estranxeiro**.

No caso de persistir as dificultades, a titora solicitará a intervención da xefa do Departamento de Orientación, que procederá a valorar as necesidades educativas do alumno/ a.

As actividades organizaranse por categorías en función da súa distinta finalidade. Por un lado, estarán as actividades de reforzo, de consolidación daquelas aprendizaxes que consideramos básicas. Por outro lado, deseñaranse outro tipo de actividades máis diversificadas que impliquen ben unha complexidade maior, ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

As adaptacións na metodoloxía didáctica son un recurso que se pode introducir na forma de enfocar ou presentar determinados contidos ou actividades, como consecuencia de diversas circunstancias:

- Os distintos graos de coñecementos previos detectados nos alumnos/as.
- A existencia de diferentes graos de autonomía e responsabilidade entre os alumnos/as.
- A identificación de dificultades en procesos anteriores con determinados alumnos/as.
- As modificacións non deberían producirse só como resposta á identificación de dificultades, senón como prevención das mesmas.

As medidas de atención á diversidade adoptadas aparecen reflectidas no Plan de Atención á Diversidade.

6. AVALIACIÓN.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global. Terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas e na adquisición das competencias clave segundo establece a **Orde do 9 de xuño de 2016 que regula a avaliación**.

No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

Os mestres e as mestras avaliarán tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente, para o que establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.

6.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.

Para avaliar a adquisición das aprendizaxes por parte dos alumnos e alumnas, empregaremos os seguintes procedementos e instrumentos:

- A observación, entendéndose como un proceso de atención sostida e voluntaria, que se realizará mediante:
 - Listas de control.
 - Rexistros anecdóticos.
 - Escalas de observación.
 - Diario de clase.
- Análise de tarefas mediante:
 - Análise do caderno de clase do alumno.
 - Análise de textos escritos e pequenas investigacións e traballos.
 - Xogos de simulación e dramáticos.

6.2. DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Durante as primeiras semanas do curso escolar realizarase unha avaliación inicial, atendendo ao establecido na Resolución do 17 de xuño de 2021, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave e para detectar posibles necesidades educativas. Esta avaliación, que incluírá a análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior, a valoración da situación emocional do alumno/a, e se completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que se consideren oportunas para cada alumno. Os resultados desta avaliación inicial reflectiranse no apartado destinado a tal fin na aplicación XADE, así como no caderniño de cada profesor.

6.3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN. MÍNIMOS.

O profesorado tomará como referencia os criterios de avaliación para valorar e cualificar as aprendizaxes e os coñecementos básicos que debe alcanzar o alumnado nas diferentes áreas do currículo, tendo en conta que cada neno ten o seu ritmo e o seu estilo de maduración, desenvolvemento e aprendizaxe, por iso, a súa afectividade, as súas características persoais, as súas necesidades, intereses e estilo cognitivo deberán ser elementos para ter en conta nos procesos de avaliación e cualificación que se realicen.

Os resultados da avaliación do alumnado na Educación Primaria expresaranse cunha cualificación numérica no XADE.

O alumno ou a alumna accederá ao curso seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor, na sesión de avaliación.

⇒ **Criterios mínimos de promoción das áreas instrumentais.**

❖ **Linguas:**

- Ler con fluidez textos axeitados ao seu nivel.
- Comprender o sentido xeral dos textos orais e escritos.
- Narrar de xeito ordenado feitos.
- Memorizar pequenos textos (poesía, trabalinguas...)
- Escribir ao ditado palabras e oracións curtas con grafía lexible.
- Producir textos escritos breves e sinxelos, respectando as normas de escritura básica.
- Aplicar e respectar as seguintes normas ortográficas: ortografía natural (separacións e unións correctas) e maiúscula en nomes propios.
- Aplicar concordancia de xénero e número.

Matemáticas:

- Ler, escribir, contar e ordenar números ata o 99.
- Realizar sumas e restas sinxelas sen levada.
- Resolver problemas sinxelos con sumas e/ ou restas.
- Identificar figuras planas e corpos xeométricos sinxelos.
- Iniciarse no manexo das unidades de lonxitude, tempo e diñeiro.

⇒ **Criterios mínimos nas áreas de ciencias da natureza e ciencias sociais:**

- Asimilar os contidos básicos de cada unha das unidades.
- Empregar de xeito correcto o novo vocabulario adquirido.
- Manexar técnicas moi básicas de observación, recollida e interpretación de datos.
- Valorar e respectar o medio físico e social así como o legado histórico dos nosos devanceiros.

⇒ **Criterios mínimos na área de Educación Artística (Plástica):**

- Coidar a presentación das tarefas.
- Asimilar os contidos básicos de cada unha das actividades.
- Respectar os materiais e as tarefas dos compañeiros/ as.
- Manexar técnicas básicas expostas na clase.

⇒ **Criterios mínimos na área de Valores sociais e cívicos:**

- Asimilar os contidos básicos de cada unha das unidades.
- Mostrar empatía e interese respecto a situacións diferentes.
- Valorar e respectar o medio físico e as persoas que o arrodean.

- Aplicar os contidos prácticos expostos na clase ao contexto real.

Para establecer a **nota de cualificación do alumno/ a en cada unha das áreas**, seguiranse as seguintes porcentaxes:

- ⇒ Material e o seu coidado: 10%
- ⇒ Probas escritas e orais realizadas na clase: 25%
- ⇒ Actitude (esfuerzo, interese, participación, etc.): 10%
- ⇒ Traballo na clase e desenvolvemento das tarefas (no libro, caderno de clase, fichas, proxectos...): 55%

A nota global será a suma dos apartados 1, 2, 3 e 4.

Nas áreas de Educación Artística (Plástica) e Valores sociais e cívicos, dado o carácter práctico das mesmas, a nota de cualificación establecerase seguindo as seguintes porcentaxes:

- ⇒ Material e o seu coidado: 10 %
- ⇒ Actitude (esfuerzo, interese, participación, etc.): 10 %
- ⇒ Traballo na clase e desenvolvemento das tarefas: 80 %

MODELO DE TABLA DE SEGUIMIENTO DO APARTADO DE ACTITUDE:

	NUNCA (1)	ÁS VECES (2)	CASE SEMPRE (3)	SEMPRE (4)
Esforzase na realización de tarefas.				
Amosa un ritmo de traballo axeitado.				
Resolve conflitos de xeito amistoso.				
Respecta a quenda de palabra.				

Presenta unha actitude participativa.				
Non amosa actitudes discriminatorias.				
Logra manter a atención.				
Amosa interese por aprender.				
Valora as producións alleas.				
E quen de traballar en pequeno grupo.				

6.4. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.

Manterase unha comunicación fluída e regular coas familias, informándolles de todo o relativo ao proceso continuo de aprendizaxe en beneficio sempre do alumnado. Búscase a participación e apoio da familia no proceso educativo dos seus fillos/ as.

Ao comezo do curso farase unha reunión informativa para tratar diversos temas do novo curso. Finalizada cada unha das sesións de avaliación informaráselles por escrito da evolución académica e das medidas propostas para reforzo e/ou recuperación, se fose o caso. Entre esa información constará cando proceda, a decisión sobre a promoción ao curso seguinte.

De xeito escrito, por notas, tamén se manterá contacto coas familias. No caso de ser necesario facer unha tutoría a nivel individual, será necesario pedir unha cita a mestra titora, para que esta poida falar co resto do profesorado que lle imparte clase ao alumno/ a, e recadar información sobre o mesmo/ a. As sesións de tutoría realizaranse de xeito presencial, sempre que sexa posible. Se a situación sanitaria o imposibilita, empregaranse xeitos telemáticos como a videochamada ou a chamada telefónica.

Toda información relacionada co funcionamento e organización do centro estará dispoñible na páxina web do centro.

7. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZO.

Ao longo do curso, a titora prestará especial atención ao alumnado que presenta algunha dificultade na adquisición dalgún contido, adaptando a metodoloxía e incorporando novas actividades que permitan o reforzo e afianzamento do mesmo, asegurándose que as mesmas se adaptan as necesidades educativas da alumna/ o, e que compren o seu obxectivo de clarificar e axudar a ditas aprendizaxes. Neste senso, o profesorado especialista do centro, disporá de sesións de apoio nas tres escolas, para, deste xeito, poder ofrecer unha atención máis individualizada ao noso alumnado.

Tendo en conta que no grupo de alumnado do primeiro curso de primaria, se atopan alumnas/ os que están a repetir curso, deseñase un plan de recuperación e reforzo para cada alumna/ o, tendo en conta as súas necesidades individuais. Para poder deseñar estes plans de recuperación e reforzo, analizaranse os informes de avaliación individualizados do pasado curso, e terase en conta a información obtida na avaliación inicial, realizada durante a primeira semana deste curso. Valorando toda esta información, establecerase cales son as necesidades educativas do alumno/ a, e estableceranse as medidas educativas pertinentes para poder responder ás mesmas.

8. PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN EN VALORES.

A educación en valores pódese definir como un proceso de desenvolvemento en construción persoal. A través das distintas actividades que se recollen no Plan de convivencia do centro, trataremos de educar na capacidade de diálogo do alumnado, na súa autonomía, na súa racionalidade co obxectivo de construír principios e normas que actúen sobre o seu coñecemento e a súa conduta.

Ao longo do curso prestaremos moita atención a educación e desenvolvemento emocionais, polo que se realizarán distintas actividades relacionados cos mesmos e as habilidades sociais. Tamén continuaremos a realizar unha actualización de recursos, tanto bibliográficos como materiais, apostando por un modelo de coeducación e igualdade.

9. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PROXECTO LECTOR.

Na etapa de Educación Primaria un dos obxectivos é desenvolver o gusto pola lectura, facendo dela unha rutina diaria na que as crianzas atopen entretemento e pracer.

Como accións máis importantes nesta etapa:

- Dedicar un tempo de lectura común para todo o Centro para conseguir un progresivo gusto pola lectura.
- Dedicar un tempo de polo menos 30 minutos á lectura colectiva por quendas en voz alta.
- Realizar diariamente actividades que fomenten a comprensión lectora e expresión oral e escrita.

Para poder desenvolver estas accións, establecerase dentro do horario semanal de cada unha das escolas, unha sesión de traballo específico relacionado co proxecto lector do centro. Nesta sesión traballaranse distintos tipos de textos e lecturas, de xeito lúdico e interactivo.

10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

Durante este curso realizaremos nas escolas distintas actividades que impliquen o emprego de TICs: videochamadas entre escolas, paneis para traballar coa Beebot, uso de plataformas corporativas da Consellería, etc. Neste ámbito gustaríanos seguir avanzando, e introducir outras novidades como formar parte das escolas na nube ou introducir os códigos QR.

Por outra banda, e tendo en conta a importancia de mellorar a competencia dixital, introduciremos ao noso alumnado no uso da aula virtual do centro, para que coñezan o seu funcionamento. Este tipo de actividades desenvolveranse, principalmente nas primeiras semanas do curso, para dotar aos nenos e nenas das ferramentas necesarias para o seu uso, no caso de ser necesario de cambiar a docencia presencial pola docencia a distancia.

11. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

Tal como se recolle no Plan de Convivencia as accións son:

- ❖ Actuacións preventivas.
- ❖ Actividades para a integración e participación do alumnado.
- ❖ Actividades que favorezan a relación de familia e centro.
- ❖ Actividades de sensibilización fronte ao acoso.
- ❖ Actividades de sensibilización da comunidade educativa en igualdade homes e mulleres.
- ❖ Actuacións conxuntas de órganos de goberno, de coordinación docente distintos equipos docentes e a orientadora.
- ❖ Actuacións do profesorado titor para a integración do alumnado de ingreso.

- ✧ Actuacións específicas para a prevención da violencia sexista, racista ou outro tipo.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO.

A situación lingüística coa que nos atopamos no centro é moi heteroxénea: a maioría do alumnado que forma parte do noso centro ten o castelán como lingua materna; nunha das escolas, hai un número salientable de alumnado procedente do estranxeiro, e neste curso, incorporase unha nova alumna noutra das escolas. Tendo en conta esta realidade lingüística, dende o centro proporemos distintas actividades que promovan o uso da lingua galega e o seu coñecemento. O profesorado organizará distintas actividades, concursos, etc. que favorezan que as crianzas valoren a lingua galega e a empreguen para comunicarse de distintas formas.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Dada a situación sanitaria na que nos atopamos, para este curso aínda non temos prevista ningunha saída ou visita. No caso de que a situación sanitaria permitise realizar algunha, o Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares, procederá a súa organización, seguindo as canles establecidas para a súa aprobación e desenvolvemento.

Atendendo ao establecido na Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/ 22 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia, durante o curso escolar celebraranse, como mínimo, as seguintes conmemoracións:

- 20 de novembro de 2020: Día universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2020: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2020: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2020: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2020: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2021: Día Internacional da Educación.
- 30 de xaneiro de 2021: Día Escolar da non Violencia e da Paz.
- 8 de marzo de 2021: Día Internacional da Muller.

- 15 de marzo de 2021: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 8 ao 12 de marzo de 2021: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2021: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 19 e o 23 de abril de 2021: Semana do Libro.
- 2 de maio de 2021: Día Internacional contra o Acoso Escolar.
- 9 de maio de 2021: Día de Europa.
- Do 10 ao 14 de maio de 2021: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2021: Día Mundial do Ambiente.

Para favorecer a visibilidade e integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual, tamén se realizarán actividades específicas próximas ás datas de celebracións internacionais, tendo en conta o establecido no artigo 26.2 da Lei 2/ 2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.

Para o traballo de ditas conmemoracións, proporanse actividades a nivel de centro e/ ou de aula, deseñadas especificamente para estas xornadas.

14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Para avaliar a adecuación da programación á consecución dos obxectivos educativos propostos valoraranse:

- Grao de desenvolvemento da programación, adecuación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ás características e necesidades do alumnado.
- Eficiencia das medidas curriculares e organizativas.
- As aprendizaxes alcanzadas polo alumnado.
- As medidas de atención á diversidade aplicadas.
- Clima de traballo na aula.
- A coordinación do equipo docente e relación co resto da comunidade educativa: profesorado, alumnado e familias.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

2º EDUCACIÓN PRIMARIA

C.R.A. O ESQUÍO

CURSO 2021/2022

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN
2. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA DE EDUCACIÓN PRIMARIA
3. ÁREAS DE APRENDIZAXE: CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES
 - 3.1. **ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.**
 - 1.1. **ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.**
 - 3.2. **ÁREA DE MATEMÁTICAS.**
 - 3.3. **ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.**
 - 3.4. **ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.**
 - 3.5. **ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA).**
 - 3.6. **ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.**
4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA. MATERIAIS E RECURSOS
 - 4.1. ADAPTACIÓN DA METODOLOXÍA E ACTIVIDADES A OUTRAS MODALIDADES DE ENSINO
5. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
6. AVALIACIÓN
 - 6.1. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.
 - 6.2. DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.
 - 6.3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN. MÍNIMOS.
 - 6.4. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.
7. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZO
8. PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN EN VALORES
9. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PROXECTO LECTOR
10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC
11. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PLAN DE CONVIVENCIA
12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES
14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A programación é, ante todo, un instrumento de planificación da actividade da aula. A súa utilidade dependerá do bo deseño das seguintes accións:

- Planificar o proceso de ensino- aprendizaxe que se desenvolve na aula.
- Asegurar a coherencia entre as intencións educativas do centro e a práctica docente.
- Promover a reflexión sobre a propia práctica docente.
- Facilitar a progresiva implicación do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe.
- Atender á diversidade de intereses, motivacións e necesidades do alumnado.

A necesidade de deseñar unha programación, que sistematice o proceso no desenvolvemento da acción didáctica, está amplamente xustificada porque:

- Axudaranos a eliminar o azar (en sentido negativo), o cal non significa eliminar a capacidade de engadir novas ideas, corrixir erros, rectificar previsións, etc. Evitará, así, perdas de tempo.
- Sistematizará e ordenará o proceso de ensino- aprendizaxe.
- Permitirá adaptar o traballo pedagóxico ás características culturais e ambientais do contexto.

Esta programación está destinada a un grupo de tres alumnas de segundo curso de Educación Primaria da escola de Taraza do CRA “O Esquíu” de Valdoviño. Na escola atopamos un grupo mixto, con alumnado do segundo ciclo de Educación Infantil, e do primeiro e segundo curso de Educación Primaria. Esta organización, xunto coa continuidade do alumnado coa mesma titora, facilita de xeito considerable a transición das crianzas da etapa de Educación Infantil á de Educación Primaria. Por outra banda, a titora coñece as características e necesidades de cada unha das nenas e nenos da escola.

Para o desenvolvemento da presente programación, rexerémonos pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro (LOMCE), o Decreto 105/2014, do 4 de setembro que establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e a Orde do 9 de xuño 2016 que regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria.

2. OBXECTIVOS XERAIS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.

Os obxectivos da Educación Primaria estarán encamiñados ao logro da adquisición, por parte de todo o alumando, das capacidades que permitan:

- a. Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b. Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c. Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e. Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f. Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g. Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h. Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i. Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j. Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k. Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l. Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m. Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos

de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.

n. Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o. Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. ÁREAS DE APENDIZAXE: CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

Para poder acadar os obxectivos recollidos no epígrafe anterior, os contidos constituirán a base sobre a cal se programarán as actividades de ensino- aprendizaxe. Estes contidos, ou conxuntos de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos da etapa educativa e á adquisición de competencias, ordénanse en disciplinas, que se clasifican en áreas de aprendizaxe.

Por outra parte, coa posta en práctica desta programación didáctica potenciarase unha aprendizaxe por competencias. Segundo se establece no Decreto 105/2004, do 4 de setembro, “unha aprendizaxe baseada en competencias caracterízase pola súa transversalidade, o seu dinamismo e o seu carácter integral. O proceso de ensino e aprendizaxe competencial debe abordarse desde todas as áreas de coñecemento e por parte das diversas instancias que conforman a comunidade educativa, tanto nos ámbitos formais coma nos non formais e informais; o seu dinamismo reflíctese en que as competencias non se adquiren nun determinado momento e permanecen inalterables, senón que implican un proceso de desenvolvemento mediante o cal os individuos van adquirindo maiores niveis de desempeño no seu uso”.

Para poder traballar todos os contidos establecidos para este nivel, son necesarias a secuenciación e organización dos mesmos, para así, contextualizalos e adaptalos ás características particulares dun determinado grupo de alumnas e alumnos . Os criterios que se seguen no primeiro curso de Educación Primaria para a secuenciación dos contidos, baséanse nas achegas da concepción construtivista da aprendizaxe, as contribucións psicopedagóxicas e a propia práctica e experiencia do/ a mestre/ a.

A continuación, recóllense os contidos que se traballarán ao longo deste curso, clasificados por áreas de aprendizaxe, a súa temporalización, competencias clave que se traballan con cada un deles, os estándares de aprendizaxe avaliáveis e os criterios de avaliación.

Sen prexuízo do establecido no epígrafe relacionado coa metodoloxía didáctica, tamén se

fai unha pequena recompilación dos materiais e recursos didácticos que se empregan de xeito concreto en cada unha das áreas.

3.1. **ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.**

ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Iniciarase na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSIEE
B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSC • CSIEE
B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano. B2.2. Relación co medio e co seu contorno. B2.3. Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais. B2.4. Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades.	B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1. Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL • CSC
		CNB2.1.2. Recoñece e respiración e a nutrición como funcións vitais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
		CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC • CCL

B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia, felicidade) e sentimentos propios e alleos.			
B2.6. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.7. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen.	B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.	CNB2.2.1. Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención. CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC • CAA <ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
B2.8. Pirámide alimentaria. B2.9. Alimentos diarios necesarios. B2.10. Análise de costumes na alimentación diaria.	B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Identifica os alimentos diarios necesarios e aplícaos no menú semanal de merendas na escola.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSIEE
B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Iniciación ás	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSC

técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	individual e en equipo e respecta os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE
B3.1. Diferenzas entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	B3.1. Identificar as principais características e comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.	CNB3.1.1. Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL
		CNB3.1.2. Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CCL
B3.3. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos, informáticos, fotográficos... B3.4. Rexistro elemental da observación e do contraste de datos entre os compañeiros/ as. B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos. B3.6. Respetto polos seres vivos do contorno.	B3.2. Observar e rexistrar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	CNB3.2.1. Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CCL CSC
B4.1. Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico. B4.2. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida. B4.3. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo.	B4.1. Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable.	CNB4.1.1 Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC CCL
		CNB4.1.2. Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	<ul style="list-style-type: none"> CMCCT CSC CSIEE

3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.	B1.1. Iniciar na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSIEE
B1.5. O traballo cooperativo. B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/ as, o material e as normas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSC • CSIEE
B4.4. Observación dos efectos da aplicación dunha forza. B4.5. Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	B4.2. Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	CNB4.2.1. Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA • CSIEE
		CNB4.2.2. Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
B5.1. Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos sexistas. B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e escolares, das partes	B5.1. Observar, manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.	CNB5.1.1. Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotián.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
		CNB5.1.2. Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC

que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar. B5.3. Prevención de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso cotián.		contribución social, evitando estereotipos sexistas.	
		CNB5.1.3. Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador. B5.5. Coidado dos recursos informáticos.	B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	CNB5.2.1. Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD • CCL
		CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD

3.1.1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN EMPREGAR.

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

3.2. **ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.**

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación ao coñecemento	B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, de observación, experimentación e da toma de conciencia dos	CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas,	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CMCCT

<p>científico. B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.3. Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións. B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para esta fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusión sinxelas e as comunica. CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC
<p>B1.5. O traballo en equipo. B1.6. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2. Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.</p>	<p>CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<p>B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.</p>	<p>CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
<p>B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.</p>	<p>B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.</p>	<p>CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CSC
<p>B2.1. Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna</p>	<p>B2.1. Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da</p>	<p>CSB2.1.1. Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD • CCL

próxima e o uso responsable desta empregando as TIC.	auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste ben.	CSB2.1.2. Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	• CSC
	B2.2. Observar e localizar nun mapa os lugares nos que hai auga distinguindo entre zonas de auga doce e salgada.	CSB2.2.1. Identifica os lugares onde hai auga na contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	• CMCCT • CD • CAA
B2.2. Os ecosistemas da contorna e o ser humano.	B2.3. Coñecer os elementos básicos que forman un ecosistema, identificando as actividades humanas que orixina desequilibrios neles e espertando actitudes de defensa, respecto e recuperación deles.	CSB2.3.1. Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	• CMCCT • CSC • CCL
	B2.4. Realizar sinxelos traballos dalgún ecosistema en concreto: acuático, terrestre.	CSB2.4.1. Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	• CMCCT • CCL
B2.3. A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive.	B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta.	CSB2.5.1. Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana máis próxima.	• CMCCT
		CSB2.5.2. Describe as paisaxes de costa diferenciándoas das de interior.	• CMCCT • CCL
		CSB2.5.3. Coñece e leva á práctica accións positivas para a protección do medio natural.	• CMCCT • CSC
B2.4. Realización dun mapa mental cos elementos máis significativos que	B2.6. Identificar os elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñecer algunha	CSB2.6.1. Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece	• CMCCT • CCL

conforman a paisaxe da localidade: relevo, ríos, illas, encoros, lagoas... e citar algunha característica deles.	característica máis significativa destes.	as características máis significativas destes.	
B2.5. Rochas e minerais da contorna: cor, textura, forma, dureza. Usos básicos destes materiais.	B2.7. Identificar algunhas rochas e minerais presentes na contorna e recoñecer algúns usos que as persoas fan deles.	CSB2.7.1. Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
2ª AVALIACIÓN			
<p>B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico.</p> <p>B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3. Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, de observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para esta fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciónala a información relevante e a organiza, obtén conclusión sinxelas e as comunica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CMCCT
		<p>CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC
<p>B1.5. O traballo en equipo.</p> <p>B1.6. Iniciación na</p>	<p>B1.2. Traballar en equipo e adoitar un comportamento de</p>	<p>CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo adoptando</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA

creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	
	B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.	CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	• CAA
B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.	B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.	• CCL • CMCCT • CSC
B2.6. Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plan sinxelo da contorna máis próxima.	B2.8. Empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima.	CSB2.8.1. Elabora un esbozo do plano do barrio no que estea situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	• CMCCT • CAA • CSIEE
B3.1. Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía.	B3.1. Coñecer a organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e un municipio.	CSB3.1.1. Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.	• CSC • CCL
	B3.2. Identificar as funcións e servizos dos seus diversos organismos: bombeiros e bombeiras, policía...	CSB3.2.1. Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	• CSC • CCL
	B3.3. Recoñecer a importancia que o exercicio activo a cidadanía polas persoas que o habitan ten para unha convivencia pacífica.	CSB3.3.1. Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica.	• CSC • CCL
B3.2. A pertenza a grupos sociais da localidade: deportivos, recreativos, culturais,...	B3.4. Manifestar satisfacción pola pertenza a un grupo e respectar as características das persoas coas que convivimos e que	CSB3.4.1. Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e	• CSC

	pertencen a diferentes grupos sociais.	nas tarefas escolares.	
B3.3. Investigación sobre as diferentes manifestacións culturais da contorna.	B3.5. Recoñecer algunha das manifestacións culturais e obras máis representativas da comarca e da comunidade, valorar a súa diversidade e contribuir á súa conservación.	CSB3.5.1. Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,... propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CCEC
3ª AVALIACIÓN			
<p>B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico.</p> <p>B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.3. Introducción no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.</p> <p>B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.</p>	<p>B1.1. Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, de observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para esta fin e valorando o esforzo realizado.</p>	<p>CSB1.1.1. Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusión sinxelas e as comunica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CMCCT
		<p>CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC
B1.5. O traballo en equipo.	B1.2. Traballar en equipo e adoitar un	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA

B1.6. Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	
	B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.	CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	• CAA
B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.	B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.	• CCL • CMCCT • CSC
B3.4. Os medios de comunicación. Impacto social.	B3.6. Analizar, de maneira sinxela, os cambios que as comunicacións provocaron nas actividades persoais e sociais.	CSB3.6.1. Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.	• CSC • CCL
B3.5. As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do alumnado do centro, analizar cales son as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados.	B3.7. Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se realizan en fábricas ou ao aire.	CSB3.7.1. Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	• CSC • CCL
		CSB3.7.2. Diferenza entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.	• CSC • CAA
B3.6. Seguridade viaria como persoas viaxeiras e peóns ou peoas.	B3.8. Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.	CSB3.8.1. Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	• CSC • CCL • CAA
		CSB3.8.2. Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus	• CSC

		elementos.	
B4.1. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro, ano e década.	B4.1. Comprender e distinguir os conceptos temporais: pasado, presente e futuro.	CSB4.1.1. Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT
B4.2. O reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. A súa evolución.	B4.2. Coñecer os instrumentos básicos para a medida do tempo, iniciarse no seu uso e manexo.	CSB4.2.1. Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
B4.3. Toma de conciencia do paso do tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte, os medios de comunicación, a escola como institución, a evolución algún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenado os feitos máis importante da súa vida, da familia, da súa contorna...	B4.3. Recoñecer, comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución dos obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	CSB4.3.1. Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
		CSB4.3.2. Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CMCCT
B4.4. O patrimonio histórico, cultural e artístico. Coidado e conservación.	B4.4. Recoñecer a cultura e o patrimonio da contorna que nos rodea comprendendo a importancia da súa conservación.	CSB4.4.1. Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
B4.5. Os museos como espazo de aprendizaxe e de goce.	B4.5. Coñecer que é un museo, cal é a súa función e valorar o seu papel gozando da contemplación de obras artísticas.	CSB4.5.1. Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		CSB4.5.2. Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

3.2.1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN EMPREGAR.

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.

- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

3.3. **ÁREA DE MATEMÁTICAS.**

ÁREA DE MATEMÁTICAS			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxecto, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B2.1. Números naturais ata o 399. B2.2. Nome e grafía dos números ata o 399. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas. B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado. B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado. B2.7. Redondear,	B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 399.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

aproximar e estimar. B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes.			
B2.9. Números pares e impares. B2.10. Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º. B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.	• CMCT
		MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 399.	• CMCT • CAA • CCL
		MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	• CMCT
		MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.	• CMCT
B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental. B2.13. Gusto pola representación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados. B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas. B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma. B2.16. Proba da resta. B2.17. Cálculo de multiplicacións. B2.18. Construción das táboas de multiplicar apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas... B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación. B2.20. Utilización en situacións familiares da suma, resta e multiplicación.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	• CMCT • CAA
		MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.	• CMCT • CAA

B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
B3.8. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. B3.9. Manexo de prezos de artigos e cotiáns. B3.10. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.5. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situacións reais como figuradas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSC
B3.11. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
B4.3. Identificación, comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias,	B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados.	MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

círculos e cadrados. B4.4. Tipos de triángulos: equilátero, isósceles e escaleno. B4.5. Elementos xeométricos básicos: lado, vértice e ángulo.			
B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e a solución obtida.	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas. B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificables, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxecto, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	matemático ben feito.	traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	
B2.1. Números naturais ata o 999. B2.2. Nome e grafía dos números ata o 799. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas. B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado. B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado. B2.7. Redondear, aproximar e estimar. B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes.	B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 799.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B2.9. Números pares e impares. B2.10. Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º. B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 799.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
		MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental. B2.13. Gusto pola	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos,	MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

representación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados. B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas. B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma. B2.16. Proba da resta. B2.17. Cálculo de multiplicacións. B2.18. Construción das táboas de multiplicar apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas... B2.19 Termos da suma, resta e multiplicación. B2.20. Utilización en situacións familiares da suma, resta e multiplicación.	incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	problemas contextualizados.	
		MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro. B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo. B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de	B3.1. Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
	B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto de quilo como unidades de medida de	MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

litro. B3.4. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.5. Realización de medicións. B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano. B3.7. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.	peso. B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto de litro como unidades de medida de capacidade.	medida de peso. MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	• CMCT
B3.11. Resolución de problemas de medida.	B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.	• CMCT • CAA
		MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	• CMCT • CAA • CSIEE
B4.6. Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera. B4.7. Formación de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición.	B4.3. Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	• CMCT • CAA
B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen	• CMCT • CAA

coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e a solución obtida.	seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	dominio dos contidos traballados.	
		MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas. B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificables, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.	B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxecto, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.	B1.3. Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe a para a	MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CD • CAA

	resolución de problemas.		
<p>B2.1. Números naturais ata o 999.</p> <p>B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.</p> <p>B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p> <p>B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado.</p> <p>B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.</p> <p>B2.7. Redondear, aproximar e estimar.</p> <p>B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes.</p>	<p>B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.</p>	<p>MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CCL
		<p>MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<p>MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<p>B2.9. Números pares e impares.</p> <p>B2.10. Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º.</p> <p>B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.</p> <p>B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.</p>	<p>B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
		<p>MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CCL
		<p>MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.</p> <p>B2.13. Gusto pola representación ordenada e limpa dos cálculos e dos</p>	<p>B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de</p>	<p>MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<p>MTB2.3.2. Realiza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT

<p>resultados.</p> <p>B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas.</p> <p>B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma.</p> <p>B2.16. Proba da resta.</p> <p>B2.17. Cálculo de multiplicacións.</p> <p>B2.18. Construción das táboas de multiplicar apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas...</p> <p>B2.19 Termos da suma, resta e multiplicación.</p> <p>B2.20. Utilización en situacións familiares da suma, resta e multiplicación.</p>	<p>problemas.</p>	<p>cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<p>MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
<p>B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	<p>B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA
		<p>MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CSIEE CAA
<p>B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.</p> <p>B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.</p> <p>B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.</p> <p>B3.4. Elección da unidade máis axeitada</p>	<p>B3.4. Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.</p>	<p>MTB3.4.1. Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT
		<p>MTB3.4.2. Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e a súa relación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CMCT CAA

<p>para a expresión dunha medida.</p> <p>B3.5. Realización de medicións.</p> <p>B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano.</p> <p>B3.7. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.</p>			
<p>B3.11. Resolución de problemas de medida.</p>	<p>B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<p>MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
<p>B4.1. Elaboración de simetrías sinxelas.</p> <p>B4.2. Eixes de simetría.</p>	<p>B4.1. Identificar e completar figuras simétricas.</p>	<p>MTB4.1.1. Completar figuras partindo do seu eixe de simetría.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT
<p>B4.8. Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos.</p> <p>B4.9. Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios.</p>	<p>B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.</p>	<p>MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<p>B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e a solución obtida.</p>	<p>B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		<p>MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE

		comprobando e interpretando as solucións no contexto.	
B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas. B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificables, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
		MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
B5.3. Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero no seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade.	B5.2. Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible.	MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

3.3.1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN EMPREGAR.

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Libro de texto “Matemáticas 2. Método ABN” da editorial Anaya
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

3.4. **ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.**

ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE

1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LCB1.1.2 Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.5. Comprensión global de textos orais de diversas tipoloxía e procedentes de diversas fontes (produción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5. Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	(informativos, literarios e prescritivos).	comprensión literal.	
B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir texto axeitados aos seus gustos intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos e atendendo á forma e intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas anécdotas...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatorio e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
B2.1. Lectura de distintos tipos de texto próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecido son Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de texto.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.1. Producción de textos para comunicar coñecemento, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do textos: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. B3.4. Producción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos), aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos, informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

seus compañeiros/ as.	seus compañeiros/ as.	seus compañeiros/ as.	
B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas producións.	LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	• CCL
		LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	• CCL
B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómicos, refráns e adiviñas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1 Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

		(personificacións).	
B5.4. Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios de tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.5. Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, tetos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSC
B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LCB1.1.2 Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

significado da mensaxe.		global, o valor comunicativo destes.	
		LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	• CCL
B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación. 	• CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.	• CCL
		LCB1.4.2. Identifica polo contextos o significado de distintas palabras.	• CCL
B1.5. Comprensión global de textos orais de diversas tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5. Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	• CCL • CAA
		LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos...	• CCL • CAA
		LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	• CCL
B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	• CCL • CD • CAA

		LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir texto axeitados aos seus gustos intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos e atendendo á forma e intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas anécdotas...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatorio e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
B2.1. Lectura de distintos tipos de texto próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB2.1.2. Le en silencio textos moi	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	
B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais, en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecido son Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de texto.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B2.8. Iniciación á	B2.6. Mostrar interese	LCB2.6.1. Coida,	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

creación da biblioteca persoal.	por ter unha biblioteca propia.	conserva e organiza os seus libros.	• CSC
B3.1. Produción de textos para comunicar coñecemento, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. B3.4. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos, informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	• CCL • CD • CAA
		LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos, etc.	• CCL • CAA
B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros/ as.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros/ as.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros/ as.	• CCL • CSC
B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto.	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	• CCL • CAA • CSIEE
B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda...	• CCL • CAA
		LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes	• CCL • CD • CAA

		de carácter redundante co contido.	
B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas producións.	LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	• CCL
		LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	• CCL
		LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	• CCL
B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1 Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.4. Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios de	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	
B5.5. Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, tetos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSC
B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LCB1.1.2 Aplica as normas socio-comunicativas: escoita, espera de quendas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LCB1.2.2. Exprésase	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	
B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> • diálogos • exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC • CSIEE
B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.	• CCL
		LCB1.4.2. Identifica polo contextos o significado de distintas palabras.	• CCL
B1.5. Comprensión global de textos orais de diversas tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5. Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	• CCL
B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

		entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	• CSC
B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir texto axeitados aos seus gustos intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	• CCL • CAA • CCEC
B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	• CCL
B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos e atendendo á forma e intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas anécdotas...	• CCL • CAA • CSIEE
		LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	• CCL • CAA • CSIEE
B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatorio e respectuosa coas diferenzas.	• CCL • CSC
B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	• CCL • CAA • CSC • CSIEE
B2.1. Lectura de distintos tipos de texto próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	• CCL
		LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	• CCL
B2.2. Comprensión de	B2.2. Comprender	LCB2.2.1. Identifica o	• CCL

textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	tema dun texto sinxelo.	• CAA
		LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais, en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	• CCL • CAA
B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	• CCL • CAA
		LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	• CCL • CAA
		LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	• CCL • CAA
B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecido son Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de texto.	LCB2.4.1. Dedita, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	• CCL
		LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	• CCL
B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	• CCL • CD • CAA
B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	• CCL • CSC
B2.9. Identificación das	B2.7. Identifica, con	LCB2.7.1. Diferenza,	• CCL

mensaxes transmitidas polo texto.	axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	con axuda, entre información e publicidade.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSC
		LCB2.7.2. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da ´seu tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B2.10. Uso guiado das Tecnoloxías de Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
B3.1. Produción de textos para comunicar coñecemento, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do textos: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. B3.4. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramáticas e ortográficas básicas: cartas, folletos, informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros/ as.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros/ as.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros/ as.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B3.6. Normas e estratexias para a	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

producción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto.	do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	• CSIEE
B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda...	• CCL • CAA
		LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	• CCL • CD • CAA
B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas producións.	LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	• CCL • CD • CAA
B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempo verbais: presente, pasado e futuro.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da lingua (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	• CCL
		LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais. Presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	• CCL
B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	• CCL
		LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	• CCL
		LCB4.2.3. Identifica o suxeito/ grupo nominal e predicado nas	• CCL

Recursos derivativos: prefixos e sufixos. B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.		oracións simples.	
B4.6. Ortografía utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	• CCL
B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais. Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	• CCL
		LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	• CCL
		LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	• CCL
B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	• CCL • CD • CAA
B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	• CCL • CAA
B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos,	• CCL • CCEC

		cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas.	
B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1 Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.4. Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios de tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.5. Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, tetos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSC
B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

3.4.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

3.5. **ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.**

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. O autoconhecimento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/ a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.	B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/ a en base ás autopercepcións e autodescripción de calidades.	VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento- emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/ a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA
		VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE

		identificación das súas emocións.	
		VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSC1.3.1. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
B1.5 A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía par a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.5. Desenvolve a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CSC
		VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
B2.3. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
B2.4. O respecto, a tolerancia e a	B2.4 Actuar con tolerancia	VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE

<p>valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.</p> <p>B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.</p>	<p>comprendendo e aceptando as diferenzas.</p>	<p>ser e actuar.</p>	
		<p>VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<p>B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións d convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.</p> <p>B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.</p>	<p>B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.</p>	<p>VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		<p>VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<p>B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición</p>	<p>B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.</p>	<p>VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE • CSC
		<p>VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC

de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.			
B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
2ª AVALIACIÓN			
B1.5 A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía par a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.5. Desenvolve a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CSC
		VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións d convivencia no	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha	VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE

<p>contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.</p>	<p>actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.</p>	<p>VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<p>B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>	<p>B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.</p>	<p>VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE • CSC
		<p>VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
<p>B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia</p>	<p>B3.3. Implícanse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.</p>	<p>VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<p>VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE

frutífera no ámbito social.		escolares.	
		VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas da aula.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB3.4.2. Escoita as razóns das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CSC
		VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
3ª AVALIACIÓN			
B1.5 A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma,	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE

iniciativa, autonomía par a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	B1.5. Desenvolve a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CSC
		VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións d convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CSIEE • CSC
		VSCB3.2.2. Respecta	<ul style="list-style-type: none"> • CSC

participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.		as regras durante o traballo en equipo.	
B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivencia e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoas, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCAC
		VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CL • CSIEE
		VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego de xoguetes.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.	B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos e actividades independentemente do seu sexo.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
B3.9. Hábitos de	B3.7. Tomar medidas	VSCB3.7.1. Valora a	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE

prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico. B3.10. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade.	preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.	
		VSCB3.7.2. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE
		VSCB3.7.3. Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

3.5.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Xogos de mesa.

3.6. **ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA).**

ÁREA DE EXPRESIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, auga, etc.). B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais, etc.).	B1.1. Identificar os diferentes materiais e formas de expresión plástica.	EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL
B1.3. Observación e comentario da obra	B1.2. Describir oralmente e de forma	EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustración, fotografías, cromos, carteis, logos, etc.).	sinxela diferentes formas de expresión artística.	para comentar as obras plásticas observadas.	
		EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións.	B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes.	B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa corresponden destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos, etc.).	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorde, o pegado, o pintado, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
B2.1.Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.	B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.1.1. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB2.1.3. Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cían e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA

		utilízaas con sentido nas súas obras.	
		EPB2.1.4. Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
B2.7. Exploración visual e táctil da figura humana.	B2.5. Recoñecer as partes principais da figura humana.	EPB2.5.1. Debuxa a figura humana e diferenza as principais partes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CMCCT
B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	EPB2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	• CCEC
		EPB2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CD
B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.	B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	• CSC
B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística. B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.	B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	EPB2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	• CSC
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Exploración sensorial de elementos presentes no contorno	B1.1. Identificar os diferentes materiais e formas de expresión	EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL

natural (plantas, árbores, minerais, auga, etc.). B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais, etc.).	plástica.	materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	
B1.3. Observación e comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustración, fotografías, cromos, carteis, logos, etc.).	B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística.	EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións.	B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes.	B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa corresponden destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pagamentos, etc.).	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorde, o pegado, o pintado, etc.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
B2.2. Indagación sobre as posibilidades plásticas e expresivas	B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario,	EPB2.2.1. Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC

dos elementos naturais e artificiais do entorno próximo.	explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características.	entorno próximo e imaxinario.	
		EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CSC
B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada, etc.). B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume.	B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta, etc.) e formas xeométricas.	EPB2.4.1. Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB2.4.2. Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
		EPB2.4.3. Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	EPB2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
		EPB2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CD
B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.	B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística. B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das	B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	EPB2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC

compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.			
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, auga, etc.). B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais, etc.).	B1.1. Identificar os diferentes materiais e formas de expresión plástica.	EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL
B1.3. Observación e comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustración, fotografías, cromos, carteis, logos, etc.).	B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística.	EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións.	B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxecto e persoas en relación co	B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial.	EPB1.4.1. Identifica diferentes formas de representación do espazo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

espazo. B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas, etc.).		EPB1.4.2. Representa de diferentes maneiras o espazo.	• CCEC
B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes.	B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa corresponden destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos, etc.).	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorde, o pegado, o pintado, etc.	• CCEC • CAA
B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións, etc. B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares.	B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas.	EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.	• CCEC • CAA
		EPB2.3.2. Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.	• CCEC • CAA
B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.	B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	EPB2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	• CCEC
		EPB2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais.	• CCEC • CD
B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.	B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	• CSC
B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística.	B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	EPB2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin	• CSC

B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.		colectivo.	
---	--	------------	--

3.6.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.

3.7. ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.

ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVE
1ª AVALIACIÓN			
B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.	B1.2. Comprende informacións visuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é precisa, para verificar a súa comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE

			<ul style="list-style-type: none"> CAA
B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantementos do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecto as opinións das demais persoas.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
		LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC CAA
B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE

compartida.		grupo.	
B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<p>B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitación, felicitación, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p> <p>B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia.</p> <p>B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, teno en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).</p>	B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencias, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE

ilustracións.	de ilustracións.		• CMCT
B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	• CCL • CAA
		LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	• CCL
		LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.	• CCL • CSC
B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da biblioteca de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	• CCL • CAA • CSC
		LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	• CCL • CAA • CSC
B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	• CCL • CAA • CSC
B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.	B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	• CCL • CAA • CSC • CCEC
B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	• CCL
		LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	• CCL • CSC • CAA • CSIEE

<p>B3.1. Produción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.</p> <p>B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ u dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.</p> <p>B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descrições, explicacións elementais).</p> <p>B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.</p> <p>B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).</p>	<p>B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.</p>	<p>LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<p>B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitario, anuncio, cómic.</p>	<p>B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.</p>	<p>LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA • CSIEE
<p>B3.7. Iniciación á</p>	<p>B3.3. Usar de xeito</p>	<p>LGB3.3.1. Usa de xeito</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CSIEE
B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión.	B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE
B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación de convivencia e de expresión creativa.	B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados: enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio. B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.1.2. Diferenza as sílabas que conforman cada palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego. B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.	B4.3. Recoñecer a relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.3.2. Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CEEC
		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
		LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recursos de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
B5.7. Interese por coñecer os modelos	B5.6. Aposar interese, respecto e tolerancia	LGB5.6.1. Aposa curiosidade por coñecer	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	
2ª AVALIACIÓN			
B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.	B1.2. Comprende informacións visuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é precisa, para verificar a súa comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA

		responde preguntas elementais sobre o seu contido.	
		LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantementos do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecto as opinións das demais persoas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA
B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar	B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

axuda.		axuda.	
B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
		LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitación, felicitación, notas e avisos ou mensaxes curtas. B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a	B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións,	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

<p>noticia.</p> <p>B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, teno en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).</p>		<p>felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.</p>	
		<p>LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencias, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<p>B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.</p>	<p>B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.</p>	<p>LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE • CMCT
<p>B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.</p> <p>B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.</p>	<p>B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.</p>	<p>LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<p>LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<p>LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<p>B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.</p>	<p>B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da biblioteca de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.</p>	<p>LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		<p>LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
<p>B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.</p>	<p>B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.</p>	<p>LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
<p>B2.9. Interese polos textos escritos como</p>	<p>B2.6. Amosar interese polos textos como</p>	<p>LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.	fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC
B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
B3.1. Produción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos. B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ u dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar. B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descrições, explicacións elementais). B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto. B3.5. Utilización de	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).			
B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitario, anuncio, cómic.	B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA • CSIEE
B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión.	B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE
B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación de convivencia e de expresión creativa.	B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados:	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

<p>enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio.</p> <p>B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.</p>		<p>palabras dadas, frases ou textos.</p>	
		<p>LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<p>B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.</p>	<p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.</p>	<p>LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
<p>B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.</p>	<p>B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.</p>	<p>LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<p>B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.</p> <p>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.</p>	<p>LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		<p>LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<p>B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>	<p>B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.</p>	<p>LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
		<p>LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD

B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar sentimentos, emocións, preocupación, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos dados.	LGB5.3.1. Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos estados de ánimo ou lembranzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recursos de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.6. Aposar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.6.1. Aposa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
3ª AVALIACIÓN			
B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato.	B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.	B1.2. Comprende informacións visuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSC
B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).	B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CSIEE
		LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é precisa, para verificar a súa comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
		LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA
B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos)	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA
		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantementos do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).		calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	• CCEC
		LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	• CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas.	• CCL • CSC • CCEC
		LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	• CCL • CSC • CCEC • CAA
B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	• CCL • CAA
B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	• CCL • CAA • CSIEE
B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	• CCL • CAA • CCEC • CSIEE
B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	• CCL • CSC
		LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	• CCL • CSC
B1.10. Identificación	B1.10. Identificar a	LGB1.10.1. Identifica a	• CCL

da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	lingua galega con diversos contextos de uso oral.	lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	• CCEC
		LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	• CCL • CCEC • CSC
B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitación, felicitación, notas e avisos ou mensaxes curtas. B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia. B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, teno en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	• CCL • CD • CSC
		LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	• CCL
		LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencias, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descrições, instrucións e explicacións).	• CCL • CAA • CSIEE
B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.	• CCL • CAA • CSC • CSIEE • CMCT
B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. B2.6. Dramatización e	B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e	LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	• CCL • CAA
		LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade	• CCL

lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	dramatiza cando é preciso.	adecuada.	
		LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da biblioteca de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
		LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC
B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.	B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSC • CCEC
B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.	B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CAA • CSIEE
B3.1. Produción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.	LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CAA

<p>B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ u dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.</p> <p>B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descrições, explicacións elementais).</p> <p>B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.</p> <p>B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de para quen, e que escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).</p>		<p>LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
		<p>LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<p>LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
		<p>LGB3.1.5. Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<p>B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitario, anuncio, cómic.</p>	<p>B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.</p>	<p>LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC • CAA • CSIEE
<p>B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.</p>	<p>B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.</p>	<p>LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA • CSIEE
<p>B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar</p>	<p>B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión</p>	<p>LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE

a comprensión.	dos textos.	contido.	
B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación de convivencia e de expresión creativa.	B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.	B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
B4.7. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.5. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LGB4.5.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de	B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

comunicación, fonte coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		de gozo persoal.	
B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
		LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CD
B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar sentimentos, emocións, preocupación, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos dados.	LGB5.3.1. Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos estados de ánimo ou lembranzas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recursos de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, como recurso de gozo persoal.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven	B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.6.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.			
--	--	--	--

3.7.1. MATERIAIS CURRICULARES E OUTROS RECURSOS DIDÁCTICOS:

Para o traballo dos contidos reflectidos con anterioridade, empregaranse os distintos recursos:

- Diferente material bibliográfico facilitado polas familias e o propio centro.
- Ordenador e canón.
- Biblioteca de aula.
- Fichas de traballo elaboradas polo profesorado.
- Dicionario.
- Revistas, xornais, folletos publicitarios, ...
- Xogos de mesa.

4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA. MATERIAIS E RECURSOS.

En relación ás estratexias metodolóxicas, seguiremos apostando polas metodoloxías activas e polo aproveitamento dos recursos que nos ofrece a contorna para desenvolver o proceso de ensino e aprendizaxe. Tendo en conta isto, tomamos como referentes as ensinanzas de María Montessori, da escola de Reggio Emilia de Loris Magaluzzi, Rebeca Wild e as escolas bosque, entre outras fontes. Neste curso continuaremos a apostar por un modelo de escola activa, na que cada nena e neno sexan os protagonistas do seu proceso evolutivo, e de ensino e aprendizaxe. Por esta razón, teremos en conta os seguintes aspectos:

⇒ Partiremos dos coñecementos previos do alumnado, facendo referencias ás súas aprendizaxes anteriores, así como ao desenvolvemento do neno/ a e ás súas características psicoevolutivas.

⇒ Seguiremos unha metodoloxía dinámica, investigadora, descubridora, creativa, activa e participativa.

⇒ Fomentaremos unha aprendizaxe activa e autónoma, para que as crianzas aprendan por si mesmas.

⇒ Procuraremos a socialización do alumnado, e para iso aproveitaremos todos os tipos de agrupamentos para o traballo: individual, parellas, pequeno ou gran grupo dependendo das características do traballo a realizar. Daremos especial importancia á cooperación.

- ⇒ Proporcionaremos guías e estratexias de aprendizaxe, fomentaremos o afán de superación e a interiorización das normas do centro.
- ⇒ Suscitaremos oportunidades de traballar coas TIC e o aproveitamento das posibilidades da biblioteca do centro.
- ⇒ Negociaremos as rutinas da clase co alumnado e expoñerémolas claramente na aula.

Potenciaremos o recurso do espazo como terceiro axente da aprendizaxe, seguindo a Loris Magaluzzi. As crianzas terán liberdade de movemento por todos os ambientes da escola, acceso a todos os materiais e liberdade para elixir as súas actividades ou as experiencias que queren vivir nese día, segundo os seus propios intereses e o seu momento presente. É importante destacar que nos atopamos en aulas mixtas, nas que están escolarizados alumnos/ as de Educación Infantil e de Educación Primaria, polo que en todos os ambientes haberá materiais e propostas adaptadas ao nivel de cada curso.

A organización dos espazos das escolas segue unha distribución por ambientes de aprendizaxe. En cada un deles, atópanse os materiais e propostas relacionados co mesmo, polo que a nena e o neno é totalmente autónomo á hora de coller e preparar o seu espazo de aprendizaxe e os materiais que necesitará para traballar. ao longo da semana, o alumnado moverase polos ambientes segundo as súas necesidades e intereses circulando libremente. A nosa labor como mestras será guialos e acompañalos neste proceso, procurando motivalos para que experimenten en todos os espazos educativos.

Dentro das escolas, sempre adaptados ás instalacións e recursos dos que cada unha dispón, temos os seguintes ambientes:

- Ambiente de letras: as propostas e materiais deste ambiente teñen como obxectivo á aproximación á lectoescritura para a etapa de educación infantil e o desenvolvemento e afianzamento da lectura e escritura para o alumnado da etapa de educación primaria. Algunha das actividades presentes neste ambiente son, por exemplo: os abecedarios móbiles, trazos con area, auga e outros elementos, dados contacontos, contos, alfombra de grafomotricidade para traballar co dedo, con pedras, coches, paus, etc.
- Ambiente de mates: neste ambiente faranse actividades para traballar a numeración e o conteo, asociación da grafía con cantidade, actividades de medidas, resolución de problemas, estatística, xeometría e operacións básicas. Todo isto apoiarémolo con materiais como os cilindros de Montessori, táboas do 100, material de conteo manipulativo, ábacos, táboas de multiplicar de Montessori, material para traballar as fraccións, figuras xeométricas, material elaborado polas mestras, xogos de mesa variados, ...
- Ambiente artístico: neste ambiente dispoñemos de todo tipo de material funxible artístico,

ademais de cabaletes, murais brancos en paredes para a expresión libre, barro e arxila, etc... Tamén será un ambiente preparado para ofrecerlle ao alumnado diferentes soportes para o fomento da súa expresión artística de xeito creativo, como por exemplo, pintar en encerados de cristal, espellos, lousa, diferentes papeis, elementos naturais, muros, chan, fiestras, etc.; e tamén a libre experimentación con distintos elementos para descubrir as súas posibilidades. Tamén haberá instrumentos musicais, material de refugallo para elaboralos e musicogramas sinxelos.

- Ambiente de xogo simbólico: aquí atoparemos todo tipo de material para o xogo do “como se...”, prestando un especial coidado a que os materiais non sexan estereotipados. Disporán de material como a cociña, comidas, vías de tren, animais, bonecos e roupa, así como tamén roupa e disfraces aportados polas familias. Gustaríanos destacar neste espazo a presentación de minimundos en diferentes soportes como caixas de cartón, alfombras, caixas de madeira, etc... estes minimundos xirarán en torno a temas de interese na aula, como pode ser un minimundo ártico, minimundo africano, minimundo dunha cidade ou pobo, etc.
- Ambiente de construcións: aquí atoparemos, amais das construcións xa coñecidas, elementos naturais para crear e explorar, como troncos, recortes de madeira, cortizas, paus e pólas, etc... Poderán mesturalos para facer a súa construción. Tamén neste ambiente dispoñemos dun espazo delimitado onde as nenas e nenos poden deixar as súas creacións dun día para outro, e así poder continuarlas ao día seguinte, facerlle modificacións, ampliacións, cambios, etc... xa que nos parece frustrante que, ás veces, por falta de tempo teñan que recoller todo e ao día seguinte volver a comezar. Por iso queremos ofrecerlles un espazo onde se lles poda dar continuidade e visibilidade ás súas creacións e construcións.
- Ambiente de luces e sombras: aquí temos a mesa de luz colocada sobre un moble á altura das nenas e nenos, cuns tallos á súa altura para unha maior comodidade. Neste ambiente desfrutarán das propiedades desta mesa e das posibilidades educativas que ofrece o material alí disposto, así como outro material natural que está ao seu alcance para diferentes ambientes. Algún material propio deste recuncho serán os materiais translúcidos, construcións imantadas, bandexas de metacrilato para xogar con auga e outros elementos naturais, letras e números transparentes, radiografías do corpo, ...
- Ambiente de transvases: neste ambiente temos dúas mesas feitas a medida con borde para unha mellor manipulación. Tamén hai cacharros e aparellos para traballar os transvases como vasos, xerras, coadores, peneiras, culleres, escumadeiras, etc.
- Ambiente de ciencias: neste último ambiente, dispoñemos tamén de material natural como no resto, pero traballarase con el doutro xeito, analizándoo e observándoo, investigando, rexistrando cambios, etc. Atoparemos material para experimentar coa ciencia, libros de investigación, balanzas e xerras medidoras, ordenador ou tablets para a búsqueda de información, ...

Dadas as circunstancias excepcionais coas que nos atopamos neste curso 2021- 2022, e tendo en conta o establecido no “Protocolo de adaptación ao contexto da COVID19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021-2022”, o trabalo nos ambientes de aprendizaxe terán limitacións, como o establecemento dun límite de alumnos/ as por ambiente e a redución dos materiais presentes en cada un (os materiais iranse cambiando de xeito periódico, para poder ofrecer unha maior variedade).

Para poder aproveitar os ambientes exteriores, o alumnado dispón dun vestiario axeitado, o que nos permite realizar sesións de tránsito, durante as cales o alumnado pode decidir se quere traballar dentro da escola ou fóra, independentemente das condicións climatolóxicas que nos atopemos.

Empregaremos estratexias que poden axudar na tarefa de achegamento do alumnado ás aprendizaxes:

- a) Proxectos: Ao redor dun tema ou aspecto de interese. Isto leva a buscar información e selecciónala para finalmente valorar a aprendizaxe realizada en procesos autoavaliativos e coavaliativos.
- b) Investigación no medio: Utilizaranse múltiples procesos para o coñecemento da realidade (observar, analizar, recoller, comparar, ordenar, clasificar, identificar, reflexionar explorar...)
- c) Saídas, visitas, traballo de campo e itinerarios: Elaborar rotas de observación e indicalas en planos ou esquemas sinxelos. Preparar o material necesario e organizar e contrastar todo o observado ou recollido.
- d) Realización de debates sobre temas de actualidade: De saúde, consumo, medioambientais...

Para que a información se converta nunha aprendizaxe eficaz, e para espertar o interese e fixar a atención sobre cada tema de estudo, realizaremos as seguintes actividades:

- Observación e comentario de láminas, fotos, imaxes, vídeos... ou facer algún experimento.
- Lectura dun texto narrativo inicial que ten como obxectivo a aproximación ao tema e a exploración de coñecementos previos.
- Actividades iniciais con propostas para traballar a expresión oral, falando sobre a lectura, como achegamento ao tema a estudar.
- Faremos fincapé no vocabulario descoñecido, aclarando o seu significado.
- Explicación de feitos do seu contorno.
- Actividades para reforzar a comprensión e a utilización dos coñecementos adquiridos e

que teñen por obxectivo comprender, razoar, aplicar e opinar.

- Elaboración de mapas conceptuais, para organizar os coñecementos.
- Realizar esquemas sinxelos, a partires do resumo, para que comprendan a relación entre os distintos conceptos.
- Probas tipo test, para recordar información específica.
- Un texto breve, para reflexionar sobre os propios comportamentos e actitudes.
- Actividades de repaso, que nos permiten manter o control da aprendizaxe e avaliar de maneira permanente o progreso dos alumnos/as, axudándonos a recoñecer o que se aprendeu e o que fai falta reforzar.
- Actividades de experimentación. Vailles permitir achegarse aos procesos científicos como método de coñecemento do mundo circundante.
- Actividades para adquirir hábitos e valores necesarios para convivir responsablemente. Dado que o grupo se converte en eixe da súa vida social necesitan saber que, para permanecer nel ten que cumprir unhas normas comúns e mostrar actitudes de cooperación e respecto.
- Outras posibles actividades de aprendizaxe son:
 - Organización de ficheiros temáticos de vocabulario, de álbums...
 - Producción de diarios de campo, biografías...
 - Elaboración dun cómic sobre un período histórico, monografías sobre un tema local...
 - Construción de maquetas.
 - Realización de xogos de orientación.
 - Dramatizacións...

4.1. ADAPTACIÓN DA METODOLOXÍA E ACTIVIDADES A OUTRAS MODALIDADES DE ENSINO.

Nos primeiros días do curso, enviaremos un cuestionario ás familias, para recadar información. Este cuestionario terá carácter confidencial, e axudaranos a coñecer os recursos dos que dispoñen as nosas familias, no caso de ser necesario cambiar o ensino presencial por unha modalidade semipresencial ou a distancia. Algunha da información relevante será coñecer se contan con conexión a Internet, que tipo de conexión teñen, de que medios informáticos dispoñen, etc. Tendo en conta a información obtida nos cuestionarios, poderemos adaptar a resposta educativa a cada unha das crianzas, axustándonos aos recursos dos que dispoñen e/ ou buscando alternativas que nos permitan compensar a ausencia deles.

Tendo en conta que nas tres escolas nos atopamos con grupos mixtos, nos que temos alumnado de educación infantil e do primeiro e segundo curso de educación, cada titora establecerá un horario de atención e traballo con alumnado, empregando a videoconferencia

como medio. En cada horario dispoñemos de sesións conxuntas, para continuar a traballar en gran grupo; pero tamén se establecerán sesións de traballo só co alumnado de educación primaria, e sesións de traballo por niveis, para desenvolver aprendizaxes máis específicas de cada nivel.

Nas materias que contan con libro de texto, a titora realizará unha recompilación de fichas de traballo, procurando seleccionar aquelas nas que se realice un reforzo/ repaso dos contidos traballados de xeito presencial na clase. Para o resto das materias, realizarase unha recompilación de recursos para traballar os distintos contidos. Tamén se deseñarán fichas de traballo, materiais, presentacións, vídeos, xogos, etc. Para compartir estes materiais empregaremos a aula virtual do centro, o correo electrónico e sistemas de almacenamento na nube.

Realizarase un control e rexistro diario das tarefas realizadas polo alumnado, e estableceranse diferentes reunións coas familias, para poder intercambiar información e inquedanzas sobre o desenvolvemento das actividades.

Dadas as especiais condicións coas que nos atopamos na educación a distancia, e tendo en conta a curta idade do alumnado, todas as propostas realizadas estarán suxeitas a un proceso de revisión constante, que nos permitirá realizar as modificacións necesarias para poder atender as necesidades educativas de todo o alumnado.

5. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A nosa intervención educativa atende á diversidade do alumnado. Todas as actuacións educativas están dirixidas a dar resposta ás diferentes capacidades, ritmos, estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses dos alumnos/as.

Co obxecto de nos axustar o máximo posible á realidade de cada alumno, realizarase unha valoración das súas características. Porase especial énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas da aprendizaxe, por condicións persoais ou de historia familiar.

Como recursos persoais para poder atender as necesidades educativas do noso alumnado, contamos, como recursos persoais, cunha especialista en Audición e Linguaxe (AL), compartida co CEIP de Pazos. Ao inicio de curso, e tras a avaliación inicial, o equipo docente do centro, establecerá as medidas educativas necesarias a nivel individual, que estarán nun período de constante revisión para, se é necesario, modificalas.

Destacaremos dúas modalidades de intervención:

- **Atención á diversidade xeral**, coa conseguinte acomodación do proceso ensino – aprendizaxe ás condicións particulares de cada neno/a (nivel de coñecementos previos, estilos de aprendizaxe, situación sociofamiliar...).
- **Atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio educativo**, que inclúe:
 - Nenas/ os con necesidades educativas especiais (vinculadas á diversidade funcional ou trastorno grave de conduta).
 - Alumnado con altas capacidades.
 - Nenos/ as de incorporación tardía ao sistema educativo.

En canto se detecten dificultades de aprendizaxe nalgún alumno, poñeranse en funcionamento as medidas de **reforzo educativo**. Esta medida ordinaria de atención á diversidade será levada a cabo pola mestra titora ou por algunha das persoas responsables dos apoios dentro da aula ordinaria.

Se un alumno, procedente doutro país se incorpora ao sistema educativo, presentando carencias na lingua poñeranse en marcha as medidas establecidas na **Orde do 24 de febreiro pola que se establecen as medidas de atención específica ó alumnado procedente do estranxeiro**.

No caso de persistir as dificultades, a titora solicitará a intervención da xefa do Departamento de Orientación, que procederá a valorar as necesidades educativas do alumno/ a.

As actividades organizaranse por categorías en función da súa distinta finalidade. Por un lado, estarán as actividades de reforzo, de consolidación daquelas aprendizaxes que consideramos básicas. Por outro lado, deseñaranse outro tipo de actividades máis diversificadas que impliquen ben unha complexidade maior, ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

As adaptacións na metodoloxía didáctica son un recurso que se pode introducir na forma de enfocar ou presentar determinados contidos ou actividades, como consecuencia de diversas circunstancias:

- Os distintos graos de coñecementos previos detectados nos alumnos/as.
- A existencia de diferentes graos de autonomía e responsabilidade entre os alumnos/as.
- A identificación de dificultades en procesos anteriores con determinados alumnos/as.
- As modificacións non deberían producirse só como resposta á identificación de dificultades, senón como prevención das mesmas.

As medidas de atención á diversidade adoptadas aparecen reflectidas no Plan de Atención á Diversidade.

6. AVALIACIÓN.

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global. Terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas e na adquisición das competencias clave segundo establece a **Orde do 9 de xuño de 2016 que regula a avaliación.**

No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

Os mestres e as mestras avaliarán tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente, para o que establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.

6.1. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN.

Para avaliar a adquisición das aprendizaxes por parte dos alumnos e alumnas, empregaremos os seguintes procedementos e instrumentos:

- A observación, entendéndose como un proceso de atención sostida e voluntaria, que se realizará mediante:
 - Listas de control.
 - Rexistros anecdóticos.
 - Escalas de observación.
 - Diario de clase.
- Análise de tarefas mediante:
 - Análise do caderno de clase do alumno.
 - Análise de textos escritos e pequenas investigacións e traballos.
 - Xogos de simulación e dramáticos.

6.2. DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Durante as primeiras semanas do curso escolar realizarase unha avaliación inicial. Esta avaliación, que incluírá a análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior, a

valoración da situación emocional do alumno/a, e se completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que se consideren oportunas para cada alumno. Os resultados desta avaliación inicial reflectiranse no apartado destinado a tal fin na aplicación XADE, así como no caderniño de cada profesor.

6.3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN. MÍNIMOS.

O profesorado tomará como referencia os criterios de avaliación para valorar e cualificar as aprendizaxes e os coñecementos básicos que debe alcanzar o alumnado nas diferentes áreas do currículo, tendo en conta que cada neno ten o seu ritmo e o seu estilo de maduración, desenvolvemento e aprendizaxe, por iso, a súa afectividade, as súas características persoais, as súas necesidades, intereses e estilo cognitivo deberán ser elementos para ter en conta nos procesos de avaliación e cualificación que se realicen.

Os resultados da avaliación do alumnado na Educación Primaria expresaranse cunha cualificación numérica no XADE.

O alumno ou a alumna accederá ao curso seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor, na sesión de avaliación.

⇒ **Criterios mínimos de promoción das áreas instrumentais.**

➤ Linguas:

- Ler con fluidez textos axeitados ao seu nivel.
- Comprender o sentido xeral dos textos orais e escritos.
- Narrar de xeito ordenado feitos.
- Memorizar pequenos textos (poesía, trabalinguas...)
- Escribir ao ditado palabras e oracións curtas con grafía lexible.
- Producir textos escritos breves e sinxelos, respectando as normas de escritura básica.

- Aplicar e respectar as seguintes normas ortográficas: ortografía natural (separacións e unións correctas); m antes de p e b; r- rr, c/ z/ q, gue/ gui; maiúscula en nomes propios.

- Aplicar concordancia de xénero e número.

➤ **Matemáticas:**

- Ler, escribir, contar e ordenar números ata o 999.
- Realizar sumas e restas sinxelas con levada e sen levada.
- Resolver problemas sinxelos con sumas e/ou restas.
- Identificar figuras planas e corpos xeométricos sinxelos.
- Iniciarse no manexo das unidades de lonxitude, tempo e diñeiro.
- Iniciarse na multiplicación.

⇒ **Criterios mínimos nas áreas de ciencias da natureza e ciencias sociais:**

- Asimilar os contidos básicos de cada unha das unidades.
- Empregar de xeito correcto o novo vocabulario adquirido.
- Manexar técnicas moi básicas de observación, recollida e interpretación de datos.
- Valorar e respectar o medio físico e social así como o legado histórico dos nosos devanceiros.

⇒ **Criterios mínimos na área de Educación Artística (Plástica):**

- Coidar a presentación das tarefas.
- Asimilar os contidos básicos de cada unha das actividades.
- Respectar os materiais e as tarefas dos compañeiros/ as.
- Manexar técnicas básicas expostas na clase.

⇒ **Criterios mínimos na área de Valores sociais e cívicos:**

- Asimilar os contidos básicos de cada unha das unidades.
- Mostrar empatía e interese respecto a situacións diferentes.
- Valorar e respectar o medio físico e as persoas que o arrodean.
- Aplicar os contidos prácticos expostos na clase ao contexto real.

Para establecer a **nota de cualificación do alumno/ a en cada unha das áreas**, seguiranse as seguintes porcentaxes:

⇒ Material e o seu coidado: 10%

⇒ Probas escritas e orais realizadas na clase: 25%

⇒ Actitude (esfuerzo, interese, participación, etc.): 10%

⇒ Traballo na clase e desenvolvemento das tarefas (no libro, caderno de clase, fichas, proxectos...): 55%

A nota global será a suma dos apartados 1, 2, 3 e 4.

Nas áreas de Educación Artística (Plástica) e Valores sociais e cívicos, dado o carácter práctico das mesmas, a nota de cualificación establecerase seguindo as seguintes porcentaxes:

- ⇒ Material e o seu coidado: 10 %
- ⇒ Actitude (esfuerzo, interese, participación, etc.): 10 %
- ⇒ Traballo na clase e desenvolvemento das tarefas: 80 %

MODELO DE TABLA DE SEGUIMIENTO DO APARTADO DE ACTITUDE:

	NUNCA (1)	ÁS VECES (2)	CASE SEMPRE (3)	SEMPRE (4)
Esforzase na realización de tarefas.				
Amosa un ritmo de traballo axeitado.				
Resolve conflitos de xeito amistoso.				
Respecta a quenda de palabra.				
Presenta unha actitude participativa.				
Non amosa actitudes discriminatorias.				
Logra manter a atención.				
Amosa interese por aprender.				
Valora as producións alleas.				
E quen de traballar en pequeno grupo.				

6.4. INFORMACIÓN ÁS FAMILIAS.

Manterase unha comunicación fluída e regular coas familias, informándolles de todo o relativo ao proceso continuo de aprendizaxe en beneficio sempre do alumnado. Búscase a participación e apoio da familia no proceso educativo dos seus fillos/ as.

Ao comezo do curso farase unha reunión informativa para tratar diversos temas do novo curso. Finalizada cada unha das sesións de avaliación informaráselles por escrito da evolución académica e das medidas propostas para reforzo e/ou recuperación, se fose o caso. Entre esa

información constará cando proceda, a decisión sobre a promoción ao curso seguinte.

De xeito escrito, por notas, tamén se manterá contacto coas familias. No caso de ser necesario facer unha tutoría a nivel individual, será necesario pedir unha cita a mestra titora, para que esta poida falar co resto do profesorado que lle imparte clase ao alumno/ a, e recadar información sobre o mesmo/ a. As sesións de tutoría realizaranse de xeito presencial, sempre que sexa posible. Se a situación sanitaria o imposibilita, empregaranse xeitos telemáticos como a videochamada ou a chamada telefónica.

Toda información relacionada co funcionamento e organización do centro estará dispoñible na páxina web do centro.

7. ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN E REFORZO.

Ao longo do curso, a titora prestará especial atención ao alumnado que presenta algunha dificultade na adquisición dalgún contido, adaptando a metodoloxía e incorporando novas actividades que permitan o reforzo e afianzamento do mesmo, asegurándose que as mesmas se adaptan as necesidades educativas da alumna/ o, e que compren o seu obxectivo de clarificar e axudar a ditas aprendizaxes. Neste senso, o profesorado especialista do centro, disporá de sesións de apoio nas tres escolas, para, deste xeito, poder ofrecer unha atención máis individualizada ao noso alumnado.

8. PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN EN VALORES.

A educación en valores pódese definir como un proceso de desenvolvemento en construción persoal. A través das distintas actividades que se recollen no Plan de convivencia do centro, trataremos de educar na capacidade de diálogo do alumnado, na súa autonomía, na súa racionalidade co obxectivo de construír principios e normas que actúen sobre o seu coñecemento e a súa conduta.

Ao longo do curso prestaremos moita atención a educación e desenvolvemento emocionais, polo que se realizarán distintas actividades relacionados cos mesmos e as habilidades sociais. Tamén continuaremos a realizar unha actualización de recursos, tanto bibliográficos como materiais, apostando por un modelo de coeducación e igualdade.

9. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PROXECTO LECTOR.

Na etapa de Educación Primaria un dos obxectivos é desenvolver o gusto pola lectura, facendo dela unha rutina diaria na que as crianzas atopen entretemento e pracer.

Como accións máis importantes nesta etapa:

- Dedicar un tempo de lectura común para todo o Centro para conseguir un progresivo gusto pola lectura.
- Dedicar un tempo de polo menos 30 minutos á lectura colectiva por quendas en voz alta.
- Realizar diariamente actividades que fomenten a comprensión lectora e expresión oral e escrita.

Para poder desenvolver estas accións, establecerase dentro do horario semanal de cada unha das escolas, unha sesión de traballo específico relacionado co proxecto lector do centro. Nesta sesión traballaranse distintos tipos de textos e lecturas, de xeito lúdico e interactivo.

10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.

Durante este curso realizaremos nas escolas distintas actividades que impliquen o emprego de TICs: videochamadas entre escolas, paneis para traballar coa Beebot, uso de plataformas corporativas da Consellería, etc. Neste ámbito gustaríanos seguir avanzando, e introducir outras novidades como formar parte das escolas na nube ou introducir os códigos QR.

Por outra banda, e tendo en conta a importancia de mellorar a competencia dixital, introduciremos ao noso alumnado no uso da aula virtual do centro, para que coñezan o seu funcionamento. Este tipo de actividades desenvolveranse, principalmente nas primeiras semanas do curso, para dotar aos nenos e nenas das ferramentas necesarias para o seu uso, no caso de ser necesario de cambiar a docencia presencial pola docencia a distancia.

11. ACCIÓNS QUE CONTRIBÚEN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

Tal como se recolle no Plan de Convivencia as accións son:

- ✧ Actuacións preventivas.
- ✧ Actividades para a integración e participación do alumnado.
- ✧ Actividades que favorezan a relación de familia e centro.
- ✧ Actividades de sensibilización fronte ao acoso.
- ✧ Actividades de sensibilización da comunidade educativa en igualdade homes e mulleres.
- ✧ Actuacións conxuntas de órganos de goberno, de coordinación docente distintos equipos docentes e a orientadora.
- ✧ Actuacións do profesorado tutor para a integración do alumnado de ingreso.
- ✧ Actuacións específicas para a prevención da violencia sexista, racista ou outro tipo.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO.

A situación lingüística coa que nos atopamos no centro é moi heteroxénea: a maioría do alumnado que forma parte do noso centro ten o castelán como lingua materna; nunha das

escolas, hai un número salientable de alumnado procedente do estranxeiro, e neste curso, incorporase unha nova alumna noutra das escolas. Tendo en conta esta realidade lingüística, dende o centro proporemos distintas actividades que promovan o uso da lingua galega e o seu coñecemento. O profesorado organizará distintas actividades, concursos, etc. que favorezan que as crianzas valoren a lingua galega e a empreguen para comunicarse de distintas formas.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Dada a situación sanitaria na que nos atopamos, para este curso aínda non temos prevista ningunha saída ou visita. No caso de que a situación sanitaria permitise realizar algunha, o Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares, procederá a súa organización, seguindo as canles establecidas para a súa aprobación e desenvolvemento.

Atendendo ao establecido na Orde do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/ 22 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia,, durante o curso escolar celebraranse, como mínimo, as seguintes conmemoracións:

- 20 de novembro de 2020: Día universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2020: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2020: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2020: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2020: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2021: Día Internacional da Educación.
- 30 de xaneiro de 2021: Día Escolar da non Violencia e da Paz.
- 8 de marzo de 2021: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2021: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 8 ao 12 de marzo de 2021: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 7 de abril de 2021: Día Mundial da Saúde.
- Entre o 19 e o 23 de abril de 2021: Semana do Libro.
- 2 de maio de 2021: Día Internacional contra o Acoso Escolar.
- 9 de maio de 2021: Día de Europa.
- Do 10 ao 14 de maio de 2021: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2021: Día Mundial do Ambiente.

Para favorecer a visibilidade e integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual, tamén se realizarán actividades específicas próximas ás datas de celebracións

internacionais, tendo en conta o establecido no artigo 26.2 da Lei 2/ 2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.

Para o traballo de ditas conmemoracións, propóranse actividades a nivel de centro e/ ou de aula, deseñadas especificamente para estas xornadas.

14. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.

Para avaliar a adecuación da programación á consecución dos obxectivos educativos propostos valoraranse:

- Grao de desenvolvemento da programación, adecuación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ás características e necesidades do alumnado.
- Eficiencia das medidas curriculares e organizativas.
- As aprendizaxes alcanzadas polo alumnado.
- As medidas de atención á diversidade aplicadas.
- Clima de traballo na aula.
- A coordinación do equipo docente e relación co resto da comunidade educativa: profesorado, alumnado e familias..

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
EDUCACIÓN MUSICAL**

**C.R.A. O ESQUÍO
CURSO 2021/2022**

1. Introducción
2. Educación infantil
 - 2.1 Relación cos diferentes elementos do currículo
 - 2.1.1 Obxectivos da área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal
 - 2.1.2 Contido
 - 2.1.3 Criterios de avaliación
3. Educación primaria: 1º Primaria
 - 3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares da materia que forman parte do perfil competencial.
 - 3.2. Concreción de estándares de aprendizaxe: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e criterios de avaliación.
4. Educación Primaria: 2º Primaria.
 - 4.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares da materia que forman parte do perfil competencial.
 - 4.2. Concreción de estándares de aprendizaxe: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e criterios de avaliación.
5. Concrecións metodolóxicas que require a materia.
6. Materiais e recursos didácticos.
7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.
8. Medidas de atención á diversidade.
9. Ensino a distancia.

1. INTRODUCCIÓN - XUSTIFICACIÓN

A área de Educación Musical tanto na Educación Infantil coma na Primaria debe fundamentarse na adquisición das capacidades que contribúan ao desenvolvemento integral e artístico das nenas e nenos, a apreciación da música como parte creativa, gusto pola diversidade de sons e instrumentos e tipos de música e destrezas rítmicas e de canto coral.

Mediante a danza e o canto, contribuímos á súa capacidade de expresión emocional e física, tan importante nestas idades.

As clases de música no CRA impártense coas etapas de educación infantil e primaria mesturadas, o que aporta unha gran riqueza e diversas posibilidades para traballar os diferentes aspectos da materia.

Nesta programación desenvólvese o relativo a educación primaria, mais trabállase tamén na área de infantil, as mesmas actividades adaptadas a cada unha das etapas.

2. EDUCACIÓN INFANTIL

2.1 RELACIÓN COS DIFERENTES ELEMENTOS DO CURRÍCULO

2.1.1 Obxectivos da área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

1. Formarse unha autoimaxe axustada e positiva, identificando gradualmente as propias características, posibilidades e limitacións a través da interacción coas outras persoas, desenvolvendo sentimentos de autoestima e alcanzando maior autonomía persoal.

2. Coñecer e representar o propio corpo, identificando as súas partes e algunhas das súas funcións, descubrindo as posibilidades de acción e de expresión, e coordinando e controlando cada vez con maior precisión xestos e movementos.

3. Identificar os propios sentimentos, emocións, necesidades e preferencias, e ser capaces de expresalos e comunicalos, así como identificar e respectar tamén os das outras persoas.

8. Mostrar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais: idade, sexo, etnia, cultura, personalidade, características físicas...

9. Descubrir, coñecer e vivir o xogo como medio que favorece a aceptación propia, o desenvolvemento humano, a manifestación de emocións, o respecto ás demais persoas, a aceptación de regras, a seguridade persoal e a aceptación da identidade sexual y cultural.

2.1.2 Contidos

Para conseguir a adquisición destes obxectivos imos a traballar a través dos contidos, establecidos polo citado Decreto 330/2009 do 4 de xuño e que na área de Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal se dividen en 4 grandes bloques. A continuación cítanse os contidos establecidos en cada un dos bloques, destacando que estes contidos serán traballados de forma conxunta e interrelacionados ao longo das unidades didácticas.

O corpo e a propia imaxe

-Identificación do esquema corporal a través da exploración do propio corpo, das súas características, sensacións, percepcións e interaccións cos compañeiros.

-Recoñecemento das percepcións sensoriais como medio de comprensión do mundo.

-Identificación, verbalización, control e expresión dos propios sentimentos e emocións.

-Aceptación da propia imaxe a través do descubrimento das súas posibilidades motrices.

-Aceptación das diferenzas nas persoas evitando actitudes discriminatorias.

-Adquisición de referencias espazo-temporais partindo do corpo, persoas e obxectos.

Xogo e movemento

-Implicación no xogo e no movemento con iniciativa e conciencia das posibilidades.

- O xogo como medio para coñecer a realidade, como forma de gozo e relación cos demais.
- Establecemento de acordos durante o xogo e comprensión e aceptación das normas.
- Potenciación do xogo como ferramenta para coñecer tanto a súa cultura como outras.
- Progresión na coordinación psicomotriz fina e grosa.
- Progresión no dominio das habilidades motoras e control do equilibrio, ton e respiración.
- Adquisición de noións básicas de orientación e de coordinación en diferentes contextos.
- Coñecemento das posibilidades perceptivas, motrices e expresivas propias e das demais persoas amosando interese por aprender novas habilidades.

A actividade cotiá

- Resolución e planificación autónoma das tarefas tendo en conta posibilidades e limitacións.
- Adquisición de hábitos básicos de organización, constancia, atención, iniciativa e esforzo.
- Gusto polo traballo ben feito empregando recursos axeitados e pedindo axuda se a necesita
- Adecuación do seu comportamento ás necesidades dos demais e ás normas do grupo
- Autorrecoñecemento da identidade persoal: capacidades, actitudes e coñecementos.

2.1.3 Criterios de avaliación.

- Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e as súas diferentes partes.
- Coordinar e controlar o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá.
- Recoñecer os sentidos e identificar percepcións e sensacións.
- Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade, manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións.
- Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade.
- Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender os das demais persoas.
- Participar en xogos, mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas.
- Participar en xogos e actividades colectivas aceptando as normas que os rexen.

3. EDUCACIÓN PRIMARIA: 1º DE PRIMARIA

3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares da materia que forman parte do perfil competencial.

Comunicación lingüística (CCL)

EMB1.4.1. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.

EMB1.4.2. Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.

EMB2.2.4. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

EMB2.1.1. Repite esquemas rítmicos escoitados.

EMB2.3.1. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.

EMB2.3.2. Xoga a pregunta-resposta con motivos melódicos e rítmicos.

EMB2.3.3. Crea pequenos esquemas rítmicos con brancas, negras e silencio de negra.

Competencia dixital (CD)

EMB1.1.4. Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva destas calidades.

EMB1.5.3. Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.

Aprender a aprender (CAA)

EMB1.1.1. Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.

EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca e negra.

5EMB2.1.2. Elabora pequenos instrumentos con materiais de reciclaxe.

EMB2.3.4. Elix e combina ostinatos rítmicos sinxelos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais, con identificación da súa grafía.

Competencias sociais e cívicas (CSC)

EMB1.2.2. Respecta as opinións dos seus compañeiros e das súas compañeiras, así como do profesorado.

EMB2.2.1. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.

EMB3.1.1. Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.

Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

Conciencia e expresións culturais (CCEC)

EMB1.1.2. Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.

EMB1.3.2. Coñece as figuras do/da director/ora de orquestra, instrumentista e público.

EMB1.4.1. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.

EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación,

longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son,

silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca e negra.

EMB2.3.1. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.

EMB3.2.3. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións.

3.2. Concreción de estándares de aprendizaxe: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e criterios de avaliación.

1º PRIMARIA	
1º TRIMESTRE	
CRITERIO DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
B1.1. Explorar, escoitar e describir calidades e características de materiais, obxectos, sons e instrumentos presentes no contexto natural	EMB1.1.1. Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, obxectos, dos animais e da voz.
	EMB1.1.5. Identifica voces masculinas e femininas.
B1.2. Manter unha actitude de respecto e de escoita activa.	EMB1.2.1. Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións.
B2.1. Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras e musicais do corpo e doutros obxectos, manipulando materiais como fonte de son.	EMB2.1.1. Repite esquemas rítmicos escoitados
B2.2. Exercitar as vocalizacións e as pronuncias interpretando un pequeno repertorio de cancións sinxelas e practicando a improvisación.	EMB2.2.4. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.
B3.2. Coñecer e valorar as posibilidades sonoras, de movemento e expresivas do corpo.	EMB3.2.1. Responde co seu corpo a estímulos sonoros.
2º TRIMESTRE	
CRITERIO DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
B1.1. Explorar, escoitar e describir calidades e características de materiais, obxectos, sons e instrumentos presentes no contexto natural	EMB1.1.3. Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.
B1.4. Comunicar utilizando un vocabulario adecuado ás sensacións e ás impresións sentidas na audición.	EMB1.4.1. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.
B2.2. Exercitar as vocalizacións e as pronuncias interpretando un pequeno	EMB2.2.1. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións

repertorio de cancións sinxelas e practicando a improvisación.	sinxelas.
B3.2. Coñecer e valorar as posibilidades sonoras, de movemento e expresivas do corpo.	EMB3.2.2. Coordinar extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.
3º TRIMESTRE	
CRITERIO DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
B1.3. Coñecer obras curtas de distintos estilos e de diferente autoría.	EMB1.3.2. Coñece as figuras do/da director/ora de orquestra, instrumentista e público.
B1.4. Comunicar utilizando un vocabulario adecuado ás sensacións e ás impresións sentidas na audición.	EMB1.4.2. Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.
B1.5. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade e carácter).	EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca e negra.
B2.3. Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento.	EMB2.3.1. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.
B3.2. Coñecer e valorar as posibilidades sonoras, de movemento e expresivas do corpo.	EMB3.2.3. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións

Os **instrumentos de avaliación** utilizados serán demostracións directas da actividade e escalas de observación.

4. EDUCACIÓN PRIMARIA: 2º DE PRIMARIA

4.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave. Concreción que recolla a relación dos estándares da materia que forman parte do perfil competencial.

Comunicación lingüística (CCL)

EMB1.4.1. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.

EMB1.4.2. Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)

EMB2.1.1. Repite esquemas rítmicos escoitados.

EM2.3.4. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.

EMB2.4.1. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.

EMB2.4.3. Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol.

Competencia dixital (CD)

EMB1.1.4. Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva das calidades traballadas.

EMB1.5.3. Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.

Aprender a aprender (CAA)

EMB1.1.1. Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.

EMB1.3.2. Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos.

EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.

EMB2.3.4. Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.

EMB2.4.3. Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol.

EMB2.4.5. Elix e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes, con identificación da súa grafía.

Competencias sociais e cívicas (CSC)

EMB1.2.1. Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións.

EMB1.4.3. Coñece e respecta as normas de comportamento básicas en concertos e outras representacións musicais.

EMB2.3.1. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.

EMB3.1.1. Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.

EMB3.1.2. Interactúa adecuadamente cos compañeiros e coas compañeiras, amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas.

Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

Conciencia e expresións culturais (CCEC)

EMB1.1.2. Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.

EMB1.3.2. Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos.

EMB1.4.1. Representa mediante diferentes técnicas os aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscitou.

EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.

EMB1.6.1. Recoñece e identifica algúns instrumentos, e clasifícaaos por familias.

EMB2.3.1. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.

EMB2.4.5. Elix e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes, con identificación da súa grafía.

EMB3.1.1. Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.

4.2. Concreción de estándares de aprendizaxe: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e criterios de avaliación.

2º PRIMARIA	
1º TRIMESTRE	
CRITERIO DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
B1.1. Explorar, escoitar e describir calidades e características de materiais, obxectos, sons e instrumentos presentes no contexto natural.	EMB1.1.1. Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, instrumentos, obxectos, animais e da voz.
	EMB1.1.2. Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascenden. e descenden., forte, piano, agudo e grave.
B1.4. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado.	EMB1.4.1. Representa con diferentes técnicas aspectos básicos dunha audición e os sentimentos que suscita.
	EMB1.4.3. Coñece e respecta as normas de comportamento básicas en concertos e representacións musicais.
B2.1. Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras e musicais do corpo e doutros obxectos, manipulando distintos materiais como fonte de son.	EMB2.1.1. Repite esquemas rítmicos escoitados
B2.3. Exercitar as vocalizacións e as pronuncias interpretando un pequeno repertorio de cancións sinxelas e practicando a improvisación.	EMB2.3.4. Le e interpreta con ritmo ladaiñas e cancións ao unísono.
B2.4. Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento.	EMB2.4.1. Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.
2º TRIMESTRE	
CRITERIO DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
B1.1. Explorar, escoitar e describir calidades e características de materiais, obxectos, sons e instrumentos presentes no contexto natural.	EMB1.1.3. Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.

Instrumentos presentes no contexto natural	
B1.3. Coñecer obras curtas de distintos estilos e de diferente autoría	EMB1.3.1. Coñece algunhas persoas compositoras e relaciónaaas coas súas obras.
B1.4. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado.	EMB1.4.2. Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel. EMB1.4.3. Coñece e respecta as normas de comportamento en concertos e representacións musicais.
B1.5. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).	EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.
B2.4. Reproducir, crear e representar esquemas rítmicos e melódicos coa voz, o corpo, os instrumentos e patróns de movemento	EMB2.4.3. Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra. Clave de sol.
B3.1. Realizar pequenas coreografías.	EMB3.1.1. Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.
3º TRIMESTRE	
CRITERIO DE AVALIACIÓN	ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE
B1.3. Coñecer obras curtas de distintos estilos e de diferente autoría	EMB1.3.1. Coñece algunhas persoas compositoras e relaciónaaas coas súas obras.
B1.4. Comunicar as sensacións e as impresións sentidas na audición, utilizando un vocabulario adecuado.	EMB1.4.2. Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.
B1.5. Identificar e expresar a través de diferentes linguaxes algúns dos elementos dunha obra musical (timbre, velocidade, intensidade ou carácter).	EMB1.5.1. Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama (liñas e espazos), clave de sol e duracións.
B2.1. Coñecer e utilizar as posibilidades sonoras e musicais do corpo e doutros obxectos, manipulando distintos materiais como fonte de son.	EMB2.1.2. Crea pequenos instrumentos con materiais de reciclaxe.
B2.3. Exercitar as vocalizacións e as pronuncias interpretando un pequeno repertorio de cancións sinxelas e practicando a improvisación.	EMB2.3.1. Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.
B3.1. Realizar pequenas coreografías.	EMB3.1.1. Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.

Os **instrumentos de avaliación** utilizados serán demostracións directas da actividade e escalas de observación.

5. Concrecións metodolóxicas que require a materia.

Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención de dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten esas dificultades.

A metodoloxía didáctica será fundamentalmente activa, na que o alumnado é o protagonista dos procesos de percepción e expresión nos distintos aspectos da formación musical.

As liñas pedagóxicas de actuación son as que se expoñen a continuación:

- ✓ Participación directa do alumnado na construción do coñecemento, considerando os seus intereses e posibilidades .

- ✓ Aprendizaxe baseado no descubrimento e no construtivismo, favorecendo a relación entre o que se sabe e os novos contidos, promovendo o desenrolo de estratexias propias da busca e fomentando actitudes de interese e curiosidade pola observación de distintos fenómenos.

- ✓ Metodoloxía intuitiva que parte da observación directa e indirecta, na recollida de información e no seu tratamento.

Métodos didácticos utilizados:

- ✓ Método "Orff", para traballa-lo sentido do ritmo con emprego de instrumentos de percusión.

- ✓ Método "Kodaly", intensifica a formación auditivo-vocal dentro da escala pentatónica.

- ✓ Método "Dalcroze" que parte do ritmo como ximnasia rítmica musical á que dá unha expresión plástica.

- ✓ Método "Willens" , para traballar os distintos aspectos musicais, partindo sempre da experiencia do alumnado.

A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo cooperativo e en equipo.

Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

6. Materiais e recursos didácticos.

- Ordenador e canón.

- Fichas de traballo elaboradas pola mestra.

- Instrumentos de pequena percusión, placas "Orff" e outros instrumentos de percusión.

- Materiais de refugallo que serán reutilizados, aproveitando ao máximo as súas posibilidades sonoras e rítmicas.

7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións das áreas troncais, específicas e de libre configuración autonómica serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe que figuran nos anexos I, II e III do Decreto 105/2014, do 4 de setembro. Os criterios de cualificación corresponderase coa ponderación do perfil de área, tal e como se recolle no apartado 3 da presente programación.

A avaliación das competencias clave está integrada na avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado, na medida en que ser competente supón mobilizar os coñecementos, as destrezas, as actitudes e os valores para dar resposta ás situación expostas, dotar de funcionalidade as aprendizaxes e aplicar o que se aprende desde una formulación integradora.

O profesorado utilizará procedementos de avaliación variados para facilitar a avaliación do alumnado como parte integral do proceso de ensino e aprendizaxe, e como unha ferramenta esencial para mellorar a calidade da educación. Así mesmo, incorpóranse estratexias que permitan a participación do alumnado na avaliación dos seus logros, como a autoavaliación, a avaliación entre iguais ou a coevaluación. Estes modelos de avaliación favorecen a aprendizaxe desde a reflexión e valoración do alumnado sobre as súas propias dificultades e fortalezas, sobre a participación dos compañeiros/as nas actividades de tipo cooperativo e desde a colaboración co profesorado na regulación do proceso de ensinoaprendizaxe.

En canto ao promoción, o alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado tutor/a.

8. Medidas de atención á diversidade.

Todo grupo, como suma de persoas únicas con características individuais, implica unha diversidade intrínseca que é preciso atender desde o punto de vista educativo. É por iso que as actividades adaptaranse á realidade de cada grupo e, na medida do posible, establecerase diferentes niveis de dificultade e variantes para as actividades, para deste xeito atender as individualidades presentes.

Dentro desta diversidade cabe destacar o Alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo (ANEAE), que segundo a LOMCE é aquel que presenta necesidades educativas especiais, dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e

hiperactividade (TDAH), altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar poida. En calquera destes casos hai que realizar unha intervención inclusiva que asegure o máximo desenvolvemento de cada un apoiándose en medidas tanto curriculares como organizativas.

Para finalizar con este apartado hai que dicir que neste centro hai alumnado que presente necesidades específicas de apoio educativo e conta co apoio da mestra de educación musical para a realizar determinadas actividades que entrañan máis dificultade. Observarase con atención a súa evolución ao longo do ano e determinaranse medidas necesarias de reforzo educativo.

9. Ensino a distancia.

Se en algún momento do curso non fose posible a docencia presencial, continuaríase de forma telemática a través da aula virtual,

tanto a comunicación co alumnado como as actividades, explicacións...

Durante o tempo de clases presenciais potenciarase o uso de das ferramentas TIC e o uso da aula virtual, coa finalidade de que, no caso de que sexa preciso levar a cabo esa docencia telemática, esta se desenvolva coa maior facilidade posible.

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
LINGUA ESTRANXEIRA (INGLÉS)**

C.R.A. O ESQUÍO

CURSO 2021/2022

INDICE:

1. 2º CICLO DE ED. INFANTIL

- 1.1 COMPETENCIAS BÁSICAS
- 1.2 OBXECTIVOS
- 1.3 CONTIDOS
- 1.4 METODOLOXÍA
- 1.5 ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
- 1.6 CRITERIOS DE AVALIACIÓN
- 1.7 MATERIAIS

2. ED. PRIMARIA

- 2.1 OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA
- 2.2 CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.
 - 2.2.1 1º CURSO DA ED. PRIMARIA
 - 2.2.2 2º CURSO DA ED. PRIMARIA
- 2.3 METODOLOXÍA, MATERIAIS E RECURSOS.
- 2.4 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE
- 2.5 AVALIACIÓN (ESTÁNDARES, COMPETENCIAS E MÍNIMOS IMPRESCINDIBLES, CRITERIOS DE AVALIACIÓN)
 - 2.5.1 1º CURSO DA ED. PRIMARIA
 - 2.5.2 2º CURSO DA ED. PRIMARIA

1. A ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA NA EDUCACIÓN INFANTIL

A aprendizaxe dunha lingua estranxeira é considerada como un elemento enriquecedor na Educación Infantil, tanto polas necesidades culturais dos nosos tempos coma polo alto grao de compatibilidade dos procedementos involucrados na aprendizaxe da lingua inglesa cos obxectivos propostos no currículo para esta área.

A capacidade dos nenos e nenas máis pequenos para aprender idiomas é coñecida e aceptada pola maioría dos especialistas, ao que se lle engade a posibilidade de integrar o ensino do inglés na metodoloxía da Educación Infantil en xeral. Ao iniciar o estudo dunha lingua estranxeira a unha idade temperá, preténdese que a adquisición da lingua se realice dun xeito lúdico e estimulante que prepare ao neno ou nena para o proceso continuado que abarcará a Educación Primaria e Secundaria na súa totalidade. Os nenos e as nenas que teñen este contacto cunha lingua estranxeira na Educación Infantil desenvolverán, cun esforzo mínimo, un conxunto de aptitudes e capacidades (sobre todo de comprensión auditiva e de pronuncia) que os axudará ao longo dos seus anos de estudo.

O ensino da lingua inglesa bríndanos a oportunidade de integrar diferentes áreas, tales como autonomía persoal, medio físico e social, comunicación e representación, dun xeito globalizador, así como de demostrar a súa interdependencia. Polo tanto, coas actividades propostas na aula, os nenos non só aprenden o inglés, senón que o utilizan como unha ferramenta de comunicación que lles permite descubrir e coñecer o seu corpo e adquirir unha imaxe positiva de si mesmos e dos seus compañeiros e compañeiras, co fin de adoptar actitudes autónomas con hábitos básicos de saúde e benestar e iniciar e promover as súas relacións sociais cos outros nenos e cos adultos.

1.1 AS COMPETENCIAS BÁSICAS

Na definición que a Lei Orgánica de Educación (LOE) fai do currículo, atopamos tanto os compoñentes tradicionais (obxectivos, contidos, métodos pedagóxicos e criterios de avaliación) como as competencias básicas. Aínda que as competencias básicas veñen indicadas para o ensino obrigatorio, é preciso que o seu desenvolvemento se inicie desde o comezo da escolarización, de xeito que a súa adquisición se realice de forma progresiva e coherente.

Fronte a un modelo educativo centrado na adquisición de coñecementos máis ou menos teóricos, desconectados entre si nalgunhas situacións, un proceso educativo baseado na adquisición de competencias incide, fundamentalmente, na adquisición duns saberes imprescindibles, prácticos e integrados, saberes que terán que ser demostrados polos alumnos e alumnas.

En suma, unha competencia é a capacidade posta en práctica e demostrada de integrar coñecementos, habilidades e actitudes para resolver problemas e situacións en contextos diversos. Hai un aspecto que debe salientarse, sobre o que se pode chamar carácter combinado da competencia: o alumno ou alumna, mediante o que sabe, debe demostrar que o sabe aplicar, pero

ademais que sabe ser e estar. Desta forma vemos como unha competencia integra os diferentes contidos que son traballados na aula, exemplo dunha formación integral do alumnado. En suma, estamos recoñecendo que a institución escolar no só prepara ó alumno ou alumna no coñecemento de saberes técnicos e científicos, senón que o fai tamén como cidadán/cidadá; por iso é polo que debe demostrar unha serie de actitudes cívicas e intelectuais que impliquen o respecto aos demais, ser responsable, traballar en equipo e ademais que implique a resolución de problemas na práctica.

Tamén é importante outro aspecto: formar en competencias permite facer fronte á constante renovación de coñecementos que se produce en calquera área do ensino.

No noso sistema educativo considérase que as competencias básicas que debe ter o alumno e alumna cando finaliza a súa escolaridade obrigatoria para enfrontarse aos retos da súa vida persoal e laboral son as seguintes:

- Competencia en comunicación lingüística
- Competencia matemática
- Competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico
- Competencia no tratamento da información e competencia dixital
- Competencia social e cidadá
- Competencia cultural e artística
- Competencia para aprender a aprender
- Competencia en autonomía e iniciativa persoal

CONTRIBUCIÓN DA ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS BÁSICAS

A aprendizaxe dunha lingua estranxeira contribúe á adquisición da competencia en comunicación lingüística de xeito directo, completando, enriquecendo e enchendo de novos matices comprensivos e expresivos esta capacidade comunicativa xeral. Unha aprendizaxe da lingua estranxeira baseada no desenvolvemento de habilidades comunicativas, contribuirá ao desenvolvemento desta competencia básica no mesmo sentido que o fai a primeira lingua. A achega da lingua estranxeira ao desenvolvemento desta competencia é primordial no discurso oral ao adquirir habilidades de escoitar, falar e conversar, unha relevancia singular nesta etapa. Así mesmo, a aprendizaxe da lingua estranxeira mellora a competencia comunicativa xeral ao desenvolver a habilidade para expresarse, oralmente, utilizando as convencións e a linguaxe apropiada a cada situación, interpretando diferentes tipos de discurso en contextos con funcións diversas. Para desenvolver as competencias traballaremos, sobre todo, por proxectos arredor de contos e historietas con cancións, xogos, fichas, manualidades artísticas e o uso dos recursos

tecnolóxicos dispoñibles. O paradigma educacional referente é o de aprender facendo. A materia que nos ocupa contribúe ao desenvolvemento da competencia para aprender a aprender, posto que acrecenta a capacidade lingüística xeral conferíndolle novas potencialidades e recursos diferentes para a comprensión e expresión, facilitando ou completando a capacidade de alumnos e alumnas para interpretar ou representar a realidade e así construír coñecementos, formular hipóteses e opinións, expresar e analizar sentimentos e emocións.

Esta materia é ademais un bo vehículo para o desenvolvemento da competencia social e cidadá. As linguas sérvenlles aos falantes para comunicarse socialmente, forman parte da cultura común das diferentes comunidades e nacións, pero tamén, en grande medida son vehículo de comunicación e transmisión cultural, e favorecen o respecto, o interese e a comunicación con falantes doutras linguas e o recoñecemento e a aceptación de diferenzas culturais e de comportamento. Doutra banda, en lingua estranxeira é especialmente relevante o traballo en grupo e en parellas e, a través destas interaccións, apréndese a participar, a expresar ideas propias e a escoitar as dos demais, desenvólvense a habilidade para construír diálogos, negociar significados, tomar decisións valorando as achegas dos compañeiros ou compañeiras, conseguir acordos, e, en definitiva, favorécese aprender de e cos demais. Nas diferentes leccións anímase aos nenos e nenas a pensar noutras culturas, comparándoas coa súa propia. Tamén se tratan as festividades en países de fala inglesa, con rimas tradicionais e diálogos/escenas protagonizados por nenos e nenas de fala inglesa.

A aprendizaxe da lingua estranxeira inclúe especificamente un achegamento a manifestacións culturais propias da lingua e dos países nos que se fala e, xa que logo, contribúe a adquirir a competencia artística e cultural ao propiciar unha aproximación a obras ou autores que contribuíron á creación artística. Así mesmo, a área contribúe ao desenvolvemento desta competencia se se facilita a expresión de opinións, gustos e emocións que producen diversas manifestacións culturais e artísticas e se se favorecen os traballos creativos individuais ou en grupo, como a realización e representación de simulacións e narracións. Ao longo do curso os nenos usan a linguaxe musical usando cancións ou chants, manualidades con tarxetas recortábeis, escenificacións de historia e realización de creacións propias e onde se impulse cultivar a capacidade estética e creadora de cada neno ou nena.

O coñecemento dunha lingua estranxeira contribúe tamén á adquisición da competencia en autonomía e iniciativa persoal, en varios sentidos. O currículo fomenta o traballo cooperativo na aula, o manexo de recursos persoais e habilidades sociais de colaboración e negociación, o que supón pór en funcionamento determinados procedementos que permiten o desenvolvemento de iniciativas e toma de decisións na planificación, organización e xestión do traballo, propiciando así a autonomía e a iniciativa persoal. A adquisición desta competencia implica ser creativo,

innovador, responsable e crítico no desenvolvemento de proxectos individuais ou colectivos con confianza, creatividade e responsabilidade, por exemplo, mediante os contos e os xogos. As habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información e transformala en coñecemento veñen englobadas dentro do tratamento da información e competencial dixital. Inclúe aspectos que van dende o acceso e selección da información ata o seu uso e transmisión en diferentes soportes, incluíndo a utilización das tecnoloxías da información e da comunicación como un elemento esencial para informarse e comunicarse. A adquisición desta competencia supón, polo menos, utilizar recursos tecnolóxicos para resolver problemas de modo eficiente e ter unha actitude crítica e reflexiva na valoración da información de que se dispón. As tecnoloxías da información e da comunicación ofrecen a posibilidade de ter acceso sinxelo e inmediato a un fluxo incesante de información que aumenta cada día. O coñecemento dunha lingua estranxeira ofrece a posibilidade de comunicarse utilizando as novas tecnoloxías creando contextos reais e funcionais de comunicación. Esta competencia consiste en dispoñer de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información e transformala en coñecemento. Os xogos interactivos utilizados na aula de lingua estranxeira dan a oportunidade de procesar información e consolidar coñecementos. As páxinas web www.educalim.com e <http://clic.xtec.cat/es/> son exemplos de actividades a utilizar na clase na pantalla interactiva. Ademais, os contos e cancións utilizados nos proxectos teñen todos soporte audiovisual para asistir aos nenos a procesar e a comunicar información, e máis para transformala en coñecemento.

Mediante a competencia matemática poñemos en práctica a habilidade para utilizar os números e as súas operacións básicas, os símbolos e as formas de expresión e de razoamento matemático para producir e interpretar informacións, para coñecer máis sobre aspectos cuantitativos e espaciais da realidade e para resolver problemas relacionados coa vida diaria. A adquisición desta destreza supón, en suma, aplicar destrezas e actitudes que permiten razoar matematicamente, comprender unha argumentación matemática, expresarse e comunicarse na linguaxe matemática e integrar o coñecemento matemático con outros tipos de coñecemento. Ao longo do curso numerosas actividades ofrecen a oportunidade de desenvolver a competencia matemática con exercicios de secuenciar viñetas, contar e ordenar. Ademais, en educación infantil contribúese á mellora da competencia matemática na medida en que os elementos e razoamentos matemáticos sexan empregados para enfrontarse ás situacións cotiás e reais, por exemplo, durante a asemblea contar os que están na clase, quen falta e tamén a data.

A competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico é a habilidade para interactuar co mundo físico nos seus aspectos naturais e nos xerados pola acción humana, de modo que facilite a comprensión de sucesos, a predición de consecuencias e a actividade dirixida á mellora

e preservación das condicións de vida propia, das demais persoas e do resto dos seres vivos. En suma, esta competencia implica a adquisición dun pensamento científico-racional que permite interpretar a información e tomar decisións con autonomía e iniciativa persoal, así como utilizar valores éticos na toma de decisións persoais e sociais. Esta competencia, partindo do coñecemento do corpo humano, da natureza e da interacción dos homes e mulleres con ela, permite argumentar racionalmente as consecuencias duns ou doutros modos de vida, e adoptar unha disposición a unha vida física e mental saudable nun contorno natural e social tamén saudable. Son parte desta competencia básica o uso responsable dos recursos naturais, o coidado do medio ambiente, o consumo racional e responsable e a protección da saúde individual e colectiva como elementos clave da calidade de vida das persoas. Na aula de lingua estranxeira trataranse unha variedade de temas que inclúen o coñecemento do corpo, as comidas, a natureza, animais, relacións sociais entre amigos e familia.

1.2 OBXECTIVOS DO SEGUNDO CICLO DA EDUCACIÓN INFANTIL

No Decreto 330/2009, do 4 de xuño, establécese como obxectivo xeral para este ciclo:

“Iniciarse no uso oral dunha lingua estranxeira para comunicarse nas actividades dentro da aula e mostrar interese e gusto por participar nestes intercambios comunicativos”.

Establécense como obxectivos específicos os seguintes:

- Empregar a nova lingua para a comunicación interpersonal e para a regulación da conduta propia e allea, incluída nas rutinas da aula.
- Achegarse á cultura escrita a través de contos.
- Empregar as formas plásticas para expresar o que sentiron ou experimentaron.
- Comprender, a partir de situacións axeitadas á idade, textos sinxelos, nos que teñan que implicarse a través de respostas.
- Expresar sentimentos, desexos e ideas perante xestos, movementos ou linguaxe oral, axustándose aos diferentes contextos e situacións de comunicación habituais e cotiás e a diferentes interlocutores.
- Empregar as normas que rexen os intercambios lingüísticos e non lingüísticos nos relatos, diálogos, xogos e conversas colectivas (poñer atención, agardar a quenda, adecuar a voz, empregar formas sociais axeitadas...)
- Comprender e reproducir algúns textos tradicionais da outra lingua (poesías, cancións, contos ou rimas), amosando unha actitude de valoración e interese cara eles.
- Fomentar a autoestima persoal a través da valoración consciente dos seus progresos.

1.3 UNIDADES PROPOSTAS NA PROGRAMACIÓN DE LINGUA ESTRANXEIRA

☐ Hello	☐ The Body
☐ The Weather	☐ Numbers(1-10)
☐ Colours	☐ Food
☐ Animals	☐ Transportation (Bike and Bus)
☐ Family	

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Levaranse a cabo en coordinación co resto do profesorado. Son as seguintes:

- Autumn Festival
- Birthdays
- Halloween
- Christmas
- Carnival
- Easter

1.4 METODOLOXÍA

O criterio fundamental será empregar unha metodoloxía que favoreza a incorporación das competencias básicas no currículo e permita atender á diversidade existente nas aulas, de xeito que favoreza o traballo autónomo, o ritmo individual dos alumnos e alumnas e que partindo da motivación e o interese actúe como factor desencadeante da actividade que permita a aprendizaxe. As actividades serán curtas, xa que a capacidade de atención e concentración dos nenos e nenas destas idades é bastante limitada. Convén non adicar demasiado tempo a unha determinada actividade e impartir as clases de modo que as actividades se sucedan rapidamente. É recomendable non adicar máis de dez minutos a cada unha delas.

Na distribución do espazo preverase que as nenas e os nenos dispoñan de lugares propios e de uso común para compartir, para estar sós e para xogar e relacionarse cos demais, disporán de espazos para actividades que requiran unha certa concentración e de espazos amplos que faciliten o movemento.

A maioría da aprendizaxe farase xogando e incluíranse actividades motivadoras tales como cancións, contos, rimas, dramatizacións e tarefas que impliquen debuxar, colorear, cortar, pegar e pintar. Estas actividades fomentan o aprender facendo. Seguirase pois, unha metodoloxía lúdica, que potencie as destrezas e habilidades na manipulación de instrumentos, ferramentas e materiais. Nestas idades apréndese a través da experiencia directa vía os cinco sentidos, xa que aínda non entenden conceptos abstractos. Por iso é moi importante o uso do movemento, isto é, que os rapaces actúen, fagan mímica e representen con xestos todo o que se faga. Tamén así potenciamos a vivencia e control do corpo en relación ao movemento, ás dimensións do espazo e ao movemento dos demais.

1.5 ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Terase en conta o principio de flexibilidade para adecuar a educación á diversidade de aptitudes, intereses e necesidades do alumnado. Para poder atender á diversidade do alumnado e á aprendizaxe de contidos de distinta natureza, organizaranse diversas formas de agrupamento tendo en conta as potencialidades de cada unha delas. O gran grupo é apropiado para exposicións, presentacións de modelos, distribución de tarefas, explicacións, asemblea e tamén actividades audiovisuais. O grupo pequeno é favorecedor para que a mestra poida prestar axuda axeitada segundo o grao de realización da tarefa. A actividade individual é un bo recurso para a interacción máis específica coa persoa docente, ao tempo que promove responsabilidade e autonomía.

1.6 CRITERIOS DE AVALIACIÓN

É importante levar un control do progreso para poder facer un seguimento individualizado da

aprendizaxe. Este control do progreso ten que ser un labor continuado, facendo preguntas sinxelas, prestando atención ós nenos e nenas mentres traballamos, observando cómo se desenvolven durante as actividades levadas a cabo. Ir anotando todas estas observacións será moi útil cando sexa preciso coordinarse co mestre/a titor/a (como dicíamos previamente) ou mesmo para presentar un informe ás nais e pais.

Avalíase se os nenos e nenas amosan unha actitude positiva cara á aprendizaxe dunha lingua estranxeira, interesándose por participar en interaccións orais, en rutinas, xogos e situacións habituais de comunicación.

Os criterios de avaliación consisten nos seguintes indicadores específicos ao longo do ano:

- Amosa interese por participar en interaccións orais nunha lingua estranxeira.
- Mantén unha actitude positiva cara á lingua estranxeira.
- Amosa interese por coñecer aspectos da lingua e cultura estranxeiras.
- Participa empregando formas non lingüísticas (xestos, accións) en actividades desenvolvidas na lingua estranxeira.
- Gusta de participar nas actividades lúdicas propostas de imitación e repetición de sons, palabras e enunciados significativos.
- Participa activamente nas actividades que combinan o uso da lingua e a resposta corporal implicada pola orde emitida.
- Amosa interese por coñecer cancións e rimas noutra lingua.
- Emprega expresións convencionais de cortesía de saúdo, na lingua estranxeira.
- Emprega expresións convencionais de cortesía de despedida na lingua estranxeira.

1.7 MATERIAIS

Os materiais permitirán distintos graos de uso; para iso, serán o máis diversos posibles; o material básico empregado será un compendio de materiais elaborados polo mestre especialista, así como tomado de diferentes fontes con licenza de libre uso, ou uso non comercial, libros de contos variados da biblioteca do CRA, flashcards, películas e cancións (con soporte audiovisual) e actividades con soporte dixital, e o uso de páxinas web para a pantalla interactiva (por exemplo, learnenglishkids.britishcouncil.org, www.educalim.com e <http://clic.xtec.cat/es/>). Ademais do material necesario para as actividades artísticas.

Estes materiais ofrecerán múltiples posibilidades de utilización en función das necesidades de cada situación e momento para despertar o interese dos nenos e nenas e crear un ambiente significativo. Para un contexto de ensino semipresencial ou non presencial, habilitase dentro das Aulas Virtuais un espacio para actividades lúdico-educativas, que poden ser usadas ademais como actividades complementarias ás realizadas presencialmente no centro. Comunicarase ademais ás familias por

medio de correos electrónicos, Whatsapp ou calquera outro ao noso alcance, un listado de actividades a desenrolar.

2. EDUCACIÓN PRIMARIA

A finalidade desta programación é, en primeiro lugar, conseguir que o alumnado adquira tódalas competencias marcadas pola LOMCE centrándonos, como é loxíco, na competencia en comunicación lingüística e facendo especial énfase nas competencias sociais e cívicas, aprender a aprender e sentido de iniciativa e espírito emprendedor. Por outra banda, incorporar o conxunto de elementos transversais, recollidos tamén pola LOMCE, no proceso de aprendizaxe. Como é de agardar, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual e as TIC, traballaranse intensamente ó longo de todo o proceso, pero tamén terán cabida na aprendizaxe da lingua estranxeira na promoción da igualdade de oportunidades, a non discriminación, a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero, a prevención e resolución pacífica de conflitos en tódolos eidos, a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico..

2.1 OBXECTIVOS XERAIS DA EDUCACIÓN PRIMARIA.

Os obxectivos da Educación Primaria estarán encamiñados ao logro da adquisición, por parte de todo o alumando, das capacidades que permitan:

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

2.2 CONTIDOS, TEMPORALIZACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES.

A continuación, recóllense os contidos que se traballarán ao longo deste curso, a súa temporalización, competencias clave que se traballan con cada un deles, os estándares de aprendizaxe avaliáveis e os criterios de avaliación. Segundo se establece nas Instrucións do 30 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato, “a programación incorporará as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior, así como unha transición posible ao

ensino non presencial, se esta fose necesaria”.

2.2.1 1º CURSO DA ED. PRIMARIA

1º Lingua Estranxeira Inglés			
1º TRIMESTRE			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COM P. CLAVE
<p>B1.1. Estratexias de comprensión: Iniciación, mediante xogos e adiviñas, á formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar en función dos interlocutores que participan na interacción e do contexto, en situacións de comunicación de carácter infantil, moi sinxelas, familiares e habituais, e do seu interese.</p> <p>Asociación de palabras e frases moi sinxelas a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións en soporte papel ou dixital.</p> <p>Seguimento non verbal de instrucións moi sinxelas.</p> <p>Repetición, memorización e observación de modelos, para a adquisición de léxico e estruturas elementais da lingua estranxeira.</p>	<p>B1.3. Facer hipóteses sobre o posible sentido dun texto apoiándose en elementos paraverbais moi evidentes e en situacións de comunicación moi familiares.</p>	<p>PLEB1.4. Sigue instrucións e comprende peticións relativas á vida escolar máis básica (abrir/pechar o libro, sentar, dar un lapis...).</p>	CCL
<p>B2.2. Patróns sonoros, rítmicos e de entoación moi básicos: iniciación a algúns aspectos fonéticos, do ritmo e do ton da lingua estranxeira.</p>	<p>B2.3. Producir patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos.</p>	<p>PLEB2.3. Amosa unha actitude de escoita atenta.</p>	CCL CSC
		<p>PLEB2.4. Reproduce comprensiblemente textos orais moi sinxelos e breves (p.e. cancións, rimas) aprendidos a través de</p>	CCL CSC

		xogos.	
<p>B3.1. Estratexias de comprensión: Actualización moi guiada dos coñecementos previos sobre o tipo de texto que se vai ler (por ex. como acostuman ser os e as personaxes dos contos, como remata a historia, onde sucede a trama...).</p> <p>Identificación da idea global de textos moi sinxelos, elementais e moi familiares (contos, cancións ou rimas...), e encadrados por imaxes redundantes e títulos moi evidentes do contido textual.</p> <p>Identificación de palabras clave moi evidentes, concretas, sinxelas e familiares relacionadas cos e coas personaxes a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións.</p>	<p>B3.2. Utilizar as estratexias básicas de hipótese para a comprensión do sentido xeral e a identificación da información esencial do texto.</p>	<p>PLEB3.1. Comprende palabras e frases moi sinxelas escritas, relacionadas cos temas traballados.</p>	CCL
		<p>PLEB3.3. Fai hipóteses sobre o tema dun texto elemental a partir do título do mesmo e das imaxes que o ilustran.</p>	CCL CAA
<p>B4.1. Estratexias de produción:</p> <p>- Planificación: Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, diálogo teatral.</p> <p>- Execución: Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos. Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual do alumnado e programas informáticos. Seleccionar e empregar o léxico adecuado ao tema. Iniciarse no emprego de programas informáticos para reproducir mensaxes escritas moi sinxelos.</p>	<p>B4.2. Utilizar as estratexias básicas máis adecuadas para a produción de textos escritos moi sinxelos e elementais.</p>	<p>PLEB4.1. Escribe palabras relacionadas coa súa imaxe e a súa vida cotiá.</p>	CCL
<p>B5.1. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: Interese e curiosidade por aprender unha lingua estranxeira. Recoñecemento e uso das fórmulas</p>	<p>B5.1. o seu uso comunicativo.</p>	<p>PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios,</p>	CSC

básicas da relación social e cortesía. Interese polo traballo individual, en parellas ou grupos.		comidas, festas ...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.	
B5.2. Funcións comunicativas: Establecemento de relacións sociais: saudar, despedirse, agradecer, dirixirse aos demais. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais (nome, idade e gustos). Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre obxectos próximos á contorna escolar, os días da semana e o tempo atmosférico). Formulación de preguntas e respostas sobre obxectos e espazos próximos á contorna escolar. Expresión moi elemental da posesión. Expresión do gusto e a preferencia (favoritos). Expresión de cantidade. Expresión de estado de ánimo. Expresión de habilidade e capacidade para realizar unha acción.		PLEB5.2. Recoñece e utiliza fórmulas básicas de relación social.	CCL CSC
		PLEB5.3. Participa voluntariamente nas actividades de aula e amosa curiosidade pola lingua e por coñecer aspectos socioculturais dos países onde se fala.	CCL CSIE E
	B5.2. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente.	PLEB5.4. Diferenza saúdos de despedidas e o uso fórmulas de cortesía (Please, thank you, excuse me).	CCL CSC
	B5.6. Comprender e expresar o permiso, o acordo.	PLEB5.7. Expresa e identifica o permiso e a prohibición (you cant/can´t) o acordo (That´s right).	CCL
B5.3. Estruturas sintáctico-discursivas: Preguntas e respostas sobre obxectos próximos á contorna escolar (What´s this?, It´s my...). Expresión de cantidade: contar ata 20.	B5.8. Recoñecer estruturas sintácticas básicas e os seus significados asociados.	PLEB5.9. Diferenza preguntas e respostas moi simples.	CCL
B5.4. Léxico oral de alta frecuencia (recepción e produción) relativo cores, números, materiais e espazos escolares, formas xeométricas moi básicas, membros da familia mais próxima, comidas e bebidas elementais, xoguetes, partes do corpo, animais de compañía, estado de ánimo, tempo	B5.11. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en contextos comunicativos sinxelos.	PLEB5.12. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario básico necesario para participar nas interaccións de aula.	CCL CSC

atmosférico, días da semana e accións.			
2º TRIMESTRE			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COM P. CLAV E
<p>B1.1. Estratexias de comprensión: Iniciación, mediante xogos e adiviñas, á formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar en función dos interlocutores que participan na interacción e do contexto, en situacións de comunicación de carácter infantil, moi sinxelas, familiares e habituais, e do seu interese.</p> <p>Identificación do tema de textos moi sinxelos, adaptados á súa idade e aos seus intereses (contos, rimas infantís, cancións).</p> <p>Asociación de palabras e frases moi sinxelas a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións en soporte papel ou dixital.</p> <p>Seguimento non verbal de instrucións moi sinxelas.</p> <p>Repetición, memorización e observación de modelos, para a adquisición de léxico e estruturas elementais da lingua estranxeira.</p>	<p>B1.2. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal moi básica (nome, idade, gustos ...), sinxelas, así como instrucións e peticións elementais relativas ao comportamento na aula.</p>	<p>PLEB1.2. Comprende vocabulario moi elemental e sinxelo sobre temas familiares acompañados de imaxes que os ilustran con claridade.</p>	CCL
		<p>PLEB1.3. Comprende preguntas moi básicas sobre si mesmo/a (nome, idade, gustos...) e a información igualmente básica sobre outras persoas.</p>	CCL CAA
<p>B2.1. Estratexias de produción:</p> <p>Planificación: Concibir a mensaxe con claridade e practicalo varias veces.</p> <p>Execución: Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos. Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos paralingüísticos. Usar a linguaxe non-verbal que corresponda á situación</p>	<p>B2.2. Participar de maneira simple e comprensible en conversas que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara e poida provocar malos entendidos.</p>	<p>PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en conversas moi sinxelas e elementais (nome, idade, cor favoritas ou gustos).</p>	CCL

<p>comunicativa (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal).</p> <p>Participar activamente en rutinas de clase, representacións, cancións, dramatización etc, empregando respostas verbais e non verbais (movemento, accións, debuxos, modelado ou mímica).</p> <p>Repetir e reproducir en grupo textos orais sinxelos seguindo patróns orais.</p> <p>Imitar situacións de comunicación sinxelas a través de dramatizacións, de xogos, de rutinas etc.</p> <p>Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de comunicación (saúdo, despedida, presentacións, felicitación ás persoas da aula nos seus aniversarios, estados de ánimo...).</p>			
<p>B3.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación moi elementais: Iniciación ao proceso de asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.</p>	<p>B3.3. Discriminar patróns gráficos e recoñecer os significados e intencións comunicativas elementais relacionados coas convencións ortográficas máis básicas que expresan pausas e exclamacións.</p>	<p>PLEB3.4. Le en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronuncia comprensibles e, se cumprise, rectificando espontaneamente</p>	<p>CCL CAA</p>
<p>B4.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación moi elementais: Uso dos signos de puntuación máis básicos. Iniciación ao proceso de asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.</p>	<p>B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras e frases curtas que utiliza normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.</p>	<p>PLEB4.1. Escribe palabras relacionadas coa súa imaxe e a súa vida cotiá.</p> <p>PLEB4.3. Escribe frases moi sinxelas, lexibles, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.</p>	<p>CCL CCL</p>
<p>B5.3. Estructuras sintáctico-</p>	<p>B5.3. Obter e dar información básica persoal,</p>	<p>PLEB5.5. Pregunta e responde de xeito</p>	<p>CCL</p>

<p>discursivas:</p> <p>Preguntas e respostas sobre aspectos persoais como nome, idade, cor favorita ou estado (What's your name?, My name is/ I'm, How old are you?, What's your favourite colour? My favourite colour is, Are you happy/sad?, Yes, I am/No, I'm not).</p> <p>Preguntas e respostas sobre os días da semana e o tempo atmosférico (What day is it today?, It's, What's the weather like today?, It's).</p> <p>Preguntas e respostas sobre obxectos próximos á contorna escolar (What's this?, It's my...).</p> <p>Expresión do gusto en primeira persoa en afirmativa (I like).</p> <p>Expresión de cantidade: contar ata 20.</p> <p>Preguntas e respostas sobre as partes básicas do corpo e de elementos próximos a súa contorna (What's this?, It's...), membros da familia (Who's this?, This is my (brother), alimentos (What's this ?, This is).</p>	<p>sobre a súa contorna máis inmediata e na situación de comunicación propia da aula.</p>	<p>comprensible sobre aspectos persoais moi básicos (nome, idade e gustos) e da súa contorna (obxectos, espazos e seres vivos).</p>	
	<p>B5.4. Expresar nocións moi básicas e elementais relativas a tamaño, cantidade, posesión, número calidades físicas, forma e cor.</p>		
	<p>B5.5. Expresar e identificar estados de ánimo básicos</p>		<p>PLEB5.6. Expresa e identifica estados de ánimo básicos (happy, sad...)</p>
	<p>B5.7. Utilizar adecuadamente as estruturas morfosintácticas máis básicas e frecuentes para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.</p>	<p>PLEB5.8. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos básicos.</p>	<p>CCL</p>
<p>B5.4. Léxico oral de alta frecuencia (recepción e produción) relativo cores, números, materiais e espazos escolares, formas xeométricas moi básicas, membros da familia mais próxima, comidas e bebidas elementais, xoguetes, partes do corpo, animais de compañía, estado de ánimo, tempo atmosférico, días da semana e accións.</p>	<p>B5.11. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en contextos comunicativos sinxelos.</p>	<p>PLEB5.12. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario básico necesario para participar nas interaccións de aula.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>3º TRIMESTRE</p>			
<p>CONTIDOS</p>	<p>CRITERIOS DE AVALIACIÓN</p>	<p>ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE</p>	<p>COM P. CLAV</p>

			E
<p>B1.1. Estratexias de comprensión:</p> <p>Iniciación, mediante xogos e adiviñas, á formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar en función dos interlocutores que participan na interacción e do contexto, en situacións de comunicación de carácter infantil, moi sinxelas, familiares e habituais, e do seu interese.</p> <p>Identificación do tema de textos moi sinxelos, adaptados á súa idade e aos seus intereses (contos, rimas infantís, cancións).</p> <p>Asociación de palabras e expresións moi básicas e moi sinxelas con elementos paraverbais.</p> <p>Asociación de palabras e frases moi sinxelas a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións en soporte papel ou dixital.</p> <p>Seguimento non verbal de instrucións moi sinxelas.</p> <p>Repetición, memorización e observación de modelos, para a adquisición de léxico e estruturas elementais da lingua estranxeira.</p>	<p>B1.1. Comprender o sentido xeral de textos orais propios da súa idade (contos breves e moi sinxelos, rimas infantís, adiviñas moi evidentes) emitidos con ritmo discursivo lento, con claridade e de viva voz ou por medios técnicos que non distorsionen a percepción da mensaxe, con apoio visual moi redundante que axude á comprensión.</p>	<p>PLEB1.1. Comprende a información esencial dun conto, rima ou canción moi breves e sinxelos, previamente traballados, emitidos lentamente, cunha pronuncia ben articulada, e con apoios visuais moi redundantes que axuden á comprensión.</p>	CCL
<p>B2.1. Estratexias de produción:</p> <p>Planificación:</p> <p>Concibir a mensaxe con claridade e practicalo varias veces.</p> <p>Execución:</p> <p>Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos.</p> <p>Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos paralingüísticos.</p> <p>Usar a linguaxe non-verbal que corresponda á situación comunicativa (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou</p>	<p>B2.1. Falar de si mesmo/a e de persoas da súa contorna inmediata, de lugares e obxectos achegando información moi fundamental: idade, nome, gustos, usando expresións e frases moi sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos.</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións moi breves e elementais previamente preparadas e ensaiadas sobre temas moi próximos a si mesmo/a (dicir o seu nome, idade, a súa cor favorita, presentar á súa familia, indicar os seus gustos) cunha pronuncia e entoación comprensibles.</p>	CCL

<p>corporal).</p> <p>Participar activamente en rutinas de clase, representacións, cancións, dramatización etc, empregando respostas verbais e non verbais (movemento, accións, debuxos, modelado ou mímica).</p> <p>Repetir e reproducir en grupo textos orais sinxelos seguindo patróns orais.</p> <p>Imitar situacións de comunicación sinxelas a través de dramatizacións, de xogos, de rutinas etc.</p> <p>Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de comunicación (saúdo, despedida, presentacións, felicitación ás persoas da aula nos seus aniversarios, estados de ánimo...).</p>			
<p>B3.1. Estratexias de comprensión: Actualización moi guiada dos coñecementos previos sobre o tipo de texto que se vai ler (por ex. como acostuman ser os e as personaxes dos contos, como remata a historia, onde sucede a trama...).</p> <p>Identificación da idea global de textos moi sinxelos, elementais e moi familiares (contos, cancións ou rimas...), e encadrados por imaxes redundantes e títulos moi evidentes do contido textual.</p> <p>Identificación de palabras clave moi evidentes, concretas, sinxelas e familiares relacionadas cos e coas personaxes a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións.</p>	<p>B3.1. Identificar o tema e comprender o sentido xeral e as ideas principais en textos moi breves, sinxelos e moi elementais, e nos que o tema tratado e o tipo de texto resulten moi familiares, e conteñan apoio visual moi redundante en soporte papel ou dixital.</p>	<p>PLEB3.1. Comprende palabras e frases moi sinxelas escritas, relacionadas cos temas traballados.</p>	<p>CCL</p>
<p>B3.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación moi elementais: Iniciación ao proceso de asociación global de grafía, pronunciación e</p>	<p>B3.4. Ler en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados oralmente, amosando unha entoación e pronuncia</p>	<p>PLEB3.4. Le en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados de forma</p>	<p>CCL CAA</p>

<p>significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.</p>	<p>adequadas.</p>	<p>oral, con entoación e pronuncia comprensibles e, se cumprise, rectificando espontaneamente</p>	
<p>B4.1. Estratexias de produción: Planificación: Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, diálogo teatral. Execución: Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos. Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual do alumnado e programas informáticos. Seleccionar e empregar o léxico adecuado ao tema. Iniciarse no emprego de programas informáticos para reproducir mensaxes escritas moi sinxelos.</p> <p>B4.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación moi elementais: Uso dos signos de puntuación máis básicos. Iniciación ao proceso de asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.</p>	<p>B4.1. Escribir textos moi curtos e sinxelos, seguindo modelos, compostos de frases simples illadas, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas máis elementais e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo/a, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p>	<p>PLEB4.2. Escribe pequenos diálogos ou narracións moi sinxelas e breves seguindo un modelo dado e respectando a estrutura gramatical máis sinxela.</p>	CCL
		<p>PLEB4.3. Escribe frases moi sinxelas, lexibles, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.</p>	CCL
<p>B5.3. Estruturas sintáctico-discursivas: Preguntas e respostas sobre aspectos persoais como nome, idade, cor favorita ou estado (What's your name?, My name is/ I'm, How old are you?, What's your favourite colour? My favourite colour is, Are you happy/sad?, Yes, I am/No, I'm not). Preguntas e respostas sobre os días da semana e o tempo atmosférico</p>	<p>5.9. Utilizar estruturas sintácticas básicas (p. ex. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores elementais como e, ou).</p>	<p>PLEB5.8. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos básicos.</p>	CCL
	<p>5.10. Mostrar un control limitado dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro dun repertorio memorizado.</p>	<p>PLEB5.10. Memoriza rutinas lingüísticas básicas e moi sinxelas para, por exemplo, desenvolverse nas interaccións de aula.</p>	CCL

<p>(What day is it today?, It's, What's the weather like today?, It's).</p> <p>Preguntas e respostas sobre obxectos próximos á contorna escolar (What's this?, It's my...).</p> <p>Expresión de posesión en primeira persoa (I've got) e formulación da pregunta correspondente (Have you got...?).</p> <p>Expresión do gusto en primeira persoa en afirmativa (I like).</p> <p>Expresión de cantidade: contar ata 20.</p> <p>Preguntas e respostas sobre as partes básicas do corpo e de elementos próximos a súa contorna (What's this?, It's...), membros da familia (Who's this?, This is my (brother), alimentos (What's this?, This is).</p> <p>Expresión de permiso e axuda (Can I...?).</p> <p>Expresión de habilidade (I can...).</p>			
<p>B5.4. Léxico oral de alta frecuencia (recepción e produción) relativo cores, números, materiais e espazos escolares, formas xeométricas moi básicas, membros da familia mais próxima, comidas e bebidas elementais, xoguetes, partes do corpo, animais de compañía, estado de ánimo, tempo atmosférico, días da semana e accións.</p>	<p>B5.11. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en contextos comunicativos sinxelos.</p>	<p>PLEB5.12. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario básico necesario para participar nas interaccións de aula, ler textos infantís moi sinxelos e escribir con léxico traballado previamente.</p>	<p>CCL CSC</p>
	<p>B5.12. Recoñecer e utilizar un repertorio limitado e moi elemental de léxico de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais, moi familiares e concretos relacionados coas súas experiencias, necesidades e intereses.</p>	<p>PLEB5.11. Participa activamente en xogos de letras, elaboración de glosarios ilustrados etc.</p>	<p>CCL CSC</p>

2º Lingua Estranxeira Inglés			
1º TRIMESTRE			
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COM P. CLAV E
<p>B1.1. Estratexias de comprensión: Iniciación, a través do xogo e da expresión corporal e musical, á formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar en función dos interlocutores que participan na interacción e do contexto, en situacións de comunicación moi sinxelas conectadas cos intereses do alumnado.</p> <p>Asociación de palabras e expresións sinxelas con elementos paraverbais.</p> <p>Asociación de palabras e frases sinxelas con elementos xestuais e visuais ou co apoio de ilustracións en soporte papel e dixital.</p> <p>Seguimento verbal e non verbal de instrucións moi sinxelas.</p> <p>Repetición, memorización e observación de modelos, para a adquisición de léxico e expresións moi básicas da lingua estranxeira.</p>	<p>B1.3. Facer hipóteses sobre o posible sentido dun texto apoiándose en elementos paraverbais evidentes e en situacións de comunicación familiares.</p>	<p>PLEB1.4. Sigue instrucións e comprende peticións relativas á vida escolar e da súa contorna (Open/close the book, sit down...).</p>	CCL
<p>B1.2. Patróns sonoros, rítmicos e de entoación sinxelos: iniciación a algúns aspectos fonéticos, do ritmo, e ton da lingua estranxeira e uso para a comprensión oral.</p>	<p>B1.4. Discriminar patróns sonoros, rítmicos e de entoación básicos.</p>		
<p>B2.2. Patróns sonoros, rítmicos e de entoación básicos: iniciación a algúns aspectos básicos da fonética, do ritmo, acentuación e ton da lingua estranxeira e uso para a comprensión oral.</p>	<p>B2.3. Producir patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e de uso diario.</p>	<p>PLEB2.3. Aмосa unha actitude de escoita atenta.</p>	CSC
		<p>PLEB2.4. Reproduce comprensiblemente textos orais moi sinxelos e breves (p.e. cancións, rimas) aprendidos a través de xogos.</p>	CCL CSC
<p>B3.1. Estratexias de comprensión:</p>	<p>B3.2. Utilizar e aplicar as</p>	<p>PLEB3.1. Comprende</p>	CCL

<p>Activación progresiva dos coñecementos previos en relación á tipoloxía e tema de textos próximos a súa idade.</p> <p>Identificación, moi guiada, da idea global de textos sinxelos e do seu interese (contos, cancións, rimas...) co apoio das ilustracións correspondentes.</p> <p>Identificación de palabras clave do texto, relacionadas cos e coas personaxes e o contexto co apoio de ilustracións.</p>	<p>estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a e as ideas principais do texto.</p>	<p>palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.</p>	
<p>B4.1. Estratexias de produción:</p> <p>Planificación:</p> <p>Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, diálogo teatral... próximos a súa idade.</p> <p>Execución:</p> <p>Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos.</p> <p>Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual do alumnado e material dixital adaptado á súa idade.</p> <p>Seleccionar e empregar progresivamente o léxico adecuado ao tema.</p> <p>Iniciarse no uso dalgún recurso cohesivo para non repetir palabras.</p> <p>Apoiarse nas palabras e frases coñecidas previamente en interaccións orais sinxelas e de lectura.</p>	<p>B4.2. Utilizar as estratexias básicas máis adecuadas para a produción de textos escritos.</p>	<p>PLEB4.1. Escribe palabras relacionadas coa súa imaxe e a súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral.</p>	CCL
<p>B5.1. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:</p> <p>Interese e curiosidade por aprender unha lingua estranxeira.</p> <p>Recoñecemento e uso das fórmulas básicas da relación social e cortesía.</p> <p>Achegamento a algúns aspectos culturais semellantes á realidade do alumnado a través de producións multimedia e de</p>	<p>B5.1. Identificar aspectos socioculturais básicos concretos e significativos e aplicar os coñecementos adquiridos sobre estes a unha comprensión adecuada do texto.</p>	<p>PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festas ...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.</p>	CCL CAA CSC
	<p>B5.2. Amosar curiosidade</p>	<p>PLEB5.2. Recoñece e</p>	CCL

<p>manifestacións artísticas da cultura dos países onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.</p>	<p>pola lingua e desexos de participar en actividades individuais ou colectivas que soliciten o seu uso comunicativo.</p>	<p>utiliza fórmulas básicas de relación social.</p>	CSC
		<p>PLEB5.3. Recoñece preguntas e respostas sinxelas sobre si mesmo/a e dos e das demais.</p>	CCL
<p>B5.2. Funcións comunicativas: Establecemento relacións sociais: saudar, agradecer, despedirse, dirixirse aos demais.</p> <p>Expresión da posesión dun mesmo/a e dunha terceira persoa.</p>	<p>B5.3. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente.</p>	<p>PLEB5.4. Diferenza saúdos de despedidas e o uso de fórmulas de cortesía (Please, thank you, excuse me...).</p>	CCL CSC
		<p>PLEB5.6. Adquire as rutinas de saúdos e despedidas e diríxese aos demais utilizando as fórmulas de cortesía básicas.</p>	CSC
	<p>B5.6. Comprender e expresar a posesión.</p>	<p>PLEB5.7. Expresa e identifica a posesión referida a si mesmo/a e a unha terceira persoa.</p>	CCL
<p>B5.3. Estruturas sintáctico-discursivas:</p> <p>Preguntas e respostas sobre aspectos persoais como nome, idade, cor favorita e estado (What's your name?, My name is, How old are you?, I'm, What's your favourite colour?, My favourite colour is/It's, I'm (hungry)).</p> <p>Preguntas e respostas sobre os días da semana, meses e o tempo atmosférico (What day is it today?, It's, What's the weather like today?, It's, What month are you in?, I'm in).</p> <p>Preguntas e respostas sobre obxectos do seu interese (Where's is it?, It's in/on/under/next to).</p> <p>Identificación e seguimento de instrucións (Touch your (legs)...).</p> <p>Expresión de posesión en primeira</p>	<p>B5.8. Utilizar adecuadamente as estruturas morfosintácticas máis básicas e frecuentes para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.</p>	<p>PLEB5.9. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos máis básicos.</p>	CCL CSC
	<p>B5.9. Recoñecer estruturas sintácticas básicas e os seus significados asociados.</p>	<p>PLEB5.10. Diferenza preguntas e respostas moi simples.</p>	CCL CSC
	<p>B5.11. Mostrar un control limitado dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro un repertorio memorizado.</p>	<p>PLEB5.11. Memoriza rutinas lingüísticas básicas e moi sinxelas para, por exemplo, desenvolverse nas interaccións de aula e expresar e preguntar cantidades.</p>	CCL

<p>e terceira persoa (I've got, He/She's got) e formulación da pregunta correspondente e resposta afirmativa e negativa (Have you got?, Yes, I have/No, I haven't, Has he/she got?, Yes, he/she has, No, he/she hasn't).</p> <p>Expresión do gusto en primeira persoa en afirmativa e negativa (I like (salad), I don't like (chips)).</p> <p>Expresión de cantidade: contar desde 21 a 50.</p> <p>Expresión das cores, das partes do corpo e cara, de elementos próximos (What's this?, It's...), membros da familia (Who's this ?, This is my (brother), alimentos (What's this?, This is).</p> <p>Identificación das pezas de roupa (I'm wearing).</p> <p>Expresión de habilidade en afirmativa e negativa (I can, I can't).</p> <p>Preguntas e respostas sobre permiso e axuda (Can I...?).</p> <p>Preguntas e respostas sobre o estado de ánimo (Are you (hungry?, Yes, I am/No I'm not).</p> <p>Expresión da cantidade de obxectos o persoas (How many... are there?.</p>			
	2º TRIMESTRE		
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COM P. CLAV E
B1.1. Estratexias de comprensión: Iniciación, a través do xogo e da expresión corporal e musical, á formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar en función dos interlocutores que participan na interacción e do contexto, en situacións de comunicación moi sinxelas conectadas cos intereses	B1.2. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal básica (nome, idade, gustos...), instrucións elementais e peticións relativas ao comportamento na aula.	PLEB1.2. Comprende vocabulario básico sobre temas familiares a través de apoio visual. PLEB1.3. Comprende preguntas básicas (nome, idade e gustos) sobre si	CCL CCL CAA

<p>do alumnado.</p> <p>Captación da idea global e identificación dalgúns elementos específicos en textos orais, con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos do contexto.</p> <p>Asociación de palabras e expresións sinxelas con elementos paraverbais.</p> <p>Asociación de palabras e frases sinxelas con elementos xestuais e visuais ou co apoio de ilustracións en soporte papel e dixital.</p> <p>Seguimento verbal e non verbal de instrucións moi sinxelas.</p> <p>Repetición, memorización e observación de modelos, para a adquisición de léxico e expresións moi básicas da lingua estranxeira.</p>		<p>mesmo/a e dos e das demais.</p>	
<p>B2.1. Estratexias de produción:</p> <p>Planificación:</p> <p>Concibir a mensaxe con claridade e practicalo varias veces.</p> <p>Execución:</p> <p>Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos.</p> <p>Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos non verbais.</p> <p>Usar linguaxe non verbal que corresponda á situación comunicativa (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal).</p> <p>Sinalar obxectos ou realizar accións que aclaren o significado.</p> <p>Imitar situacións de comunicación breves a través de dramatizacións, de xogos, de rutinas etc.</p> <p>Participar con actitude de colaboración en xogos, dramatizacións... que precisen de sinxelas intervencións orais.</p> <p>Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de</p>	<p>B2.2. Participar activamente en conversas que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa tan clara e poida provocar confusións lingüísticas.</p>	<p>PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en conversas básicas (nome, idade, gustos).</p>	<p>CCL</p>

comunicación, seguindo modelos. Participar oralmente en situacións reais ou simuladas a través de respostas verbais e non verbais facilitadas por rutinas de comunicación.			
B3.3. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: Identificación y uso de léxico e de estruturas elementais propias da lingua estranxeira, previamente empregadas. Asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.	B3.3. Discriminar patróns gráficos e recoñecer os significados e intencións comunicativas básicas relacionados coas convencións ortográficas básicas que expresan pausas, exclamacións e interrogacións.	PLEB3.4. Le en voz alta textos sinxelos e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronuncia comprensibles.	CCL CAA
B4.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: Uso dos signos de puntuación máis básicos. Asociación global de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos que representan expresións orais coñecidas.	B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección palabras curtas que utiliza normalmente ao falar, pero non necesariamente cunha ortografía totalmente normalizada.	PLEB4.1. Escribe palabras relacionadas coa súa imaxe e a súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral.	CCL
		PLEB4.3. Escribe frases moi sinxelas, organizadas con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.	CCL CAA
B5.2. Funcións comunicativas: Establecemento relacións sociais: saudar, agradecer, despedirse, dirixirse aos demais. Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais dun mesmo/a e dos e das demais (nome, apelido, idade, gustos). Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os animais máis próximos a súa contorna, bebida... Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os días	B5.4. Obter e dar información básica persoal, á súa contorna máis inmediata e na situación de comunicación propia da aula.	PLEB5.5. Identifica, asocia e menciona palabras e frases simples moi próximos á súa idade con imaxes ilustrativas que clarifican o seu significado.	CCL CAA CSC
	B5.5. Expresar noicións moi básicas e elementais relativas a tamaño, cantidade, posesión, número calidades físicas, forma e cor.		
	B5.7. Expresar e identificar os seus gustos.	PLEB5.8. Expresa e identifica o que lle gusta e o que non lle gusta.	CCL

<p>da semana, os meses e o tempo atmosférico etc.</p> <p>Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre a localización de obxectos etc.</p> <p>Identificación e seguimento de instrucións.</p> <p>Expresión da posesión dun mesmo/a e dunha terceira persoa.</p> <p>Expresión do que lle gusta e non lle gusta.</p> <p>Identificación dos materias que compoñen os obxectos.</p> <p>Identificación das partes do corpo e da cara.</p> <p>Identificación dos membros da familia próximos.</p> <p>Identificación dos elementos máis próximos á súa contorna.</p> <p>Expresión de habilidade e capacidade para realizar unha acción en negativa e afirmativa.</p> <p>Realización de preguntas e respostas en relación ao permiso e axuda.</p> <p>Formulación de preguntas e respostas sobre o estado de ánimo.</p> <p>Formulación de preguntas e respostas en relación á cantidade.</p>			
<p>B5.3. Estruturas sintáctico-discursivas:</p> <p>Preguntas e respostas sobre obxectos do seu interese (Where's is it?, It's in/on/under/next to).</p> <p>Identificación e seguimento de instrucións (Touch your (legs)...).</p> <p>Expresión de posesión en primeira e terceira persoa (I've got, He/She's got) e formulación da pregunta correspondente e resposta afirmativa e negativa (Have you got?, Yes, I have/No, I haven't, Has he/she got?, Yes, he/she has, No, he/she hasn't).</p>	<p>B5.8. Utilizar adecuadamente as estruturas morfosintácticas máis básicas e frecuentes para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel.</p>	<p>PLEB5.9. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos máis básicos.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>B5.4. Léxico oral de alta</p>	<p>B5.12. Comprender e utilizar</p>	<p>PLEB5.14. Comprende</p>	<p>CCL</p>

<p>frecuencia (recepción e produción) relativo a cores, números ata o 50, materiais escolares, formas xeométricas básicas, membros da familia, comidas e bebidas máis cotiás, xoguetes, estado e sentimentos, tempo atmosférico, días da semana, meses, accións, materiais, animais domésticos (de compañía e de granxa), partes do corpo e da cara, e partes da casa.</p>	<p>o léxico propio do nivel en contextos comunicativos sinxelos.</p>	<p>e usa adecuadamente o vocabulario básico necesario para participar nas interaccións de aula, ler textos infantís moi sinxelos e escribir con léxico traballado previamente de forma oral.</p>	<p>CAA</p>
<p>3º TRIMESTRE</p>			
<p>CONTIDOS</p>	<p>CRITERIOS DE AVALIACIÓN</p>	<p>ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE</p>	<p>COM P. CLAV E</p>
<p>B1.1. Estratexias de comprensión: Iniciación, a través do xogo e da expresión corporal e musical, á formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar en función dos interlocutores que participan na interacción e do contexto, en situacións de comunicación moi sinxelas conectadas cos intereses do alumnado. Captación da idea global e identificación dalgúns elementos específicos en textos orais, con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos do contexto. Identificación do tema de textos sinxelos, adaptados á idade e próximos á súa experiencia (contos, rimas, cancións...). Asociación de palabras e expresións sinxelas con elementos paraverbais. Asociación de palabras e frases sinxelas con elementos xestuais e visuais ou co apoio de ilustracións en soporte papel e dixital. Seguimento verbal e non verbal de instrucións moi sinxelas. Repetición, memorización e</p>	<p>B1.1. Comprender o sentido xeral de textos orais propios da súa idade (contos breves e sinxelos, rimas infantís, cancións adiviñas moi evidentes) emitidos con ritmo discursivo lento, con claridade e de viva voz ou por medios técnicos que non distorsionen a percepción da mensaxe, con apoio visual moi redundante que axude á comprensión.</p>	<p>PLEB1.1. Comprende a información esencial dun conto, rima ou canción moi breves e sinxelos, previamente traballados, emitidos lentamente, cunha pronuncia ben articulada, e con apoios visuais moi redundantes que axuden á comprensión.</p>	<p>CCL</p>

<p>observación de modelos, para a adquisición de léxico e expresións moi básicas da lingua estranxeira.</p>			
<p>B2.1. Estratexias de produción: Planificación: Concibir a mensaxe con claridade e practicalo varias veces. Execución: Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos. Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos non verbais. Usar linguaxe non verbal que corresponda á situación comunicativa (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal). Sinalar obxectos ou realizar accións que aclaren o significado. Participar en representacións, memorizar e recitar poemas, cantar cancións, contar contos etc., empregando respostas verbais e non verbais (movemento, accións, debuxos, modelado ou mímica). Reproducir textos orais coñecidos, repetir e reproducir de acordo con modelos orais. Imitar situacións de comunicación breves a través de dramatizacións, de xogos, de rutinas etc. Participar con actitude de colaboración en xogos, dramatizacións... que precisen de sinxelas intervencións orais. Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de comunicación, seguindo modelos. Participar oralmente en situacións reais ou simuladas a través de respostas verbais e non verbais facilitadas por rutinas de comunicación. Producir textos orais moi sinxelos</p>	<p>B2.1. Falar de si mesmo/a e das persoas da súa contorna inmediata, de lugares e obxectos, así como de expresar os seus gustos e intereses, usando expresións e frases sinxelas e de uso moi frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos (and/or).</p>	<p>PLEB2.1. Fai presentacións moi breves e elementais previamente preparadas e ensaiadas sobre temas moi próximos a un mesmo e dos e das demais (dicir o seu nome e idade, a cor do pelo e os ollos, presentar á súa familia, indicar as súas preferencias) cunha pronuncia e entoación comprensibles.uncia e entoación comprensibles.</p>	<p>CCL</p>

e coñecidos previamente mediante a participación activa en rutinas, representacións, cancións, recitados, dramatizacións etc.			
<p>B3.1. Estratexias de comprensión: Activación progresiva dos coñecementos previos en relación á tipoloxía e tema de textos próximos a súa idade. Identificación, moi guiada, da idea global de textos sinxelos e do seu interese (contos, cancións, rimas...) co apoio das ilustracións correspondentes. Identificación de palabras clave do texto, relacionadas cos e coas personaxes e o contexto co apoio de ilustracións.</p>	<p>B3.1. Identificar o tema e comprender o sentido xeral e as ideas principais en textos simples e breves relacionados con temas familiares e de interese para o alumnado, que contan con apoio visual.</p>	<p>PLEB3.1. Comprende palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.</p>	CCL
		<p>PLEB3.2. Comprende a idea principal dunha historia sinxela acompañada de apoio visual e identifica os e as personaxes principais.</p>	CCL
<p>B3.1. Estratexias de comprensión: Activación progresiva dos coñecementos previos en relación á tipoloxía e tema de textos próximos a súa idade. Identificación, moi guiada, da idea global de textos sinxelos e do seu interese (contos, cancións, rimas...) co apoio das ilustracións correspondentes. Identificación de palabras clave do texto, relacionadas cos e coas personaxes e o contexto co apoio de ilustracións.</p>	<p>B3.4. Ler en voz alta textos moi breves, moi elementais e previamente traballados oralmente, amosando una entoación e pronuncia adecuadas</p>	<p>PLEB3.4. Le en voz alta textos sinxelos e previamente traballados de forma oral, con entoación e pronuncia comprensibles.</p>	CCL CAA
<p>B4.1. Estratexias de produción: Planificación: Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, diálogo teatral... próximos a súa idade. Execución: Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos. Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual do alumnado e material dixital adaptado á súa idade.</p>	<p>B4.1. Escribir textos moi curtos e sinxelos, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles.</p>	<p>PLEB4.2. Escribe pequenos diálogos ou narracións moi sinxelas e breves seguindo un modelo dado e respectando a estrutura gramatical máis sinxela.</p>	CCL
		<p>PLEB4.3. Escribe frases moi sinxelas, organizadas con coherencia na súa</p>	CCL CAA

<p>Seleccionar e empregar progresivamente o léxico adecuado ao tema.</p> <p>Iniciarse no uso dalgún recurso cohesivo para non repetir palabras.</p> <p>Apoiarse nas palabras e frases coñecidas previamente en interaccións orais sinxelas e de lectura.</p>		<p>secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura.</p>	
<p>B5.3. Estructuras sintáctico-discursivas:</p> <p>Preguntas e respostas sobre aspectos persoais como nome, idade, cor favorita e estado (What's your name?, My name is, How old are you?, I'm, What's your favourite colour?, My favourite colour is/It's, I'm (hungry)).</p> <p>Preguntas e respostas sobre os días da semana, meses e o tempo atmosférico (What day is it today?, It's, What's the weather like today?, It's, What month are you in?, I'm in).</p> <p>Preguntas e respostas sobre obxectos do seu interese (Where's it?, It's in/on/under/next to).</p> <p>Identificación e seguimento de instrucións (Touch your (legs)...).</p> <p>Expresión de posesión en primeira e terceira persoa (I've got, He/She's got) e formulación da pregunta correspondente e resposta afirmativa e negativa (Have you got?, Yes, I have/No, I haven't, Has he/she got?, Yes, he/she has, No, he/she hasn't).</p> <p>Expresión do gusto en primeira persoa en afirmativa e negativa (I like (salad), I don't like (chips)).</p> <p>Expresión de cantidade: contar desde 21 a 50.</p> <p>Expresión das cores, das partes do corpo e cara, de elementos próximos (What's this?, It's...),</p>	<p>5.10. Utilizar estruturas sintácticas básicas (p. e. enlazar palabras ou grupos de palabras con conectores básicos como “e, ou”, adecuándoas aos propósitos comunicativos.</p>	<p>PLEB5.9. Estructura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos máis básicos.</p>	<p>CCL CSC</p>
	<p>5.11. Mostrar un control limitado dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro un repertorio memorizado.</p>	<p>PLEB5.11. Memoriza rutinas lingüísticas básicas e moi sinxelas para, por exemplo, desenvolverse nas interaccións de aula e expresar e preguntar cantidades.</p>	<p>CCL</p>

<p>membros da familia (Who's this ?, This is my (brother), alimentos (What's this?, This is).</p> <p>Identificación das pezas de roupa (I'm wearing).</p> <p>Expresión de habilidade en afirmativa e negativa (I can, I can't).</p> <p>Preguntas e respostas sobre permiso e axuda (Can I...?).</p> <p>Preguntas e respostas sobre o estado de ánimo (Are you hungry?, Yes, I am/No I'm not).</p> <p>Expresión da cantidade de obxectos o persoas (How many... are there?).</p>			
<p>B5.4. Léxico oral de alta frecuencia (recepción e produción) relativo a cores, números ata o 50, materiais escolares, formas xeométricas básicas, membros da familia, comidas e bebidas máis cotiás, xoguetes, estado e sentimentos, tempo atmosférico, días da semana, meses, accións, materiais, animais domésticos (de compañía e de granxa), partes do corpo e da cara, e partes da casa.</p>	<p>B5.12. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en contextos comunicativos sinxelos.</p>	<p>PLEB5.14. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario básico necesario para participar nas interaccións de aula, ler textos infantís moi sinxelos e escribir con léxico traballado previamente de forma oral. traballado previamente.</p>	<p>CCL CAA</p>
	<p>B5.13. Recoñecer e utilizar un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas súas experiencias, necesidades e intereses.</p>	<p>PLEB5.13. Expresa estados de ánimo elementais (happy/sad, bored...).</p>	<p>CCL</p>
<p>B5.1. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:</p> <p>Interese e curiosidade por aprender unha lingua estranxeira.</p> <p>Recoñecemento e uso das fórmulas básicas da relación social e cortesía.</p> <p>Achegamento a algúns aspectos culturais semellantes á realidade</p>	<p>B5.14. Valorar as linguas estranxeiras como instrumento de comunicación.</p>	<p>PLEB5.15. Aмосa interese por comunicarse na lingua estranxeira nas interaccións de aula.</p>	<p>CCL CSC</p>
	<p>B5.15. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha</p>	<p>PLEB5.12. Participa activamente en xogos de letras, elaboración de glosarios</p>	<p>CSC</p>

<p>do alumnado a través de producións multimedia e de manifestacións artísticas da cultura dos países onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.</p>	<p>competencia integrada.</p>	<p>ilustrados, dramatizacións etc.</p>	
--	-------------------------------	--	--

2.3 METODOLOXÍA, MATERIAIS E RECURSOS.

Usaremos o material didáctico correspondente ao método New Tiger, da editorial Macmillan, que inclúe “workbooks” e “activitie books” (no primeiro curso decidimos non utilizar o workbook, anida que si en segundo), fichas, tarxetas, pósters e vídeos, así como outros elaborados polo mestre ou procedentes de diferentes fontes con licencia de libre uso.

Ensino intercurricular

O inglés será o vehículo para aprender sobre un tema e non só un tema en si mesmo. A aprendizaxe intercurricular motivará aqueles nenos que non ven a relevancia do inglés no seu día a día. A existencia de alumnos anglófonos facilita tamén a integración natural da lingua estranxeira dentro da aula, fóra incluso do horario da materia.

Comprensión e expresión oral

Axudar os alumnos a comunicarse e a entender a linguaxe falada é fundamental nos primeiros cursos de Ed primaria. A capacidade lingüística dos nenos desenvolverase a través de actividades de comprensión oral, construción de vocabulario e coñecementos básicos de fonética.

Soporte audiovisual e material interactivo

Videos con cancións, historias e actividades orais. Dispoñemos ademáis de material interactivo facilitado pola propia editorial Macmillan e que enlaza e complementa o traballado na aula, trátase da App Navio, se ben o CRA non dispón de equipos informáticos que soporten esta App, polo que se reserva o seu uso cotián para o caso de un ensino a distancia ou semipresencial, como se fixo no curso anterior.

Comprensión e expresión escrita

Os nenos xa terán empezado a desenvolver a capacidade de lectura e escritura na súa propia lingua, tamén coñecen as regras de uso dun libro, e están a aprender as normas da lingua escrita, maiúsculas, puntuación e formación de frases. As actividades de inglés están deseñadas para reforzar este coñecemento e aplicalo á aprendizaxe do inglés.

Actividades de reforzo e ampliación

Algunhas actividades actúan como unha extensión para aqueles alumnos sen dificultades, e outras ofrecen un reforzo para aqueles que necesitan máis apoio, utilizaranse ademais de actividades orais e tipo “role playing”, “worksheets” con diferente gradación dependendo das necesidades de cada alumno.

Actividades de desenvolvemento de competencias básicas

Algunhas actividades contribúen máis especificamente ao desenvolvemento dunha ou varias competencias básicas, entre as que se incluírían:

“Brainstorming”

Actividades na lousa dixital

Actividades baseadas en distintos soportes

Actividades en grupo

Textos culturais, cancións, rimas, etc.

Actividades nas que se traballan as emocións

Metodoloxía e actividades para o caso de educación non presencial ou semipresencial.

Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Todo o alumnado de Ed. Primaria do CRA ten conectividade, aínda que en algúns casos se cingue ao uso de smartphones en periodos limitados, polo que o contacto será fundamentalmente vía whatsapp ou correo electrónico, medio polo que se transmitirán as actividades correspondentes aos diferentes apartados do tema, en formato PDF, vídeo ou imaxe estática. Habilítase ademais este curso o uso das Aulas Virtuais do centro para tódolos niveles, con cursos específicos para os diferentes niveis e necesidades, así como con materiais de libre acceso para todo o alumnado.
Materiais e recursos	Ademais das Aulas Virtuais, o seguimento do alumnado de Ed. Primaria levarase a cabo a traveso da APP Navio, proporcionada pola Ed. Macmillan, que sigue o método New Tiger, que usamos nas clases presenciais. Intentarase o establecemento de videoconferencias, algo que resultou irregular durante os confinamentos anteriores polas limitacións da conexión a internet do propio mestre de Lingua estranxeira, polo que se utilizarán sobre todo vídeos, audios e fichas de actividades proporcionadas pola mencionada editorial, ademais de outros de

2.4 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O profesor titor coordinará a intervención educativa do conxunto do profesorado do alumnado ao que tutoriza de acordo co que estableza a Administración educativa correspondente, e manterá unha relación permanente coa familia. A intervención educativa debe contemplar como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todos eles á vez que unha atención personalizada en función das necesidades de cada un.

Os mecanismos de reforzo que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo. Se ben, dentro do grupo de alumnado do primeiro curso de Educación Primaria, se atopa escolarizada unha alumna con NEAE, e algúns alumnos de outras nacionalidades e con inclusión tardía no sistema educativo, non se aprecia necesidade de adaptacións curriculares significativas polo ámbito fundamentalmente oral de utilización da lingua estranxeira, se ben si se aplicarán medidas de reforzo, fundamentalmente no ámbito da lectoescritura e de adaptación de tempos en aqueles casos que o necesiten.

A propia metodoloxía activa e de interacción oral, mediante o xogo e actividades de búsqueda/investigación tanto dentro da aula como na súa contorna, facilita a integración das diferentes tipoloxías de alumnado.

O método utilizado ofrécenos recursos de diferente tipo para ir graduando as actividades en función das necesidades que se detecten en cada momento:

- Actividades do Activities Bank do Teacher's Book.
- Pupil's App que proporciona práctica adicional en clase ou en casa.
- Teacher's App en Navio: Fichas de reforzo e extensión, Progress Journal e Skills Trainer.

2.5 AVALIACIÓN

A avaliación da aprendizaxe en Educación Primaria será continua e global e terá en conta o progreso do alumno no conxunto das áreas do currículo. O profesor avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado e o seu nivel de logro das competencias coma os procesos de ensino e a súa propia práctica docente.

A avaliación por competencias permite avaliar tanto o cumprimento dos obxectivos do curso, como o grao de adquisición das competencias básicas. Algúns criterios son ligados expresamente a

conceptos, e outros, preferentemente á procedementos e actitudes.

En función do obxectivo que perseguimos á avaliar, contamos con varias modalidades, como é o caso da avaliación sumativa, realizada en diferentes momentos do curso e que temos que identificar con as finais de avaliación e de curso (ordinaria e extraordinaria, cando sexa o caso). Haberá outras avaliacións, como a inicial (non clasificada) e a final e, sobre todo, continua ou formativa, aquela que ocorre durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe, inmersa nel, e que insiste, polo tanto, na carácter orientador e de diagnóstico do ensino.

2.5.1 Primaria, 1º Curso

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.1. Comprender o sentido xeral de textos orais propios da súa idade (contos breves e moi sinxelos, rimas infantís, adiviñas moi evidentes) emitidos con ritmo discursivo lento, con claridade e de viva voz ou por medios técnicos que non distorsionen a percepción da mensaxe, con apoio visual moi redundante que axude á comprensión.	PLEB1.2. Comprende vocabulario moi elemental e sinxelo sobre temas familiares acompañados de imaxes que os ilustran con claridade.
B5.2. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente. B5.3. Obter e dar información básica persoal, sobre a súa contorna máis inmediata e na situación de comunicación propia da aula.	PLEB5.2. Recoñece e utiliza fórmulas básicas de relación social.
B5.11. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en contextos comunicativos sinxelos.	PLEB5.9. Diferenza preguntas e respostas moi simples.
B1.2. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal moi básica (nome, idade, gustos ...), sinxelas, así como instrucións e	PLEB1.4. Sigue instrucións e comprende peticións relativas á vida escolar máis básica (abrir/pechar o libro, sentar, dar un lapis...).

peticións elementais relativas ao comportamento na aula.	
B2.3. Producir patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos.	PLEB2.3. Amosa unha actitude de escoita atenta.
B2.2. Participar de maneira simple e comprensible en conversas que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa moi clara e poida provocar malos entendidos.	PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en conversas moi sinxelas e elementais (nome, idade, cor favoritas ou gustos). PLEB2.4. Reproduce comprensiblemente textos orais moi sinxelos e breves (p.e. cancións, rimas) aprendidos a través de xogos.
B5.8. Recoñecer estruturas sintácticas básicas e os seus significados asociados.	PLEB5.9. Diferenza preguntas e respostas moi simples.
B5.10. Mostrar un control limitado dun conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro dun repertorio memorizado.	PLEB5.3. Participa voluntariamente nas actividades de aula e amosa curiosidade pola lingua e por coñecer aspectos socioculturais dos países onde se fala.

Mínimos para superar as competencias clave e criterios de promoción.

Comprensión de mensaxes orais sinxelos para realizar tarefas na aula.
Lectura de palabras e frases sinxelas, previamente coñecidas en interaccións orais reais ou simuladas.
Escritura de palabras e frases previamente coñecidas.
Iniciación a algúns aspectos fonéticos, do ritmo, acentuación e entoación da lingua estranxeira
Recoñecemento e aprendizaxe de formas básicas de relación social en lingua estranxeira.
Actitude receptiva hacia as persoas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.

2.5.2 Primaria, 2º Curso

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
1.1. Comprender o sentido xeral de textos orais propios da súa idade (contos breves e sinxelos, rimas infantís, cancións adiviñas moi evidentes) emitidos con ritmo discursivo lento, con claridade e de viva voz ou por medios técnicos que non distorsionen a percepción da mensaxe, con apoio visual moi redundante que axude á comprensión.	PLEB1.2. Comprende vocabulario básico sobre temas familiares a través de apoio visual.
B1.2. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal básica (nome, idade, gustos...), instrucións elementais e peticións relativas ao comportamento na aula.	PLEB1.3. Comprende preguntas básicas (nome, idade e gustos) sobre si mesmo/a e dos e das demais.
B2.2. Participar activamente en conversas que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou sobre temas moi familiares, aínda que en ocasións a pronuncia non sexa tan clara e poida provocar confusións lingüísticas.	PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en conversas básicas (nome, idade, gustos).
B3.1. Identificar o tema e comprender o sentido xeral e as ideas principais en textos simples e breves relacionados con temas familiares e de interese para o alumnado, que contan con apoio visual.	PLEB3.1. Comprende palabras e frases simples en textos moi sinxelos relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.
B3.2. Utilizar e aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a e as ideas principais do texto.	PLEB3.2. Comprende a idea principal dunha historia sinxela acompañada de apoio visual e identifica os e as personaxes principais.
B4.2. Utilizar as estratexias básicas máis adecuadas para a produción de textos escritos.	PLEB4.1. Escribe palabras relacionadas coa súa imaxe e a súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral.
	PLEB4.4. Completa unha táboa con datos persoais básicos (nome, apelido, idade...).
B5.3. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente.	PLEB5.2. Recoñece e aplica fórmulas básicas de relación social.
B5.2. Amosar curiosidade pola lingua e	PLEB5.2. Recoñece e utiliza fórmulas básicas de

desexos de participar en actividades individuais ou colectivas que soliciten o seu uso comunicativo.	relación social.
	PLEB5.3. Recoñece preguntas e respostas sinxelas sobre si mesmo/a e dos e das demais.
B5.3. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente.	PLEB5.4. Diferenza saúdos de despedidas e o uso de fórmulas de cortesía (Please, thank you, excuse me...).
	PLEB5.6. Adquire as rutinas de saúdos e despedidas e diríxese aos demais utilizando as fórmulas de cortesía básicas.

Mínimos para superar as competencias clave e criterios de promoción.

Identificación do sentido xeral e a información esencial en textos orais e escritos moi curtos e simples, en contextos cotiás previsibles.
Participación en intervencións breves e simples, aínda que se produzan titubeos, vacilacións, repeticións ou pausas para reorganizar o discurso.
Manexo de estruturas sintácticas básicas, aínda que se sigan cometendo erros comúns dunha forma sistemática.
Interese na participación das diferentes actividades propostas e polo tanto na súa aprendizaxe da lingua, e interactuar cos compañeiros nas situacións máis habituais utilizando a lingua inglesa.
Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e recoñecer os significados e intencións comunicativas xerais relacionados con os mesmos.
Interés por utilizar a lingua estranxeira de forma correcta en situacións variadas.
Actitude receptiva hacia as persoas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

No resultado final da avaliación teranse en conta ademais aspectos como o interés e actitude do alumno, así como o seu esforzo e capacidade de traballo. Os criterios de cualificación atenderán polo tanto, non só á consecución dos obxectivos e competencias clave, que terá un peso específico dun 60% no resultado final, senón tamén á actitude cara á aprendizaxe da lingua, respecto aos compañeiros e o esforzo e traballo realizado nas actividades diarias, que suporá o 40% restante da nota final.

No hipotético contexto de confinamento por motivo do COVID19, teranse fundamentalmente en

conta para mellorar as cualificacións, o traballo desenvolvido na casa, e transmitido por vía telemática.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

EDUCACIÓN FÍSICA

C.R.A. O ESQUÍO

CURSO 2021/2022

1. Introducción

2. Educación infantil

2.1 Relación cos diferentes elementos do currículo

2.1.1 Obxectivos da área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

2.1.2 Contido

2.1.3 Criterios de avaliación

3. Educación primaria

3.1 Relación cos diferentes elementos do currículo

3.1.1 Obxectivos

3.1.2 Perfil de área

3.1.3 Competencias clave

4. Avaliación

5. Temporalización

6. Metodoloxía

7. Atención á diversidade

8. Procedementos para avaliar a propia programación

1. INTRODUCCIÓN - XUSTIFICACIÓN

A área de Educación Física tanto na Educación Infantil coma na Primaria debe fundamentarse na adquisición das capacidades que contribúan ao desenvolvemento persoal e a unha mellor calidade de vida.

Pero a Educación Física non é unha simple aprendizaxe de movementos, senón un camiño cara a educación total, polo que fomentárase a través da mesma, a adquisición de capacidades, de hábitos saudables, a educación para o ocio, así como inculcar valores como o respecto, a colaboración ou a cooperación, e tamén tratar o deporte dende a perspectiva do espectador/a ou como do que o/a practica.

En resumidas contas o que se busca alcanzar coa Educación Física é unha educación global, que non so se restrinxa o adestramento corporal, e si en presentarlles aos alumnos/as todo tipo de experiencias motrices básicas, para fomentar e inculcarlles a práctica de actividade física non so no colexio, senón tamén na vida cotiá.

Creo necesario tamén citar que a programación segundo Viciano, é un traballo concreto, palpable, máis local e adaptado ao contexto máis específico, que se rexen por decisións e actuacións concretas.

Por último, dicir que esta programación está encadrada no terceiro nivel de concreción curricular, e por enriba dela atópase o PCC ou proxecto curricular de centro (2o nivel de concreción curricular) e o decreto ou orde (1o nivel) no caso da Educación Infantil (Decreto 330/2009 do 4 de xuño) e na Educación Primaria (Decreto 105/2014 do 4 de setembro).

2. EDUCACIÓN INFANTIL

2.1 RELACIÓN COS DIFERENTES ELEMENTOS DO CURRÍCULO

Na Educación Infantil, a área de Educación Física, seguindo o Decreto 330 do 4 de xuño, aparece citada na área de *Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal* e fálase da adquisición dunha serie de elementos curriculares, **obxectivos, contidos, criterios de avaliación**.

2.1.1 Obxectivos da área de coñecemento de si mesmo e autonomía persoal

1. Formarse unha autoimaxe axustada e positiva, identificando gradualmente as propias características, posibilidades e limitacións a través da interacción coas outras persoas, desenvolvendo sentimentos de autoestima e alcanzando maior autonomía persoal.

2.Coñecer e representar o propio corpo, identificando as súas partes e algunhas das súas funcións, descubrindo as posibilidades de acción e de expresión, e coordinando e controlando cada vez con maior precisión xestos e movementos.

3.Identificar os propios sentimentos, emocións, necesidades e preferencias, e ser capaces de expresalos e comunicalos, así como identificar e respectar tamén os das outras persoas.

4.Tomar a iniciativa, planificar e secuenciar a propia acción para realizar tarefas sinxelas ou resolver problemas da vida cotiá, aceptando as pequenas frustracións e manifestando unha actitude tendente a superar as dificultades que se presentan, reforzando o sentimento de autoconfianza e sendo capaces de solicitar axuda.

5.Adecuar o propio comportamento ás necesidades e requirimentos das outras persoas, desenvolvendo actitudes e hábitos de respecto, axuda e colaboración e evitando a adopción de comportamentos de submisión ou dominio.

6.Progresar na adquisición de hábitos e actitudes relacionados coa seguridade, a hixiene, a alimentación e o fortalecemento da saúde, apreciando e disfrutando das situacións cotiás de equilibrio e benestar emocional.

7.Progresar na adquisición de hábitos de orde, constancia e planificación no desenvolvemento das tarefas.

8.Mostrar unha actitude de aceptación e respecto polas diferenzas individuais: idade, sexo, etnia, cultura, personalidade, características físicas...

9.Descubrir, coñecer e vivir o xogo como medio que favorece a aceptación propia, o desenvolvemento humano, a manifestación de emocións, o respecto ás demais persoas, a aceptación de regras, a seguridade persoal e a aceptación da identidade sexual y cultural.

2.1.2 Contidos

Para conseguir a adquisición destes obxectivos imos a traballar a través dos contidos, establecidos polo citado Decreto 330/2009 do 4 de xuño e que na área de Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal se dividen en 4 grandes bloques. A continuación cítanse os contidos establecidos en cada un dos bloques, destacando que estes contidos serán traballados de forma conxunta e interrelacionados ao longo das unidades didácticas.

O corpo e a propia imaxe

- Identificación do esquema corporal a través da exploración do propio corpo, das súas características, sensacións, percepcións e interaccións cos compañeiros.
- Recoñecemento das percepcións sensoriais como medio de comprensión do mundo.
- Regulación e control das necesidades básicas corporais.
- Identificación, verbalización, control e expresión dos propios sentimentos e emocións.
- Aceptación da propia imaxe a través do descubrimento das súas posibilidades motrices.
- Valoración propia axustada e positiva, recoñecendo posibilidades e limitacións.
- Observación e valoración dos cambios físicos nas persoas como co paso do tempo.
- Aceptación das diferenzas nas persoas evitando actitudes discriminatorias.
- Adquisición de referencias espazo-temporais partindo do corpo, persoas e obxectos.
- Asimilación da identidade sexual e rexeitamento aos estereotipos ofertados polos medios.

Xogo e movemento

- Implicación no xogo e no movemento con iniciativa e conciencia das posibilidades.
- O xogo como medio para coñecer a realidade, como forma de gozo e relación cos demais.
- Establecemento de acordos durante o xogo e comprensión e aceptación das normas.
- Potenciación do xogo como ferramenta para coñecer tanto a súa cultura como outras.
- Progresión na coordinación psicomotriz fina e grossa.
- Progresión no dominio das habilidades motoras e control do equilibrio, ton e respiración.
- Adquisición de nocións básicas de orientación e de coordinación en diferentes contextos.
- Coñecemento das posibilidades perceptivas, motrices e expresivas propias e das demais persoas amosando interese por aprender novas habilidades.

A actividade cotiá

- Relación e colaboración cos demais establecendo relacións e valorando a diversidade.
- Xestión do seu comportamento cara á unha axeitada resolución de conflitos.
- Resolución e planificación autónoma das tarefas tendo en conta posibilidades e limitacións.
- Adquisición de hábitos básicos de organización, constancia, atención, iniciativa e esforzo.
- Gusto polo traballo ben feito empregando recursos axeitados e pedindo axuda se a necesita
- Adecuación do seu comportamento ás necesidades dos demais e ás normas do grupo
- Autorrecoñecemento da identidade persoal: capacidades, actitudes e coñecementos.

O coidado persoal e a saúde

- Recoñecemento das necesidades básicas do corpo e realización de accións relacionadas.
- Interiorización das pautas sociais establecidas nas comidas, desprazamentos e hixiene.
- Capacidade para pedir axuda e valoración da mesma nas situacións que así o requiran.
- Valoración de hábitos saudables e ambientes limpos para o seu desenvolvemento.
- Satisfacción ante un aspecto persoal coidado manifestando os seus gustos.
- Emprego axeitado de instrumentos e espazos previndo situacións de risco e enfermidades.

2.1.3 Criterios de avaliación.

- Recoñecer, identificar e representar o corpo na súa globalidade e as súas diferentes partes.
- Coordinar e controlar o seu corpo, as súas posibilidades motrices e adaptalo ás características dos obxectos, á acción e á vida cotiá.
- Recoñecer os sentidos e identificar percepcións e sensacións.
- Construír unha imaxe positiva propia e aceptar a súa identidade, manifestando confianza nas súas posibilidades e recoñecendo as súas limitacións.
- Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando positivamente a diversidade.
- Identificar e manifestar os propios sentimentos, vivencias, emocións e comprender os das demais persoas.

- Participar en xogos, mostrando destrezas motoras e habilidades manipulativas cada vez máis axustadas.
- Participar en xogos e actividades colectivas aceptando as normas que os rexen.
- Resolver con iniciativa e autonomía as actividades da vida cotiá, colaborar en tarefas e aceptar as normas.
- Manifestar hábitos de saúde, alimentación saudable, hixiene corporal e benestar utilizando adecuadamente espazos y materiais.
- Identificar situacións de risco e actuar coherentemente ante elas.

3. EDUCACIÓN PRIMARIA

3.1 RELACIÓN COS DIFERENTES ELEMENTOS DO CURRÍCULO

Na Educación Primaria a área de Educación Física é considerada unha disciplina específica e como tal, contribuirá á consecución de obxectivos e competencias clave. A área de Educación Física contribuirá a adquisición dos 15 obxectivos de etapa marcados polo Decreto 105/2014 do 4 de setembro, especificamente no k. Facilitaremos a adquisición dos obxectivos a través duns contidos, avaliados a través duns criterios e estándares de aprendizaxe que a continuación pasamos a detallar.

3.1.1 Obxectivos

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo- sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3.2.2. Perfil de área

1º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo consecución estándar	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS EN EDUCACIÓN FÍSICA						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Aceptación da propia realidade corporal. ▪ B1.2. Respecto das persoas que participan no xogo. ▪ B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Recoñecer desde a perspectiva de participante as posibles situacións conflitivas xurdidas nos xogos aceptando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1 1.1. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable. ▪ EFB1 1.2. Recoñece as condutas inapropiadas que se producen nos xogos. 	<p>Todo o curso</p> <p>Todo o curso</p>	<p>Rexistro anecdótico</p> <p>Lista de control</p>	<p>NON SOE TER CONFLICTOS</p> <p>RECOÑECE PROPIAS CONDUCTAS INAPROPIADAS DURANTE ACTIVIDADES AS AS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA CSIEE ▪ CSC ▪ CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Utilización guiada de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe. ▪ B1.5 Integración das tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Buscar de maneira guiada información utilizando fontes de información e facendo uso das TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1 2.1. Utiliza de maneira guiada as novas tecnoloxías para buscar información. 	<p>2º Trimestre</p>	<p>Escala de valoración.</p>	<p>TEN INTERESE NAS NOVAS TECNOLOXIAS RELACIONADAS CO TRABALLO</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo consecución estándar	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Uso correcto de materiais e espazos na práctica da Educación física. ▪ B1.7. O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal. ▪ B1.8. Adopción de condutas seguras ao actuar como peóns ou peoas nas saídas polo contorno do colexio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1 3.1. Participa activamente nas actividades propostas. 	Todo o curso	Escala de valoración.	PARTICIPA DE XEITO PUNTUAL NAS ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1 3.2. Demuestra autonomía resolvendo problemas motores. 	Todo o curso	Escala de valoración.	TEN CERTO INTERES EN REALIZAR ACTIVIDADES DE XEITO AUTÓNOMO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CCEC CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	LEVA A CABO MEDIDAS DE HIXIENE DE XEITO AUTONOMO A MAIOR PARTE DOS DÍAS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	PARTICIPA DE XEITO PUNTUAL E SO CANDO O PIDES DE FORMA PERSOAL NA RECOLLIDA E COIDADADO DO MATERIAL	CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda. 	Todo o curso	Escala de valoración.	ACEPTA O SEU GRUPO CON DIFICULTADES PERO PARTICIPA NAS ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aceptación da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Aceptar e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB2.1.1. 	Todo o curso	Lista de	RESPECTA A	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo consecución estándar	Competencias clave
<p>propia realidade corporal.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Conianza nun mesmo, aumento da autoestima e a autonomía persoal. 	<p>respectar a propia realidade corporal e a dos e das demais.</p>	<p>Respecta a diversidade de realidades corporais entre os nenos e nenas da clase.</p>		<p>control.</p>	<p>DIVERSIDADE DE NIVEIS DE COMPETENCIA MOTRIZ</p>	<p>CAA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Estrutura corporal. Identificación do propio corpo e das principais partes que interveñen no movemento. ▪ B2.4. Experimentación e exploración de posturas corporais diferentes. ▪ B2.5. Vivencia da relaxación global como estado de quietude e toma de conciencia da respiración. ▪ B2.6. Experimentación de situacións simples de equilibrio estático sobre bases estables. ▪ B2.7. Percepción espazo-temporal. Orientación do corpo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para realizar movementos axeitados ás situacións motrices que se lle presentan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB2.2.1. Coñece e identifica as partes do corpo propias. 	1º Trimestre	<p>Lista de control</p>	<p>COÑECE AS PARTES DE COPRO MAIS BASICAS (CABEZA, TRONCO, BRAZOS, PERNAS...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB2.2.2. Realiza actividades de equilibrio estático, con e sen axuda, en base de sustentación estable. 	2º Trimestre	<p>Escala de valoración.</p>	<p>MANTEN O EQUILIBRIO SEN DIFICULTADE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB2.2.3. Reacciona corporalmente ante estímulos sinxelos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices que se adapten ás características deses estímulos. 	2º Trimestre	<p>Escala de valoración.</p>	<p>RESPONDE MOTRIZMENTE A ESTÍMULOS SINXELOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC CSIEE

Contidos	de Criterios de avaliación	de Estándares de aprendizaxe	de Temporalización	de Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución estándar	de Competencias clave
<p>e nocións topolóxicas básicas (dentro/fóra, arriba/abaixo, diante/detrás, preto/lonxe...).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Recoñecemento da lateralidade e da dominancia lateral propia. ▪ B2.9. Posibilidades sensoriais (vista, oído, tacto). Experimentación, exploración e discriminación das sensacións. 						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Formas e posibilidades do movemento. Experimentación de diferentes formas de execución e control das habilidades motrices básicas: desprazamentos, xiros, saltos. ▪ B3.2. Desenvolvemento e control da motricidade fina e a coordinación viso motora a través do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB3.1.1. Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio. 	Todo o curso	Escala de valoración.	FAI DESPRAZAMENTOS VARIADOS DIFICULTADE SEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB3.1.2. Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio e as frecuencias. 	2º Trimestre	Escala de valoración.	FAI SALTOS VARIADOS DIFICULTADE SEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB3.1.3. Realiza xiros sobre o eixe lonxitudinal variando os puntos de apoio, con 	1º Trimestre	Escala de valoración.	REALIZA SÍNGELOS BÁSICOS XIROS E	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo consecución estándar	Competencias clave
<p>manexo de obxectos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Resolución de problemas motores sinxelos. ▪ B3.4. Acondicionamento físico xeral en situacións de xogo, especialmente mantemento e mellora da flexibilidade. ▪ B3.5. Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as diferenzas no nivel de habilidade. ▪ B3.6. Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos habituais. 		<p>coordinación e boa orientación espacial.</p>				
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB3.1.4. Equilibrar o corpo en distintas posturas intentando controlar a tensión, a relaxación e a respiración. 	1º Trimestre	Lista de control.	<p>MANTEN O EQUILIBRIO DO CORPO EN DISTINTAS POSICIÓNSEN DIFICULTADE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Descubrimento e exploración das posibilidades expresivas do corpo e do movemento. Sincronización do movemento con estruturas rítmicas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, comunicando sensacións e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB4.1.1. Representa personaxes e situacións, mediante o corpo e o movemento con desinhibición e espontaneidade. 	2º Trimestre	Lista de control	<p>FAI REPRESENTACIÓNS DE XEITO PUNTUAL DENTRO DO GRUPO</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB4.1.2. 	2º Trimestre	Escala de	<p>COPIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC

Contidos	de Criterios de avaliación	de Estándares de aprendizaxe	de Temporalización	de Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución estándar	de Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Execución de bailes ou danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo o ritmo. ▪ B4.3. Imitación de personaxes, obxectos e situacións. ▪ B4.4. Participación en situacións que supoñan comunicación corporal. ▪ B4.5. Desinhibición na exteriorización de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento. 		<p>Reproduce corporalmente una estrutura rítmica sinxela.</p>		valoración.	MOVEMENTOS CORPORAIS BASICOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB4.1.3. Realiza bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas. 	2º Trimestre	<p>Escala de valoración.</p>	<p>PARTICIPA DE XEITO PUNTUAL EN BAILES SEN SEGUIR UNHA COREOGRAFÍA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación e práctica de hábitos básicos de hixiene corporal (aseo, roupa e calzado), alimentarios e posturais, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB5.1.1. Intenta cumprir as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con autonomía. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	INTERESE POLA HIXIENE CORPORAL CON AUNTONOMIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo consecución estándar	Competencias clave
relacionados coa actividade física. ▪ B5.2. Relación da actividade física co benestar da persoa. ▪ B5.3. Mobilidade corporal orientada á saúde.		▪ EFB5.1.2. Adopta hábitos alimentarios saudables.	2º Trimestre	Lista de control.	COÑECE OS HÁBITOS ALIMENTARIOS	▪ CSC ▪ CSIE CAA
		▪ EFB5.1.3. Inicia a incorporación como axente de saúde da actividade física á súa rutina diaria.	Todo o curso	Rexistro anecdótico	INCORPORA O EXERCICIO A SÚA VIDA DIFICULTADE SEN	▪ CSC ▪ CAA CSIEE
▪ B5.4. Respecto das normas de uso de materiais e espazos na práctica de actividade física para evitar accidentes. ▪ B5.5. Respecto ás persoas que participan no xogo.	▪ B5.2. Recoñecer a importancia das medidas de seguridade na práctica da actividade física.	▪ EFB5.2.1. Identifica os riscos individuais e colectivos daquelas actividades físicas que vai coñecendo e practicando.	3º Trimestre	Lista de control.	PROCURA EVITAR POSIBLES RISCOS DURANTE AS ACTIVIDADES	▪ CAA CSC
▪ B6.1. Descubrimento da cooperación e a oposición con relación ás regras de xogo. Aceptación de distintos papeis no xogo. ▪ B6.2. Recoñecemento e aceptación das persoas que participan no xogo, aceptando o	▪ B6.1. Recoñecer tácticas elementais dos xogos aplicando as regras en situación de cooperación e de oposición.	▪ EFB6.1.1. Iníciase no uso de tácticas elementais dos xogos.	3º Trimestre	Escala de valoración.	EMPREGA AS TÁCTICAS BÁSICAS DOS XOGOS	▪ CSC ▪ CSIEE CAA
		▪ EFB6.1.2. Utiliza as regras dos xogos en situación de cooperación e oposición.	3º Trimestre	Escala de valoración.	RESPECTA AS REGRAS DURANTE OS XOGOS	▪ CSC ▪ CSIEE CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao de consecución mínimo estándar	Competencias clave
<p>reto que supón opoñerse ao outro sen que iso derive en situacións de rivalidade ou menosprezo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Comprensión das normas de xogo e cumprimento destas. ▪ B6.4. Confianza nas propias posibilidades na práctica dos xogos. 						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. O xogo como actividade común a todas as culturas. ▪ B6.6. Coñecemento e práctica dalgúns xogos de Galicia. ▪ B6.7. Práctica de xogos libres e organizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Recoñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas en especial as de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.2.1. Practica xogos libres e xogos organizados. 	Todo o curso	Escala de valoración.	XOGA SEN DIFICULTADE EN XOGOS LIBRES OU ORGANIZADOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEE ▪ CAA ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.2.2. Recoñece xogos tradicionais de Galicia. 	1º Trimestre	Lista de control.	COÑECE XOGOS TRADICIONAIS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEE ▪ CAA ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.2.3. Realiza distintos xogos tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas. 	1º Trimestre	Escala de valoración.	PARTICIPA NOS XOGOS, RESPECTANDO AS REGRAS AS VECES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.8. Xogos de aire libre no parque ou en contornos naturais próximos ao colexio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.3. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.3.1. Realiza actividades no medio natural. 	3º Trimestre	Escala de valoración.	XOGA SEN DIFICULTADES EN DIVERSOS ENTORNOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución estándar	Competencias clave
Exploración e gozo da motricidade ao aire libre, respectando a natureza.	actividades ao aire libre.	▪ EFB6.3.2. Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.	Todo o curso	Lista de control.	RESPECTA O ENTORNO DURANTE OS XOGOS	▪ CSC CAA

2º EDUCACIÓN PRIMARIA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución estándar	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS EN EDUCACIÓN FÍSICA						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a dos e das demais. ▪ B1.2. Respetto e valoración das persoas que participan no xogo sen mostrar discriminacións de ningún tipo. ▪ B1.3. Confianza nas propias capacidades 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Opinar tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflitivas xurdidas, participando en debates, aceptando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB1.1.1. Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios. ▪ EFB1.1.2. Explica aos seus 	2º Trimestre	Rexistro anecdótico	DASE CONTA E RESPECTA AS MODAS E AS IMAXES CORPORAIS.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE CD
			Todo o curso	Lista de	INTENTA EXPLICAR OS XOGOS PERO	▪ CCL

Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.	opinións dos e das demais.	compañeiros as características dun xogo practicado na clase.		control.	PRECISA DE AXUDA DO PROFESOR OU COMPAÑEIRO	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.1.3. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	NON SOE TER CONFLITOS	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.1.4. Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva. 	Todo o curso	Lista de control.	RECOÑECE AS PROPIAS CONDUCTAS INAPROPIADAS DURANTE AS ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área. B1.5. Integración das tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Buscar e presentar Información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área. 	<ul style="list-style-type: none"> EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita. 	2º Trimestre	Escala de valoración.	TEN INTERESE NAS NOVAS TECNOLOXIAS RELACIONADAS CO TRABALLO	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e 	1º Trimestre	Escala de valoración.	PRESENTA TRABALLOS SOLICITADOS	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

Contidos	de Criterios de avaliación	de Estándares de aprendizaxe	de Temporalización	de Procedementos e instrumentos de avaliación	de Grao mínimo de consecución de estándar	de Competencias clave
		limpeza.				
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.2.3. Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais. 	Todo o curso	Lista de control.	RESPECTA OPINIONS DE MAIS	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CD
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferenzas individuais no nivel de habilidade. B1.7. Uso correcto de materiais e espazos na práctica da Educación física. B1.8. O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal. B1.9. Adopción de condutas seguras ao actuar como peóns ou peoas, nas saídas polo contorno do colexio. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a si mesmo/a e aos outros e outras nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz. 	Todo o curso	Escala de valoración	PARTICIPA DE XEITO PUNTUAL NAS ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.3.2. Demuestra certa autonomía resolvendo problemas motores. 	1º Trimestre	Escala de valoración.	INTENTA REALIZAR AS ACTIVIDADES CON AUTONOMIA	<ul style="list-style-type: none"> CSIEE CAA CCEC CSC
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	LEVA A CABO MEDIDAS DE HIXIENE DE XEITO AUTONOMO A MAIOR PARTE DOS DÍAS	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	PARTICIPA DE XEITO PUNTUAL E SO CANDO O PIDES DE FORMA PERSOAL NA RECOLLIDA E COIDADADO DO MATERIAL	<ul style="list-style-type: none"> CSC
		<ul style="list-style-type: none"> EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade. 	Todo o curso	Escala de valoración	ACEPTA O SEU GRUPO CON DIFICULTADES PERO PARTICIPA NAS ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aceptación da propia realidade corporal. B2.2. Confianza nun mesmo, aumento da autoestima e a autonomía persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aceptar e respectar a propia realidade corporal e a dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase. 	Todo o curso	Lista de control.	RESPECTA A DIVERSIDADE DE NIVEIS DE COMPETENCIA MOTRIZ	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Estrutura corporal. Percepción, identificación e representación do propio corpo e das principais partes que interveñen no movemento 	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo 	<ul style="list-style-type: none"> EFB2.2.1. Coñece e identifica as partes do corpo propias e do compañeiro/a. 	1º Trimestre	Lista de control	COÑECE AS PARTES DO CORPO MÁIS BÁSICAS (CABEZA, TRONCO, BRAZOS, PERNAS...)	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> EFB2.2.2. Domina o 	2º Trimestre	Escala de	MANTEN O EQUILIBRIO SEN	<ul style="list-style-type: none"> CSC

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<p>(articulacións e segmentos corporais).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Experimentación e exploración de posturas corporais diferentes, a partir das posibilidades de movemento das distintas articulacións e segmentos corporais. ▪ B2.5. Vivencia da relaxación global como estado de quietude. Toma de conciencia da respiración e as súas fases. ▪ B2.6. Experimentación de situacións simples de equilibrio estático e dinámico sen obxectos, sobre bases estables, e portando obxectos. ▪ B2.7. Percepción espazo-temporal. Orientación do corpo e nocións topolóxicas básicas (dentro/fóra, arriba/abaixo, diante/detrás, preto/lonxe...). ▪ B2.8. Afirmación da lateralidade. 	<p>capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.</p>	<p>equilibrio estático, sen axuda, variando o centro de gravidade en base de sustentación estable.</p>		valoración.	DIFICULTADE	CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB2.2.3. Iníciase equilibrio dinámico. 	2º Trimestre	Escala de valoración.	LEVA A CABO MOVEMENTOS SINXELOS EN EQUIBRIO SEN MOITA DIFICULTADE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB2.2.4. Reacciona corporalmente ante estímulos sinxeos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices que se adapten ás características deses estímulos, diminuindo os tempos de resposta. 	2º Trimestre	Escala de valoración	RESPONDE MOTRIZMENTE A ESTÍMULOS SINXELOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<p>Recoñecemento da dominancia lateral e da dereita e esquerda propias.</p> <p>▪ B2.9. Posibilidades sensoriais (vista, oído, tacto). Experimentación, exploración e discriminación das sensacións.</p>						
<p>▪ B3.1. Formas e posibilidades do movemento. Experimentación de diferentes formas de execución e control das habilidades motrices básicas: desprazamentos, xiros, saltos, suspensión, lanzamentos e recepcións.</p> <p>▪ B3.2. Desenvolvemento e control da motricidade fina e a coordinación viso motora a través do manexo de obxectos.</p> <p>▪ B3.3. Resolución de problemas motores sinxelos.</p>	<p>▪ B3.1. Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p>	<p>▪ EFB3.1.1. Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.</p>	1º Trimestre	Escala de valoración.	FAI DESPRAZAMENTOS VARIADOS SEN DIFICULTADE	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CCEC</p> <p>CAA</p>
		<p>▪ EFB3.1.2. Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio, amplitudes e frecuencias, con coordinación e boa orientación espacial.</p>	1º Trimestre	Escala de valoración.	FAI SALTOS VARIADOS SEN DIFICULTADE	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CCEC</p> <p>CAA</p>
		<p>▪ EFB3.1.3. Realiza as habilidades que impliquen</p>	3º Trimestre	Escala de valoración.	COORDINACIÓN SINXELA OBXECTOS CON	<p>▪ CSC</p> <p>▪ CCEC</p>

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Acondicionamento físico xeral en situacións de xogo, especialmente mantemento e mellora da flexibilidade. ▪ B3.5. Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando as diferenzas no nivel de habilidade. ▪ B3.6. Autonomía e confianza nas propias habilidades motrices en situacións e contornos habituais. 		<p>manexo de obxectos con coordinación dos segmentos corporais, iniciando os xestos axeitados.</p>				CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB3.1.4. Realiza xiros sobre o eixo lonxitudinal variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial. 	2º Trimestre	Escala de valoración.	REALIZA XIROS SINXELOS E BÁSICOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB3.1.5. Equilibra o corpo en distintas posturas intentando controlar a tensión, a relaxación e a respiración. 	3º Trimestre	Lista de control	MANTEN O EQUILIBRIO DO CORPO EN DISTINTAS POSICIÓNSEN DIFICULTADE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Descubrimento e exploración das posibilidades expresivas do corpo e do movemento. Sincronización do movemento con 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, comunicando sensacións e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB4.1.1. Representa personaxes e situacións, mediante o corpo e o movemento con desinhibición 	2º Trimestre	Lista de control	FAI REPRESENTACIÓN DE XEITO PUNTUAL DENTRO DO GRUPO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC CAA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<p>estruturas rítmicas sinxelas. Ritmos baseados na introdución de acentos nunha cadencia, ritmos baseados na duración dos intervalos (curtos ou longos).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Execución de bailes ou danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, asociando o movemento corporal ao ritmo. ▪ B4.3. Imitación de personaxes, obxectos e situacións. ▪ B4.4. Participación en situacións que supoñan comunicación corporal. Recoñecemento das diferenzas no modo de expresarse. ▪ B4.5. Desinhibición na exteriorización de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento. 	emocións.	e espontaneidade.				
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB4.1.2. Reproduce corporalmente una estrutura rítmica sinxela. 	2º Trimestre	Escala de valoración.	COPIA MOVEMENTOS CORPORAIS BASICOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB4.1.3. Realiza bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas. 	2º Trimestre	Escala de valoración.	PARTICIPA DE XEITO PUNTUAL EN BAILES SEN SEGUIR UNHA COREOGRAFIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificación e práctica de hábitos básicos de hixiene corporal (aseo, roupa e calzado), alimentarios e posturais, relacionados coa actividade física. ▪ B5.2. Relación da actividade física co benestar da persoa. ▪ B5.3. Mobilidade corporal orientada á saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Coñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB5.1.1. Cumpre as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con autonomía. 	Todo o curso	Rexistro anecdótico	INTERESE POLA HIXIENE CORPORAL CON AUNTONOMIA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB5.1.2. Adopta hábitos alimentarios saudables. 	Todo o curso	Lista de control.	COÑECE OS HABITOS ALIMENTARIOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB5.1.3. Incorpora á súa rutina diaria a actividade física como axente de saúde. 	2º Trimestre	Rexistro anecdótico	INCORPORA O EXERCICIO A SUA VIDA DIFICULTADE SEN	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Respecto das normas de uso de materiais e espazos na práctica de actividade física para evitar accidentes. ▪ B5.5. Respecto ás persoas que participan no xogo, sen mostrar discriminacións de ningún tipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Coñecer a importancia das medidas de seguridade na práctica da actividade física. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB5.2.1. Identifica e sinala os riscos individuais e colectivos daquelas actividades físicas que vai coñecendo e practicando. 	3º Trimestre	Lista de control.	PROCURA EVITAR POSIBLES RISCOS DURANTE AS ACTIVIDADES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Descubrimento da cooperación e a oposición con relación ás regras de xogo. Aceptación de distintos papeis no xogo. ▪ B6.2. Recoñecemento e aceptación das persoas que participan no xogo, aceptando o reto que supón opoñerse ao outro sen que iso derive en situacións de rivalidade ou menosprezo. ▪ B6.3. Comprensión das normas de xogo e cumprimento voluntario destas. ▪ B6.4. Confianza nas propias posibilidades e esforzo nos xogos, con aceptación das limitacións persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Coñecer tácticas elementais dos xogos aplicando as regras en situación de cooperación e de oposición. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.1.1. Pon en práctica as tácticas elementais dos xogos. 	3º Trimestre	Escala de valoración	EMPREGA AS TÁCTICAS BÁSICAS DOS XOGOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.1.2. Utiliza as regras dos xogos en situación de cooperación e oposición. 	3º Trimestre	Escala de valoración.	RESPECTA AS REGLAS DURANTE OS XOGOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.5. O xogo como actividade común a todas as culturas. ▪ B6.6. Coñecemento e práctica dalgúns xogos de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.2. Coñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EFB6.2.1. Practica xogos libres e xogos organizados, recoñecendo as súas características e 	Todo o curso	Escala de valoración.	XOGA SEN DIFULTADE EN OS XOGOS LIBRES OU ORGANIZADOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE CSC

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Temporalización	Procedementos e instrumentos de avaliación	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave
<p>Descubrimento de xogos interculturais.</p> <p>▪ B6.7. Práctica de xogos libres e organizados.</p>		diferenzas.				
		<p>▪ EFB6.2.2. Investiga e coñece xogos tradicionais de Galicia.</p>	1º Trimestre	Lista de control-	COÑECE XOGOS TRADICIONAIS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC
		<p>▪ EFB6.2.3. Realiza distintos xogos tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.</p>	1º Trimestre	Escala de valoración.	PARTICIPA NOS XOGOS, RESPECTANDO AS REGRAS AS VECES	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC ▪ CAA
<p>▪ B6.8. Xogos de aire libre no parque ou en contornos naturais próximos ao colexio. Exploración e gozo da motricidade ao aire libre, respectando a natureza.</p>	<p>▪ B6.3. Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre.</p>	<p>▪ EFB6.3.1. Realiza actividades no medio natural.</p>	1º Trimestre	Escala de valoración.	XOGA SEN DIFICULTADES EN DIVERSOS ENTORNOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
		<p>▪ EFB6.3.2. Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.</p>	Todo o curso	Lista de control.	RESPECTA O ENTORNO DURANTE OS XOGOS	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA

3. COMPETENCIAS CLAVE

O currículo oficial (**Decreto 105/2014**) baséase na potenciación da aprendizaxe por competencias, integradas nos diferentes elementos curriculares. Estas traballaránse en tódalas unidades didácticas vinculándoas cos criterios de avaliación, contidos e estándares de aprendizaxe.

- **Competencia en comunicación lingüística (CCL):**

Básica en todas as unidades e en cada sesión (en especial na primeira e última fase: información e análise de resultados, respectivamente). Presente nos procesos comunicativos mestre-alumnado así como no vocabulario específico da nosa área, reflectido en tódalas unidades didácticas desta programación.

- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)**

Trabállase en case que tódalas sesións, por exemplo nos agrupamentos en pequenos grupos (parellas, tríos...) ou gran grupo a través da ocupación dos espazos e traxectorias.

- **Competencia dixital (CD)**

A importancia que a **LOMCE** sinala sobre a utilización das TIC non é unha excepción nesta programación, e nalgúns unidades utilizaremos a pizarra dixital durante o desenvolvemento da mesma, a cámara de vídeo como ferramenta de corrección e avaliación dalgunha sesión ou unidade, ou o reprodutor de mp3 como recurso da área nas diferentes sesións que así o requiran.

- **Competencia aprender a aprender (CAA)**

Os xogos e os estilos pouco directivos utilizados en moitos casos para estas idades obrigan ao noso alumnado a buscar as solucións aos problemas nas tarefas propostas, traballando polo tanto a disonancia cognitiva e por conseguinte esta competencia clave.

- **Competencia social e cívica (CSC)**

Mediante a realización de xogos e tarefas que requiran cooperación, cooperación-oposición traballamos a confianza nun mesmo, nos demais, o diálogo e respecto polas opinións e as capacidades alleas. Deste xeito incido na adquisición desta competencia en tódalas unidades didácticas.

- **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)**

Contidos como o coñecemento do corpo (esquema corporal), o coñecemento do entorno (percepción espazo-temporal) e as posibilidades de movemento de cada un (habilidades motrices

básicas) son indicados para o seu desenvolvemento na Educación Primaria. Están relacionados con esta competencia, xa que un neno/a cun bo coñecemento do corpo e do entorno e cun óptimo desenvolvemento da súa habilidade motriz fai que se convirta nunha persoa mais autónoma e polo tanto con maior iniciativa.

- **Conciencia e expresións culturais (CCEE)**

Fundamentalmente relacionada coas unidades relacionadas cos xogos populares, alternativos e na natureza), xa que o carácter destes xogos favorece as relacións sociais e mantén o acervo cultural das tradicións, e coas unidades de expresión corporal, onde se aprecia a parte artística das execucións motrices.

4. **AVALIACIÓN**

Na avaliación dos nenos/as do CRA seguirase por un lado (Educación Infantil) a Orde do 25 de xuño de 2009, e por outro (Educación Primaria) a Orde do 9 de xuño de 2016, posto que ambas regulan a avaliación de infantil e primaria na CCAA de Galicia actualmente.

A avaliación segundo Lagardera, é o mecanismo de recollida da información que unha vez elaborada debe servir para tomar determinadas decisións. Salientar que as características especiais da área de Educación Física (carácter lúdico e motriz) fai que a obxectividade na avaliación resulte complexa de acadar e para procurar esta obxectividade utilizaranse diversos instrumentos de avaliación que contrasten datos e faciliten esta labor, por iso teremos entre outros: escalas de valoración, diario docente, rexistro anecdótico e rúbricas, estas últimas centradas nos estándares de aprendizaxe avaliáveis, referente principal da avaliación na Educación Primaria e para a Educación Infantil, a observación directa e sistemática e o análise do interese e das actuacións dos nenos e nenas serán as principais técnicas e fontes de información para a posterior avaliación, que será consensuada co mestre titor/a.

A avaliación será global e continua, pero levarase a cabo en tres momentos:

- **AVALIACIÓN INICIAL:** lévase a cabo ao comezo do curso de forma xeral e ao inicio de cada UD de forma específica e utilízase para comprobar o que saben os alumnos/as sobre os contidos a traballar.
- **AVALIACIÓN CONTINUA:** utilízase durante todo o proceso de ensinanza aprendizaxe e serve para levar a cabo as correccións e axustes necesarios.

- **AVALIACIÓN FINAL:** lévase a cabo ao final de cada unidade de forma específica e ao finalizar cada trimestre de forma máis xeral e serve para comprobar o grado de adquisición de obxectivos e competencias por parte do alumnado. Ademais na Educación Primaria establécese que se realizarán tres sesións de avaliación, como mínimo, durante o curso e nestas sesións estableceranse os resultados de avaliación do alumnado empregado para as cualificacións negativas o termos Insuficiente (IN) 1, 2, 3 ou 4; e para as cualificacións positivas os termos Suficiente (SU) 5: Ben (BE) 6; Notable (NT) 7 ou 8; e Sobresaliente (SB) 9 ou 10.

A continuación mostramos unhas táboas onde vese reflectido os estándares avaliados e repartidos nos tres trimestres así como a súa relación coas competencias clave e as porcentaxes para acadar a nota final do trimestre. É importante sinalar, a valoración duns estándares comúns nos tres trimestres relacionados coa participación e actitude fronte tanto as actividades propostas como cos compañeiros e compañeiras.

5. TEMPORALIZACIÓN

1º TRIMESTRE:

Unidad didáctica 1: “O reencontro”

Unidad didáctica 2: “Coñecéndome e coñecendonos” (Esquema corporal – lateralidade)

Unidad didáctica 3: “Xogando diferente” (Xogos populares)

Unidad didáctica 4: “Xogando no circo” (Habilidades Motrices Básicas)

2º TRIMESTRE:

Unidad didáctica 5: “Seguriño” (Hábitos saudables)

Unidad didáctica 6: “Danzando”

Unidad didáctica 7: “Xogando no circo II” (Coordinación – equilibrio)

3º TRIMESTRE:

Unidad didáctica 8: “Xogando ao aire libre”

Unidad didáctica 9: “Xogos de equipo”

Unidad didáctica 10: “Imos de paseo”

O modelo de sesión que se utilizará en toda a programación e o proposto por Santos Berrocal, que divide a sesión en cinco partes:

- Información: (5 minutos) explícaselle aos nenos/as o que van a traballar na sesión.
- Animación: (5 minutos): xogos e actividades a través dos cales lograr unha boa posta en acción afectiva, cognitiva e psicomotriz. Evita tamén as lesións.
- Parte principal: (25 minutos) a través dos exercicios e xogos lógranse os obxectivos propostos nas sesións.
- Volta á calma: (5 minutos): actividades e xogos calmantes para que os nenos/as se recuperen do esforzo realizado.
- Análise dos resultados: (5 minutos) fanse reflexións cos alumnos/as da sesión e coñécense as súas expectativas.

6. METODOLOXÍA

Tendo en conta as características especiais e propias da área de Educación Física e seguindo as orientacións metodolóxicas propostas pola normativa vixente a metodoloxía empregada tanto para o 2º ciclo de Educación Infantil e os niveis de 1º e 2º da Educación Primaria será eminentemente global e lúdica, buscando sempre o desenvolvemento do alumnado a nivel non só motriz, senón tamén socioafectivo e intelectual, e promovendo a práctica de actividade física tanto na vida escolar como na vida cotiá.

Para iso utilizarase o xogo como o recurso metodolóxico por excelencia, xa que é o máis adecuado para acadar estes obxectivos. Ademais fomentárase o papel activo dos nenos e nenas utilizando estilos metodolóxicos que promovan a súa participación, como o descubrimento guiado principalmente. Deste modo estaremos tamén favorecendo a autonomía do alumnado desde idades temperás e evitando que se fagan dependentes da mestra. A súa vez, tamén será preciso o uso de estilos máis directivos como a asignación de tarefas, sobre todo no período inicial do curso, no cal os nenos e nenas soen atopar máis dificultades e para o deseño de actividades máis controladas nas que precisemos aproveitar mellor o tempo, como pode ser mediante os circuitos.

Con motivo da actual pandemia as actividades veranse modificadas dependendo do material dispoñible e do número de nenos participes da actividade, asegurando en todo momento a seguridade do alumnado. Colaboraremos nas rutinas de hixiene tanto antes como despois das sesións e na desinfección do material empregado. Na medida do posible as sesións realizaranse no exterior e coa máscara, tendo en conta as características do noso alumnado.

ESTILOS DE ENSINO:

- **Mando directo:** proporei unha modificación deste estilo de cara á súa adaptación ás

particularidades destas idades, xa que o mando directo en estado puro se contrapón aos principios metodolóxicos. O esquema que se segue é:

Demostración → Explicación → Execución → Avaliación.

- **Asignación de tarefas:** unha vez explicado o que hai que facer, o alumno/a posúe unha maior independencia á hora de decidir sobre os seguintes aspectos da tarefa: número de repeticións, tempo a dedicar, finalizar a tarefa,... Este estilo favorece a motivación ao poder adaptar o alumno/a á súa execución aos seus intereses e capacidades.

- **Ensino recíproco:** o alumno/a pasa a ser o mestre/a de maneira que avalía, corrixe e informa os seus compañeiros/as. O docente, neste caso eu, decide as tarefas e exercicios que se van realizar e só debe de corrixir aos observadores/as.

- **Grupos de traballo:** con este estilo preténdese lograr unha aprendizaxe da colaboración e a consecución de metas como parte integrante dun grupo, co cal resulta moi axeitado para obxectivos de tipo social.

- **Descubrimento guiado:** propónse unha tarefa para que o alumno/a descubra. O profesor/a guía a consecución dos obxectivos pero nunca dá a solución. Prodúcese a seguinte secuencia:

disonancia cognitiva → investigación → descubrimento

O mestre/a dará pistas e pasará á seguinte cando a resposta anterior sexa a correcta. Se hai varias respostas posibles darase un indicio para que o alumno/a se decida por unha.

- **Resolución de problemas:** fórmulanse problemas nos que hai varias solucións. o alumno/a motívase polo descubrimento de novas solucións. Ao igual que o estilo anterior, se traballa a disonancia cognitiva.

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Todo grupo, como suma de persoas únicas con características individuais, implica unha diversidade intrínseca que é preciso atender desde o punto de vista educativo. É por iso que as actividades adaptaranse á realidade de cada grupo e, na medida do posible, establecerase diferentes niveis de dificultade e variantes para as actividades, para deste xeito atender as individualidades presentes.

Dentro desta diversidade cabe destacar o Alumnado con Necesidades Específicas de Apoio Educativo (ANEAE), que segundo a LOMCE é aquel que presenta necesidades educativas especiais, dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH), altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar poida. En calquera destes casos hai que realizar unha intervención inclusiva que asegure o máximo desenvolvemento de cada un apoiándose en medidas tanto curriculares como organizativas.

Para finalizar con este apartado hai que dicir que neste centro hai unha alumna en Educación Primaria que presenta necesidades específicas de apoio educativo, o seu nivel motriz é baixo para a súa idade polo que conta co apoio da mestra de educación física para a realizar determinadas actividades que entrañan máis dificultade. E por outro lado contamos en Educación Infantil cun alumno que tamén atópase nun nivel de desenvolvemento por debaixo da súa idade polo que observárase con atención a súa evolución ao longo do ano e determinaránse medidas necesarias de reforzo educativo.

8. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

A avaliación desta programación levareina a cabo a través de diversos procedementos, como son por exemplo, a comprobación da adecuación da mesma ás características psicoevolutivas do alumnado tendo en conta os procedementos de avaliación onde se observará o tanto por cento do alumnado que acada amplamente os obxectivos marcados, o que os acada lixeiramente e o que non os acada de maneira que se fagan as modificacións oportunas para adecualos ás súas características e necesidades.

Así mesmo avaliarei a metodoloxía empregada observando no desenvolvemento das actividades propostas a implicación por parte do alumnado de xeito que se modifiquen no que sexa preciso para facelas máis dinámicas e motivadoras, acercándoas ás características da nosa sociedade.

Ademais terei en consideración os seguintes puntos:

- Desenvolvemento na clase da programación.
- Relación entre obxectivos e contidos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
- Adecuación de obxectivos e contidos coas necesidades reais.
- Adecuación de medios e metodoloxía coas necesidades reais.

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
EDUCACIÓN RELIXIOSA

C.R.A. O ESQUÍO

CURSO 2021/2022